

METSÄHALLITUS

Taivalkoski kulttuuriperintöinventointi 2009

Läntinen alue

Osa 1 Raportti

Metsätalous

Hans-Peter Schulz ja Jouni Taivainen

Metsähallitus asia 3319/41/2009

ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT

- Tutkimusalue:** Valtion omistama talousmetsäalue Taivalkosken kunnassa, joka rajautuu Kirkonkylän, Metsäkylän, Korvuan kylän ja Jokijärven kylän väliseen alueeseen; sen koko on n. 19 500 ha (195 km²) ja rajakoordinaatit ovat x 7248170 – 7275060, y 3555996 – 3575820.
- Tutkimuksen laatu:** arkeologinen ja kulttuuriperintö inventointi
- Kohteiden ajoitus:** esihistoriallinen – uusi aika (2. maailmansota)
- Peruskartat:** 343404, 353405, 353406, 353407, 353408, 353409, 451106
451204, 451205, 451206
- Maanomistaja:** Valtio/Metsähallitus
- Tutkimuslaitos:** Metsähallitus, metsätalous
- Tutkijat:** MA Hans-Peter Schulz, FM Jouni Taivainen
- Kenttätyöaika:** kesäkuu 2009, noin 1 kk.
- Löydöt:** KM 37916:1-2
- Kuvat:** © Metsähallitus. Digikuvat Metsähallituksen Reiska-tietokannassa
- Inventointiraportin sivumäärä:** osa 1 raportti 22 s. osa 2 kohdeselostukset 202 s., liitteet 50 s.)
- Liitteet:** Kuvaluettelo, kuvaliite, löytöluettelon kopio
- Alkuperäisen inventointikertomuksen säilytyspaikka:** Metsähallitus
- Kopiot:** Museovirasto arkeologian osaston topografinen arkisto, Museovirasto rakennushistorian osaston arkisto.
- Kannen kuva:** Merkkipuu, Iso Nuottilampi (kohde 80407); kuva Hans-Peter Schulz, Metsähallitus

TIIVISTELMÄ

Metsähallituksen metsätalous suoritti Taivalkosken eteläisellä talousmetsäalueella kulttuuriperintö-inventoinnin kesäkuussa 2009. Läntisen alueen inventoinnin tekivät arkeologi Hans-Peter Schulz ja harjoittelija Tommi Pihlaja sekä tiettyjen alueiden osalta asiantuntija Jouni Taivainen ja asiantuntija Eero Kakkuri. Inventointialueen laajuus on n. 19 500 ha, josta n. 1 750 ha inventoitiin aluekattavasti (havaintolinjat 30 – 50 välein) ja n. 1200 ha yksittäisillä havaintolinjoilla. Huomiota kiinnitettiin esihistoriallisen ja historiallisen ajan muinaisjäännöksiin; uuden ajan kohteisiin, jotka liittyvät metsien käytön ja maatalouden historiaan ja kulkemiseen, sekä toisen maailmansodan aikaisiin sota-historiallisiin kohteisiin. Inventoinnista saatua tietoa ja kokemuksia hyödynnetään suunniteltaessa Kansallisen metsäohjelman edellyttämää kulttuuriperintökohteiden inventointia Metsähallituksen hallinnassa olevissa talousmetsissä.

Ennen inventointia läntiseltä alueelta vain yksi muinaisjäännöskohde oli merkitty muinaisjäännösrekisteriin, seitsemän kohdetta (viisi tervahautaa, porosuoja, kolmiomittaustorni) oli merkitty peruskarttaan ja kahdeksan toisen maailmansodan aikaista kohdetta oli kartoitettu Taivalkosken kunnan kulttuuritoimen toimeksiannosta. Ei rekisteröidystä kohteista 15 kpl löydettiin haastattelujen perusteella ja 10 kpl vanhojen karttojen avulla; maastosta löytyi lisäksi 21 ennestään tuntematonta kohdetta. Erilaisia rakenteita kartoitettiin inventoinnissa yhteensä 80 kpl.

Kohteista neljä on esihistoriallisen ajan muinaisjäännöksiä, 22 historiallisen ajan muinaisjäännöksiä, 30 uuden ajan kulttuuriperintökohteita ja 10 toisen maailmansodan aikaisia sotahistoriallisia kohteita. Esihistoriallisten kohteiden vähäinen määrä johtunee siitä, että inventointialue on kokonaisuudessa supra-akvaatinen (ei ole muinaisia merenrantavyöhykkeitä) ja myös siitä, että suuri osa jokien ja järvien ranta-alueista on yksityismaata ja jäi näin inventoinnin ulkopuolelle. Historiallisen ajan kohteista suurin osa liittyy tervanpolttoon. Vaikka lukuiset -aho ja -palo nimet kielivät intensiivisestä kaskenpoltosta seudulla, alueelta ei löytynyt Etelä- ja Keski-Suomen kaskimaille tyypillisiä kaskiröykkiöitä. Uuden ajan kohteet liittyvät pääosin metsän käyttöön ja maatalouteen (metsäkamppien jäännökset, porosuojat, myllypaikat, uittopadot, sillat, pitkospuut; heinäladot, suovat, merkkipuut). Taivalkosken ja myös koko Koillismaan lähihistorialle merkittävä kohde on vuosina 1942-44 rakennettu kenttärata Hyrynsalmelta Kuusamoon, joka tunnetaan myös nimellä ”kuolemanrata”. Saksalaisten sotilaiden valvomaan rakennustyöhön oli pakotettu eri maiden sotavankeja, joista monet kuolivat. Inventointialueella radan linjauksen pituus on 25 km, ja siihen liittyy vankileirin paikka, puolustusasemia, erityyppisiä rakennusjäännöksiä ja vankien hautoja.

Talouss metsän eri kasvatusluokat vaikuttavat inventointityöhön ja tuloksiin. Parhaimmat havaintomahdollisuudet ovat uudistuskypsässä ja varttuneessa kasvatusmetsässä. Avohakkuualueilla ja aivan nuorena taimikossa havaintomahdollisuudet ovat kohtuulliset, mikäli maanmuokkaus on ollut kevyt. Huonoimmat havaintomahdollisuudet ovat noin 10 – 30 vuotta ikäisessä kasvatusmetsässä, näkyvyys näissä on niin huono, että niiden inventoiminen ei ole järkevä. Myös maanmuokkaus vaikuttaa kohteiden säilymiseen. Auraus tai laikutus tuhoaa todennäköisesti suurimman osan mahdollisista rakenteista, tervahautoja ja näkyvissä olevien rakennuksen jäänteitä lukuun ottamatta. Kevyesti mätästetyistä alueista löytyi inventoinnissa esim. maakuoppia, ja oletettavasti niillä säilyisivät myös esim. kiviröykkiökohteet.

Taivalkosken läntisellä tutkimusalueella arviolta noin 30% pinta-alasta (n. 6000 ha) on havaintomahdollisuuden sekä eri kohteiden löytämismahdollisuuden (maasto, maaperä, tapahtunut maanmuokkaus) perusteella otollista kulttuuriperintöinventoinnille. Inventoinnissa 2009 tutkittiin noin kolmas osa sitä. Osa inventointialueista valittiin arkistotietojen ja paikallisten asukkaiden sekä metsurien haastattelujen perusteella. Sen lisäksi valittiin tutkimusalueelle melko tasaisesti jakautuneita alueita, joilla oli tietty topografinen (eri muinaisjäännösryhmille ja kulttuuriperintökohteille tyypillinen) ympäristö.

Tutkimusryhmän oman arvion mukaan inventointi oli tarpeeksi kattava ja tulokset antavat riittävän kuvan alueen entisestä maankäytöstä. Pitemmällä inventointiajalla löytyisi jonkun verran enemmän kohteita, mutta ei ole odotettavissa, että sen myötä tulisi merkittävää uutta kulttuurihistoriallista tietoa.

SISÄLLYSLUETTELO

	sivu
OSA 1	
ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT	1
TIIVISTELMÄ	2
SISÄLLYSLUETTELO	4
1. JOHDANTO	5
2. TAUSTATIETOA TUTKIMUSALUEESTA	5
2.1. Sijainti, geologia ja luonto	5
2.2. Esihistoria ja historia	6
3. TUTKIMUSAINEISTO JA MENETELMÄT	7
3.1. Esiselvitys	7
3.2. Kenttätyöt	7
3.3. Raportin koostaminen, kohteiden luokittelu	11
4. TULOKSET	11
5. PÄÄTELMÄT	16
6. LÄHTEET	21
OSA 2	sivu
Kohdeluettelo	2
Kohdeselostukset	5-202
Valokuvaluettelo	2 sivua
Valokuvaliite	46 sivua
Kopio-löytöluettelosta	1 sivu

1. JOHDANTO

Metsähallituksen metsätalous suoritti Taivalkosken eteläisellä talousmetsäalueella kulttuuriperintöinventoinnin kesäkuussa 2009. Inventointi on pilottihanke, jonka tarkoitus on selvittää Metsähallituksen talousmetsien kulttuuriperintöinventoinnin vaatimat resurssit, talousmetsille parhaiten sopivat menetelmät sekä arvioida näin laajalle projektille sopivaa inventointitarkkuutta. Tutkimusalue on jaettu itäiseen (n. 9 500 ha) ja läntiseen osaan (n. 19 500), jotka inventointiin osittain eri menetelmillä. Itäisen alueen inventoi arkeologi Taisto Karjalainen yhdessä suunnittelumetsureiden Kari Polojärven ja Mauno Tynin kanssa. Läntisen osan inventoinnin tekivät arkeologi Hans-Peter Schulz ja harjoittelija (RAMK-opiskelija) Tommi Pihlaja. Lisäksi asiantuntija Jouni Taivainen ja asiantuntija Eero Kakkuri inventoivat molemmilla alueilla tiettyjä osia. Tässä osaraportissa käsitellään läntinen inventointialue, joka rajautuu Kirkonkylän, Metsäkylän, Korvuan kylän ja Jokijärven kylän väliseen alueeseen.

Taivalkosken kunnan kaakkoisosassa on aikaisemmin tehty kaksi arkeologista inventointia (Markku Torvinen 1982 ja Mika Sarkkinen 1999). Tuolloin löydetyistä kohteista ainoastaan yksi kiinteä muinaisjäänös (Autiosuvanto kiviröykkiö; historiallinen) sijaitsee läntisellä tutkimusalueella. Tutkimusalueen läheltä löydettiin em. inventoinnissa useita kivikautisia asuinpaikkoja, joista kolme sijaitsee Alakylässä ja yksi Iijoen Saunakarilla. Alakylästä löytyi myös kaksi esihistoriallista kuoppakohdetta. Kattavaa kulttuurihistoriallista inventointia alueella ei ole aiemmin tehty, ainoastaan sotahistoriallisten kohteiden kartoitus, joka tehtiin Taivalkosken kunnan kulttuuritoimen toimeksiannosta (ei julkaistu).

Vuoden 2009 inventoinnissa kiinnitettiin huomiota esihistoriallisen ja historiallisen ajan muinaisjäänöksiin; uuden ajan kohteisiin, jotka liittyvät metsien käytön ja maatalouden historiaan ja kulkemiseen, sekä toisen maailmansodan aikaisiin sotahistoriallisiin kohteisiin. Inventoinnista saatua tietoa ja kokemuksia hyödynnetään suunniteltaessa Kansallisen metsäohjelman edellyttämää kulttuuriperintökohteiden inventointia Metsähallituksen hallinnassa olevissa talousmetsissä.

2. TAUSTATIETOA TUTKIMUSALUEESTA

2.1. Sijainti, geologia ja luonto

Tutkimusalue sijaitsee Taivalkosken kunnan kaakkoisalueella lähellä Suomussalmen rajaa, Kirkonkylän, Kurtin, Metsäkylän, Korvuan, Lohilahden, Askan, Jokijärven ja Isokummun kylien rajaamalla alueella. Kallioperä on gneissia ja migmatiittia, alueella on useita diabaasijuonia (Kallioperäkartta 1: 1 000 000; GTK). Maaperä on pääosin epätasaista pohjareeniä, alueen pohjois- ja keskiosassa hienojakoisempi, alueen eteläosassa kivikkoisempi, varsinkin Isojärven ympäristössä. Alueen pohjoisosassa on pitempi ja paikoitellen 40 m korkea harjujakso, Autioharju, joka kulkee Iijoen eteläpuolella Alakylästä Autiosuvannolle saakka itä-länsi suunnassa ja kääntyy Autiosuvannon jälkeen lounaaseen. Alueen eteläosassa on pienempi itä-länsi suuntainen harjujakso Isojärven ja Anttilanjärven välillä, joka on ilmeisesti inventointialueen itäpuolella olevan Valkinkankaan harjun jatkoa. Suurin osa harjusta on soranoton takia tuhoutunut. Noin kolmasosa tutkimusalueesta on turvekerrosten peittämä; sen keskiosassa Iijoen eteläpuolella soiden osuus on melkein 50 %.

Taivalkoski kuuluu Koillismaan vaaraseutuun, joka on osa Itä-Suomen Karelidien vaara-alueesta. Lukuun ottamatta Pesiövaaraa, Huuhkajavaaraa ja Autioharjua, korkeuserot inventointialueen pohjois- ja keskiosassa ovat kuitenkin aika pienet, keskimäärin alle 30 m. Maisemaa hallitsevat matalat melko tasaiset laajat vaarat, jotka ovat soiden ympäröimiä. Alueen eteläosassa Isojärven etelä- ja itäpuolella

korkeuserot kasvavat jopa yli 70 metriin, maisemakuva siellä on hyvin vaihteleva ja mosaiikkimainen. Tutkimusalue kuuluu Iijoen latvavesistöalueeseen. Iijoki halkaisee inventointialueen pohjoisosan itä-länsi suuntaisena kääntyen sen länsireunalla pohjoiseen. Myös monet pienemmät joet sekä osa järvistä on itä-länsi- suuntaisia. Alueen isoimmat järvet (pituus yli 2 km) ovat Kurtinjärvi, Oudonjärvi, Latvanjärvi ja Isojärvi; niiden ohella on runsaasti pienempiä järviä ja lampia. Seudun isoimmat järvet sijaitsevat aivan tutkimusalueen itäpuolella: Jokijärvi, Tyrjäjärvi ja Korvuanjärvi.

Suurin osa metsistä on kuivahkoja – reheviä kankaita. Vaarojen laella on tavallisesti kuivahkoja mänty-kankaita, joka vaihtuvat alarinteissä rehevämpiin kuusivaltaisiin sekametsiin, vesistöjen läheisyydessä esiintyy myös lehtoja. Kuivia jäkäläkankaita löytyy vain harjuista. Suot ovat enimmäkseen aapasointa, joiden reunat ovat tiheäkasvuista rämettä. Soista hieman yli puolet on ojitettu. Nykyään suuri osa kankaista on muokattu, ja myös alun perin rehevämille maille on istutettu mäntyä. Inventointialueen metsä pinta-ala on yht. 11 350 ha eli 58 %), josta 1713 ha (15,1 %) on uudistamiskypsä metsä, 1550 ha (13,7 %) varttunut kasvatusmetsä, 5047 ha (44,5 %) nuori kasvatusmetsä, 2742 ha (24,2 %) taimikko ja 299 ha (2,6 %) aukea. Tutkimusalueen soiden ja vesistöjen yhteen laskettu pinta-ala on 8150 ha (42 %).

2.2. Esihistoria ja historia

Viime jääkauden mannerjäättikkö vetäytyi Taivalkosken seudulta n. 10 500 vuotta sitten. Nykyisin yli 210 m korkeat alueet, kuten inventointialue, olivat jäätikön sulamisen jälkeen kuivaa maata; muinaisen Ancyliusjärven ranta ulottui silloin kapeana vuonona nykyisessä Iijoki-laaksossa Taivalkosken kirkonkylälle asti. On tiedossa että ensimmäiset metsästäjäryhmät levisivät varsin pian jäätiköstä vapautuneille seuduille (esim. Jussila *et al.* 2007, Rankama & Kankaanpää 2009). Latvajärvi 2:n esihistorialliselta asuinpaikalta (läntinen inventointialue) sekä muilta inventointialueen lähellä olevista kivikautisista asuinpaikoista ei ole saatu tarkempaa ajoitusta, mutta Kainuusta ja Pudasjärveltä (Saarilampi) on löydetty merkkejä hyvin varhaisesta asutuksesta välillä 8000 ja 7600 e.Kr. (Schulz 1996). Tämän takia on todennäköistä, että ihminen liikkui samoihin aikoihin myös Taivalkosken seudulla. Vaikka kivikautinen asutus keskittyi kivikaudella merenrannan jokisuuseuduille ja sisämaassa isojen vesistöjen rannoille, metsästettiin ja kalastettiin koko ajan myös syrjäseuduilla. Inventointialueen itäpuolella Jokijärvestä länteen ulottuvan kapean lahden rannalla on rykelmä kivikautisia asuinpaikkoja ja pyyntikuoppia. Iijoki oli myös koko esihistoriallisella ajalla tärkeä liikenneväylä. Taivalkoskelta on löydetty tyypillistä kampakeramiikkaa keskineoliittiselta vaiheelta n. 4000-3000 e.Kr. sekä varhaismetallikautista asbestikeramiikka (Anttilan ja Kjelmöyn keramiikka) n. 1000 e.Kr.-200 j.Kr. (Pesonen 1999). Salmelan talon mailta 1800-luvun lopulla löydetty rautakirves (KM 2266:27; MV- rekisteriportaali) on mahdollisesti rautakautinen. Latvajärvi 1:n inventoinnissa löytyneet keittokuopat ovat todennäköisesti varhaismetallikautisia tai rautakautisia. Muut esihistorialliset kuopat (Huuhkajavaraa ja Hietasenkangas 3) ovat tarkemmin ajoittamattomia.

Esihistoriallisen ajan loppuvaiheesta ja keskiajalta ei ole löytöjä eikä muita lähteitä, Taivalkosken saamelaisperäinen nimistö kielii kuitenkin sitä, että seutu oli silloinkin asuttu. Savolaiset kaskenpolttajat saapuivat alueelle todennäköisesti 1500-luvulla. Inventointialueen runsaat -aho ja -palo nimet kertovat intensiivisestä kaskenpoltosta. Vielä vuoden 1862 isojaon valmisteluun liittyvässä kartassa on lähes kaikki tutkimusalueen metsämaat merkitty kaskimaiksi (Poppius 1862). Viimeinen kaski sanotaan poltetun Jurmun Kisosvaaran lähellä vuonna 1878 (Vahtola 1988, 34; Taivalkoski).

Pohjanmaan tervakauppa vilkastui 1600-luvulla, tervanpoltto levisi 1700-luvulla rannikkoseuduilta sisämaahan ja silloin myös Taivalkoskelle. Tervanpoltto oli 1700-luvun loppupuolen uusia asioita

Taivalkoskella, mutta sen kukoistusaikaa oli 1800-luku. Tervaa poltettiin vielä 1900-luvullakin, esim. Rääpöslammilla vuonna 1930 (Vahtola 1988, 19).

Läntiseltä inventointialueelta löytyi 19 tervahautaa, mikä ei ole kovin paljon kun vertailee lukua esim. Keski-Pohjanmaan ylämaahan, mistä on rekisteröity samankokoiselta alueelta jopa yli 150 tervahautaa (Schulz&Itäpalo 2005). Alueen paljon harvempaa asutusta ajatellen tervahautojen määrä on kuitenkin merkittävä, ja joidenkin hautojen koko, yli 22 m, huomattava. Tervanpolto oli tärkeä sivuelinkeino 1700- ja 1800-luvuilla, kotitarvetta varten pienempiä hautoja saatettiin polttaa vielä 1900-alkupuolella. 1800-luvun loppupuolella alkoi sahateollisuuden voimakas kasvu, jonka takia sahatukkien kysyntä lisääntyi. Samalla alkoi myös valtion metsien systemaattinen hyötykäyttö. Siitä merkkeinä ovat metsänvartijantila (Ala-Juurikkavaara), metsätyökämpät, uittokanavat ja -padot. Kotitarvetta varten sahattiin myös paikalla, Myllysaaren myllyssä oli myös saha, joka toimi vielä 1900-luvun alussa. Aapasoilta korjatulla luonnonheinällä oli merkitys karjataloudelle, inventoinnissa löytyi kolme heinäladon jäännöstä. Vanhat luonnonniityt olivat käytössä pitkälle 1900-luvulle (Aarnio 2001). Vesirantaniittyjen ohella myös soita raivattiin niityiksi ja niiden heinäkasvua parannettiin ns. paisuttamalla; suolle nostettiin vesi patoamalla suon läpi juokseva puro. Muutamia lampia ja järviä kuivattiin myös niittyjä silmällä pitäen, esim. Juurikkalampi 1848-1852, Taljajärvi 1904 ja Huononlampi 1928. Myös Jokijärven pintaa laskettiin vuonna 1861 perkaamalla joenniskaa (Vahtola 1988, 34; Taivalkoski). Alue on ollut ja on edelleen myös tärkeä porotaloudelle; käytössä olevia rakenteita (erotuspaikat, ruokintapaikat) ei rekisteröity inventoinnissa, jäännöksiä aikaisemmasta toiminnasta ovat porosuojat.

Aluetta hyödynnettiin 1700 -1800-luvuilla kuudesta suunnasta: Isokummun, Kurtin, Käkelän, Metsäkylän, Askan ja Jokijärven kylistä. Historialliset ja kulttuuriperintökohteet keskittyvät tietyssä määrässä näiden kylien lähialueisiin. Toisen maailmansodan aikana alue oli strategisesti tärkeä Hyrynsalmen - Kuusamon kenttäradan linjauksen takia. Monet kohteet kertovat sen ajan hyvin synkeistä tapahtumista ja ovat tärkeitä muistomerkkejä.

3. TUTKIMUSAINEISTO JA MENETELMÄT

3.1. Esiselvitys

Esiselvityksessä kerättiin tietoa inventointialueen ja sen lähiympäristön jo rekisteröityjen muinaisjäännösten ja löytöpaikkojen osalta Museoviraston arkeologian osaston arkistolähteiden, muinaisjäännösrekisterin sekä Metsähallituksen Reiska- ja Sutigis-tietokantojen avulla. Historiallisten kohteiden paikantamiseen käytettiin vanhoja karttoja Kansallisarkiston ja Oulun maakunta-arkiston kokoelmista. Ko. aineistot saatiin arkistoista digitaalisina ja siirrettiin osin Map-infolla nykyisen peruskartta-aineiston päälle maastoinventoinnin helpottamiseksi (mm. niityt, rakennukset, osa paikanimistä ja tiestöstä). Lisäksi esiselvityksessä käytettiin peruskarttoja, kirjallisuutta ja Taivalkosken kunnan kulttuuritoimen aineistoa (Kenttäradan sotahistorialliset kohteet). Tietoa kerättiin myös lukuisilla haastatteluilla (Taivalkosken metsätiimin suunnittelumetsurit; paikalliset asukkaat ja metsurit).

Inventoinnin suunnitteluun käytettiin lisäksi Metsähallituksen puulaji- ja kehitysluokkakarttoja sekä Sutigis-tietokannan topografista aineistoa ja ilmakuvia. Inventointialueet valittiin tietoon saatujen kohteiden, alueiden topografian (vesistöt, korkeusprofiilit), maaperän, metsätyypin ja kehitysluokan perusteella.

3.2. Kenttätyöt

Koska inventointialue oli huomattavan suuri, valittiin erilaisia inventointimenetelmiä, joilla on eri tarkkuuksia. Inventointi yhdellä havaintolinjalla tehtiin käyttäen hyväksi laajaa metsätieverkostoa; Se tapahtui suurimmaksi osaksi ajamalla hiljaisella nopeudella ja osittain kävellen. Yhden havaintolinjan menetelmää käytettiin myös useilla avoimilla alueilla (avosoilla ja hakkuualueilla). Näiden linjojen yhteen laskettu pituus on noin 250 km ja havaintoalueen leveys maastosta ja kasvillisuudesta riippuen 30 – 100 m. Eri muinaisjäännös- ja kulttuuriperintö kohteille otolliset alueet inventoitiin aluekattavasti 30 – 50 m etäisyydellä olevilla havaintolinjoilla. Näiden alueiden koko vaihteli kahdesta hehtaarista 65:een hehtaariin. Alueet valittiin niin, että ne jakautuivat tutkimusalueelle melko tasaisesti. Näiden alueiden kokonaispinta-ala on n. 1750 ha (ks. kartta inventointialueista s. 10). Tutkimusalueen laajuuden johdosta se jaettiin 14 osa-alueeseen, jotka käytiin läpi pohjoisesta etelään. Ennen inventointia tietoon saadut kohteet (kuten myös inventoinnin aikana ilmoitetut kohteet) tarkastettiin siinä järjestyksessä kuin ne sijaitsivat osa-alueiden suunnitetuilla työreitillä.

Kohteiden paikkatieto tallennettiin maastogis-laiteella joko pisteenä, -viivana tai useilla pisteillä, jotka rajaavat alueen rakenteista riippuen. Kohteen ominaisuudet (rakenteet, mitat, kunto, ikäarvio) ja ympäristön topografia sekä kasvillisuus kirjattiin ylös. (Sitä tehtiin alussa ja sääolosuhteista riippuen aina välillä Panasonic Toughbook kenttätietokoneella, tiheässä kasvustossa ja aikoina, jolloin oli runsaasti hyttysiä ym., vihko osoittautui helpoimmaksi ratkaisuksi). Kohteet kuvattiin digikameralla.

Esihistoriallisille asuinpaikoille otollisilla alueilla (tasanteet joki- tai järvirantatörmien yläpuolella) tehtiin lapiolla pieniä koekuoppia (max. 30 x 30 cm) 5 – 10 m välein, kuoppakohteet ja epäselvät muodostelmat kuten umpeen kasvaneet kummut kairattiin maakairalla (2 cm putki). Näissä kohteessa suhteellinen ikämääritys perustuu huuhtoutumiskerroksen paksuuteen, kuivilla hiekkamailla huuhtoutumiskerros muodostuu erittäin hitaasti. Esim. juuri ja juuri näkyvä ohut huuhtoutumiskerros on useita satoja vuosia vanhaa, noin 5 – 10 cm paksu huuhtoutumiskerros on iältään yli 1000 vuotta (Jauhiainen 1973, Schulz 2006). Jälkimmäisessä tapauksessa kohde on esihistoriallinen. Joidenkin kohteiden minimi-ikä arvioitiin päällä kasvavan puuston iän perusteella. Kuoppakohteista ja röykkiöistä kirjattiin muoto/rakenne, läpimitta sekä syvyys tai korkeus. Tervahautoista mitattiin läpimitta (rakenne valli mukaan lukien sekä kuoppa), syvyys sekä halssin (laskuaukon) suunta, pituus ja syvyys. Rakennelmien ja rakennusten jäännöksistä kirjattiin ulkomitat ja kuvailtiin näkyvillä olleet rakenteet. Joissakin tapauksissa tehtiin rakennuksen pohjaan myös koekuoppia. Suokohteet dokumentoitiin maan pinnalla näkyvien rakenteiden osalta sekä etsittiin koekuopilla ja kairamalla mahdollisia turpeen pinnan alapuolella olevia rakenteita.

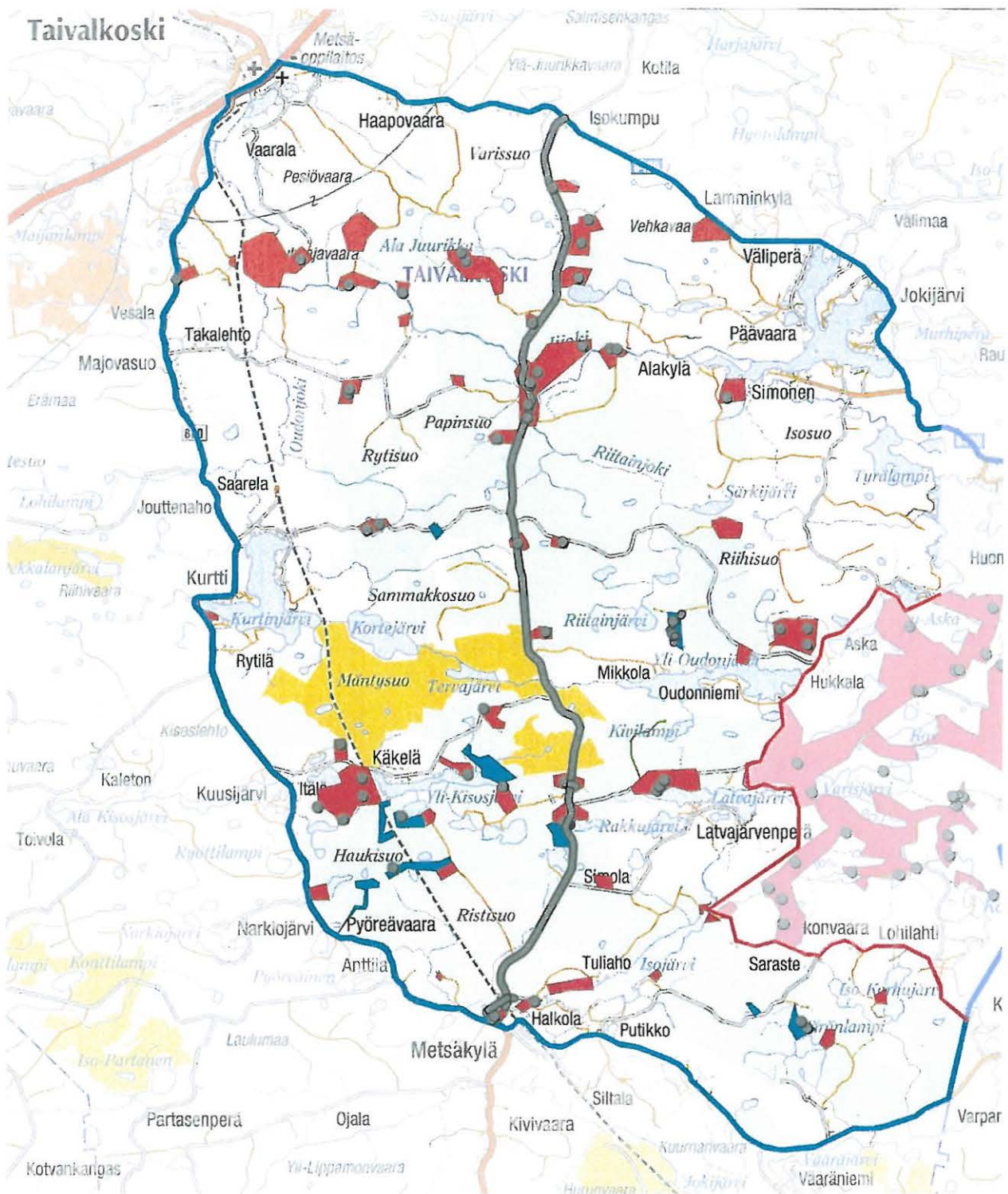
Jouni Taivainen ja Eero Kakkuri keskittyivät historiallisen kartta-aineiston käyttökelpoisuuden tutkimiseen inventointialueella. Map-infon avulla digitoitiin vuosien 1903 ja 1904 kartoilta nykyisille peruskartoille niittyalueet ja kartoissa metsäalueilla esiintyvät punaiset ja valkoiset neliöt, joita arveltiin mahdollisiksi rakennuksen paikoiksi. Lisäksi digitoitiin myös paikannimiä, joiden arveltiin voivan antaa viitteitä mahdollisista kulttuuriperintökohteista (mm. rautaan liittyvää nimistöä). 1900 luvun alun – 1970 –luvun metsätaloustalokartoissa oli merkittynä alueella tuolloin sijainneet metsätyökämpät, joista kaikkien sijainti saatiin tietoon myös haastattelujen perusteella.

Vanhojen karttojen niittyalueille oli joihinkin paikkoihin merkitty heikosti erottuvia neliöitä, jotka paikalla tehdyn inventoinnin perusteella osoittautuivat ladoiksi tai paremminkin latojen jäännöksiksi (esim. kohteet 80208 ja 80214). Luonnollisesti niitty-ladon jäännöksiä löydettiin myös suoniityiltä,

joille ei ollut merkitty mitään rakennuksia. Näitä kohteita kuitenkin tarkastettiin, koska arveltiin, että ainakin isommilla niittyalueilla on ollut latoja, pienemmillä ehkä vain haasioita. Näin löydettiin mm. Kolisevan suon niittyriadon jäännös (kohde 80281).

Karttoihin merkittyjä oletettuja rakennuksen paikkoja (pois lukien selvät metsätyökämppien paikat, jotka kaikki löytyivät) tutkittiin useita. Näistä vain yhdestä pystyttiin löytämään rakennuksen pohja (kohde 80278). Se sijaitsi uudistuskypsässä metsässä, minkä ansiosta kohde oli säilynyt ja maastosta löydettävissä. Tällaisista kohteista ei välttämättä jää maastoon isompia jälkiä, ellei siinä ole ollut tulisijaa. Havaitsemassamme kohteessa ei tulisijaa ollut, mutta alue erottui selkeänä tasattuna neliskanttisena alueena loivassa rinteessä tervahaudan läheisyydessä. Kyseessä saattaa siis olla tervamajan pohja. Oletetut rakennuksenpaikat sijaitsivat lähes kaikki ahoilla, mutta niiden funktio jää arvoitukseksi. Riisiä ne tuskin ovat olleet, koska alueella on harjoitettu huhtakaskeamista, josta otettiin vain yksi tai korkeintaan kaksi satoa, mitä varten ei kannattanut rakentaa riittä, vaan vilja kuljetettiin puitavaksi kotiriiehen. Ainakin osa rakennuksista voi selittyä juuri siten, että ne ovat olleet esim. tervanpolttajien, metsästäjien yms. majapaikkoja. (Inventoinnissa löydettyjen Pohjavaaran, Tervallammen ja Pentinahon tervahautojen läheisyyteen on 1903-04 karttoihin merkitty em. punainen neliö).

Vuoden 1862 kartan avulla kyettiin löytämään noin kilometrin pituinen kankaita halkova pitkospuureitti pilkkapuineen (Kaakkurisuo 1-8). Tämä suohon painunut reitti löytyi kairalla tunnustelemalla vanhan kartan osoittamista paikoista. Välillä polkureitti katosi maastossa tehtyjen metsätöiden takia, mutta löytyi seuraavalla suolla uudestaan hieman aluetta haravoimalla. Pilkkapuita oli säilynyt soiden reunoissa, mm. suojavyöhykkeen ansiosta. Toinen karttaan merkitty vastaava reitti lienee mitä suurimmalla todennäköisyydellä talvitien merkintä, sillä pitkospuista tms. ei löytynyt mitään merkkejä noin kilometrin pituiselta vastaavalta alueelta Yli-Kisosjärven lounaispäästä Lehtiahonsuolle suuntautavalta reitiltä.

Kartta 1. Inventointialueet. Karttaan on merkitty aluekattavasti inventoidut alueet. Punainen: H.-P. Schulz, sininen J. Taivainen.

3.3. Raportin koostaminen, kohteiden luokittelu

Kaikki esiselvityksessä ja maastossa kerätyt tiedot (arkistotiedot, paikkatiedot, kohteiden kuvaukset, piirustukset ja valokuvat) tallennettiin Metsähallituksen Reiska-tietokantaan. Maastossa oli käytössä maastotietokone, jossa oli valmis kohdeselostuslomake (kentät: taustatiedot, ympäristön kuvaus, kohteen kuvaus, kohteen rajausta, tulkinta, lisätiedot ja toimenpiteet), johon tallennetut kohdekuvaukset siirrettiin kopioimalla Reiskaan. Vihkossa olevat tiedot kirjoitettiin suoraan Reiskaan, valokuvat ja karttaluonnokset, jotka oli tehty erillisellä kuvaohjelmalla, tallennettiin tietokantaan liitteinä. Joka kohteesta täytettiin Reiska-tietokannan vaatimat kentät (nimi, tyyppi, tarkenne, geometrian tuottamistapa, maa-alueen perustiedot; kohteen olotila, tarkastustiedot, kulttuuriperintötiedot, kuvailutiedot ja liitetiedostot). Kohteista tulostettiin tietokannan laatima kulttuuriperintöraportti doc.-tiedostona, joka sisälsi myös karttatulosten. Näistä tiedostoista koottiin kohdekuvaukset (raportti osa 2).

Muinaisjäännöskohteiden tyyppiluokitus sekä alustava muinaisjäännösstatuksen luokitus tehtiin Museoviraston ohjeisiin perustuen. Muinaisjäännökseksi luokitellaan kaikki ihmisen toiminnasta syntyneet maanpäälliset, maanalaiset sekä vedenalaiset rakenteet, jotka ovat jääneet pois käytöstä yli 100 vuotta sitten. Tästä yleissäännöstä ovat poikkeuksena mm. jotkin merkittävät 1. ja 2. maailman sodanaikaiset rakenteet, jotka myös voivat olla muinaisjäännöksiä sekä esim. yli sadan vuoden ikäiset torpanpaikat, jotka vain poikkeustapauksessa ovat muinaisjäännöksiä. Kaikki muinaisjäännökset ovat muinaismuistolain suojaamia.

Muinaisjäännösten suojelussa käytetään rauhoitusluokkia 1 – 3:

Luokka 1: valtakunnallisesti merkittävä muinaisjäännös, joka on säilytettävä kaikissa olosuhteissa.

Luokka 2: suojeltava muinaisjäännös, joka voidaan tutkia esim. maankäyttöhankkeen takia, tutkimuksen perusteella suoja joko puretaan, tai kohde siirretään luokkaan yksi

Luokka 3: tuhoutunut tai kokonaan tutkittu muinaisjäännös; ei suojelukohde.

Muinaisjäännösten ajoitusluokat ovat:

Esihistoriallinen	ennen 1150/1350 jKr. (Tarkempaa ajoitusta ei ole).
Kivikautinen	pyyntikulttuurin kohde ennen 1900 eKr.
Varhaismetallikautinen	pyyntikulttuurin kohde n. 1900 eKr. - 400 jKr.
Rautakautinen	maanviljely tai pyyntikulttuurin kohde n. 500 eKr. – 1150 jKr.
Historiallinen	n. 1150 jKr./1350 eKr. – 1900-luvun alkuun

Muut kulttuuriperintökohteet luokiteltiin Metsähallituksen suojelualueiden kulttuuriperinnön inventointiohjeen (Metsähallitus asia 1241/43/2008) mukaisesti.

4. TULOKSET

Inventointiraportti käsittää 66 kohdetta, joista 32 ovat muinaisjäännöskohdetta ja 34 muita kulttuuriperintökohteita. Ennen inventointia läntiseltä alueelta vain yksi historiallinen muinaisjäännöskohde (Autiosuvanto kiviröykkiö) oli merkitty muinaisjäännösrekisteriin, seitsemän kohdetta (viisi tervahautaa, porosuojan ja kolmiomittaustornin jäännökset) oli merkitty peruskarttaan ja kahdeksan 2. maailmansodan aikaista kohdetta oli kartoitettu Taivalkosken kunnan kulttuuritoimen toimeksiannosta. Ei rekisteröidyistä kohteista 15 kpl löydettiin haastattelujen perusteella ja 10 kpl vanhojen karttojen avulla; maastosta löytyi lisäksi 21 ennestään tuntematonta kohdetta. Erilaisia rakenteita kartoitettiin inventoinnissa yhteensä 80 kpl.. Haastatteluissa ilmoitetut kohteet olivat pääosin tervahautoja, lisäksi

kolme kämpän paikkaa, kaksi uittopatoa ja yksi myllyn paikkaa Vanhojen karttojen avulla paikannettiin kolme niittyladon jäännöstä useita pitkospuu-kohdetta ja kulkureittiin liittyviä merkkipuita.

Taulukko 1. Kohteet luokiteltu tyyppin ja ajoituksen mukaan

Tyyppi	Tarkenne	Ajoitus	Kohteet lkm.	Rakenteet lkm.
asuinpaikat	esihistoriallinen asuinpaikka	esihistoriallinen	1	1
työ- ja valmistuspaikat	keittokuoppa	esihistoriallinen	1	2
kivi- ja maarakenteet	kuoppa	esihistoriallinen	2	3
työ- ja valmistuspaikat	tervahauta	historiallinen	19	20
työ- ja valmistuspaikat	myllyn paikka	historiallinen	1	1
kivi- ja maarakenteet	kiviröykkiö, kiuas	historiallinen	2	2
asuinpaikat	kämpä	uusi aika	5	8
asuinpaikat	rakennuksen jäännös	uusi aika	1	1
työ- ja valmistuspaikat	porosuoja	uusi aika	2	2
työ- ja valmistuspaikat	myllyn paikka	uusi aika	1	1
työ- ja valmistuspaikat	kanava	uusi aika	1	1
työ- ja valmistuspaikat	pato	uusi aika	2	3
työ- ja valmistuspaikat	niittylato	uusi aika	3	3
työ- ja valmistuspaikat	miilun pohja	uusi aika	1	1
kulkuväylät	pitkospuut	uusi aika	6	6
kulkuväylät	silta	uusi aika	1	2
kulkuväylät	pilkkapuu	uusi aika	3	3
muut	merkkipuu	uusi aika	2	3
muut	paalurakenne	uusi aika	1	1
työ- ja valmistuspaikat	kolmiomittaustornin jäännös	uusi aika	1	1
sotahistorialliset kohteet	kenttärata	2. maailmansota	1	3
sotahistorialliset kohteet	kaivanto	2. maailmansota	1	1
sotahistorialliset kohteet	puolustusasema	2. maailmansota	2	2
sotahistorialliset kohteet	vankileirin paikka	2. maailmansota	1	2
sotahistorialliset kohteet	hautapaikka	2. maailmansota	2	2
sotahistorialliset kohteet	rakennuksen jäännös	2. maailmansota	3	5
Yhteensä			66	80

Esihistorialliset kohteet on ajoitettu huuhtoutumiskerroksen paksuuden perusteella (ks. kappale kenttätyöt.). Inventoinnissa löytyi vain yksi esihistoriallinen asuinpaikka (Latvajärvi 2), joka saattaa olla kivikautinen sieltä löydetyn kvartsiytimen perusteella, määrittäminen on kuitenkin vähäisen löytöaineiston takia epävarmaa. Lähiseudulta, varsinkin Jokijärven rannoilta, tunnetaan useita kivikautisia asuinpaikkoja ja kuoppakohteita. Syy inventointialueen asuinpaikkojen vähyyteen saattaa toisaalta olla että inventointialue on kokonaisuudessa supra-akvaattinen (ei ole muinaisia merenrantavyöhykkeitä), toisaalta suurin osa vesistöjen ranta-alueista on yksityismaata, joka jäi inventoinnin ulkopuolelle. Iijoen varrelta tavattiin useita asuinpaikoille sopivia tasanteita jokitormin yläpuolella (Huuhkajavaaran eteläpuolella ja Autioharjun pohjoisrinteellä), mutta näissä ei löydetty koekuopissa asutuksen merkkejä. Muualla

suurin osa Iijoen rannasta oli matala ja soistunut. Kaksi maakuoppakohdetta (Huuhekajavaara ja Hietasenkangas 3) on ajoitettu huuhtoutumiskerroksen perusteella esihistorialliseen jaksoon, niiden funktio jäi epäselväksi, koon ja muodon perusteella ne eivät ole pyyntikuoppia. Latvajärven (1) kuopat ovat niiden rakenteen perusteella keittokuoppia, ja ne saattaa olla varhaismetallikautisia (huuhtoutumiskerroksen perusteella ainakin esihistoriallisia).

Historiallisen ajan kohteista suurin osa liittyy tervanpolttoon. Yhteensä löytyi 19 tervahautaa, jotka keskittyvät pääosin vanhojen kylien lähiseutuun (Isokummun, Käkelän ja Askan kylät). Joitakin hautoja löytyi syrjältä seuduilta; näiden yhteydessä ei havaittu tervapirttien jäännöksiä. Kaksi kiukaanjäännöstä (Autiosuvanto kiviröykkiö ja Iivananaho kiuas) merkitsevät vanhojen pirttien tai kämppien paikat, niiden lähiympäristön kasvillisuuden perusteella ne ovat jääneet yli sataa vuotta sitten pois käytöstä. Kaakkurisuon pitkospuut ja merkkipuut ovat jäänteet vanhasta kulkureitistä, joka ilmeisesti johti entisestä Mikkolan kruunutilasta Jokijärven kirkolle. Reittiin kuuluva vanha käytöstä pois jäänyt siltarakenne on merkitty alueen vanhimpaan vuodelta 1862 peräisin olevaan karttaan (J.W. Poppius 1862). Reitin syntyäika on hämärän peitossa, mutta se voi olla merkittävästikin 1860 -lukua vanhempi.

Lukuiset -aho ja -palo nimet kielivät intensiivisestä kaskenpoltosta seudulla, sitä todistavat myös useilta muokatuilta alueilta tavattu maannos sekä joidenkin vaarojen nykyinen metsätyyppi. Vielä vuoden 1862 isojaon valmisteluun liittyvässä kartassa on lähes kaikki tutkimusalueen metsämaat merkitty kaskimaiksi (Poppius 1862). Alueelta ei kuitenkaan löytynyt Etelä- ja Keski-Suomen kaskimaille tyypillisiä kaskiröykkiöitä.

Uuden ajan kohteet liittyvät pääosin metsän käyttöön ja maatalouteen. Metsäkämpät sijaitsivat syrjäisillä seuduilla (Iso Lehtovaara 1 ja 2 sekä Ala-Juurikkavaara, joka oli perimätiedon mukaan metsävarjatilalla). Papinlammen rannassa Autioharjun lounaispäässä sijainneen kämpän hirret on siirretty ja käytetty poronsuojan rakentamiseen (Autioharju 2). Porosuojat olivat tallimaisia matalia rakennuksia joihin liittyi aitaus. Toisen poronsuojan jäännös löytyi Salmelankankaalta. Myllyt sijaitsivat tavallisesti pienien jokien varressa, poikkeus on Saarikosken mylly Iijoen pohjoisrannassa, jolla kaivettiin pääuomasta lähtevä sivuränni. Myllystä ei ole säilynyt varmaa perimätietoa, eikä sitä näy vanhoissa kartoissa. Tämän perusteella se on toiminut ennen 1800-luvun puoliväliä. Myllysaaren mylly sijaitsi Iijoen eteläpuolella puron varrella, ja siihen liittyi noin 300 m yläjokeen suuntaan kaivettu kanava (Myllysaari 2). Mylly on käytössä vielä 1900-luvun alkupuolella, ja sen yhteydessä on toiminut myös saha. Uitosta kertovat kaksi ”tukkikämpän” paikkaa Iijoen pohjoispuolella (Helan kämpppä ja Juurikkajoen kämpppä) sekä uittopadot (Ala-Juurikka tammi ja Hietanen tammi). Uittopadoilla nostettiin pienten purojen yläpuolella olleiden lampien vedenpinta, ja padot avattiin uittoaikana. Aapasoilta korjatulla luonnonheinällä oli merkitys karjataloudelle, inventoinnissa löytyi alueen eteläosasta kolme heinäladon jäännöstä (Vääränsuo 1 ja 2, Kolisevan suo 1). Vanhat luonnonniityt olivat käytössä pitkälle 1900-luvulle. Merkkipuuta löytyi kaksi merkkipuuta, joihin oli tehty ristinmuotoiset kuviot (Salmisenkangas ja Iso Nuottilampi 2). Kuvioiden merkitys ei ole tiedossa, ne saattaa viitata johonkin tapahtumaan tai olla omistusmerkkejä.

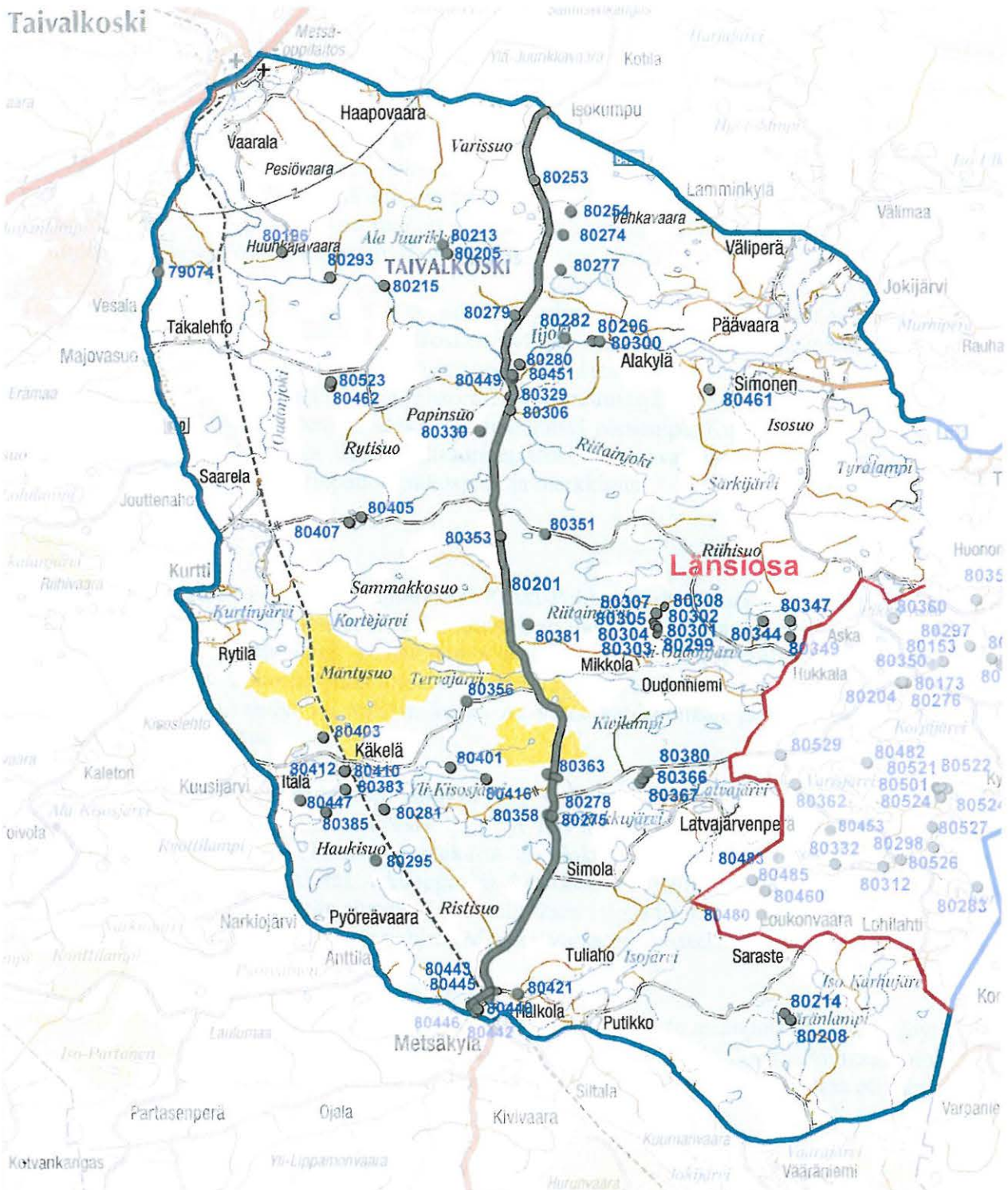
Taivalkosken ja myös koko Koillismaan lähihistorialle merkittävä kohde on vuosina 1942-44 rakennettu kenttärata Hyrynsalmelta Kuusamoon, joka tunnetaan myös nimellä ”kuolemanrata”. Saksalaisten sotilaiden valvomaan rakennustyöhön oli pakotettu eri maiden sotavankeja, joista monet kuoli. Inventointialueella radan linjauksen pituus on 25 km, ja siihen liittyvät vankileirin paikka (Hiltusenmurto), puolustusasemia (Autioharju 1 ja Palokumpu 2), erityyppisiä rakennusjäännöksiä

(Palokumpu 1,3,5) ja vankien hautoja (Taljavaara suokuoppa, Hepokangas). Monet kohteet kertovat sen ajan hyvin traagisista tapahtumista ja ovat tärkeitä muistomerkkejä, joita tulisi säilyttää.

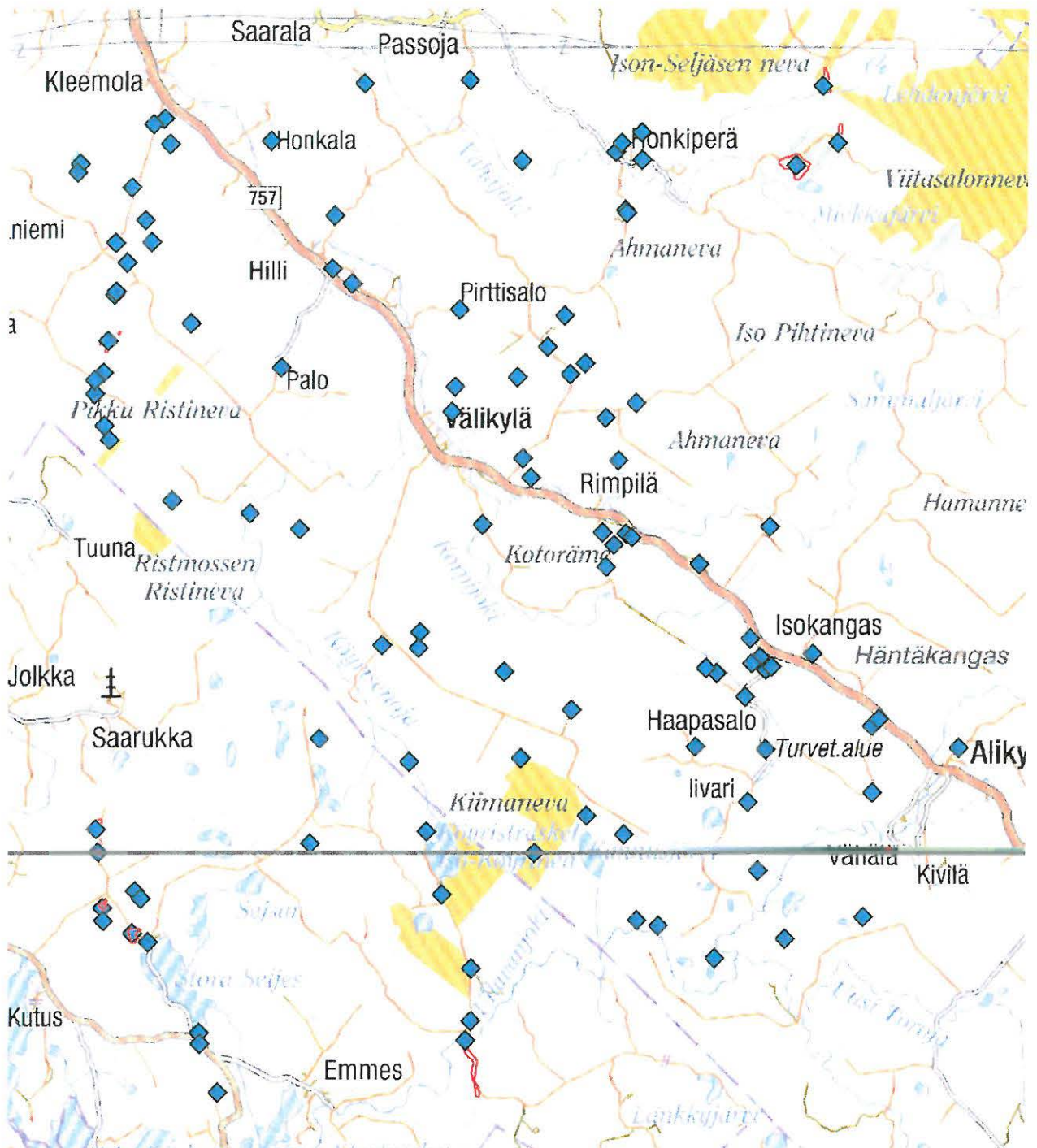
Tutkimusryhmän oman arvion mukaan inventointi oli tarpeeksi kattava ja tulokset antavat riittävän kuvan alueen entisestä maankäytöstä. Pitemmällä inventointiajalla löytyisi jonkun verran enemmän kohteita, mutta ei ole odotettavissa, että sen myötä tulisi merkittävää uutta kulttuurihistoriallista tietoa.

Taulukko 2. Yhteenveto kohteiden tyyppi, ajoitus ja luokitus

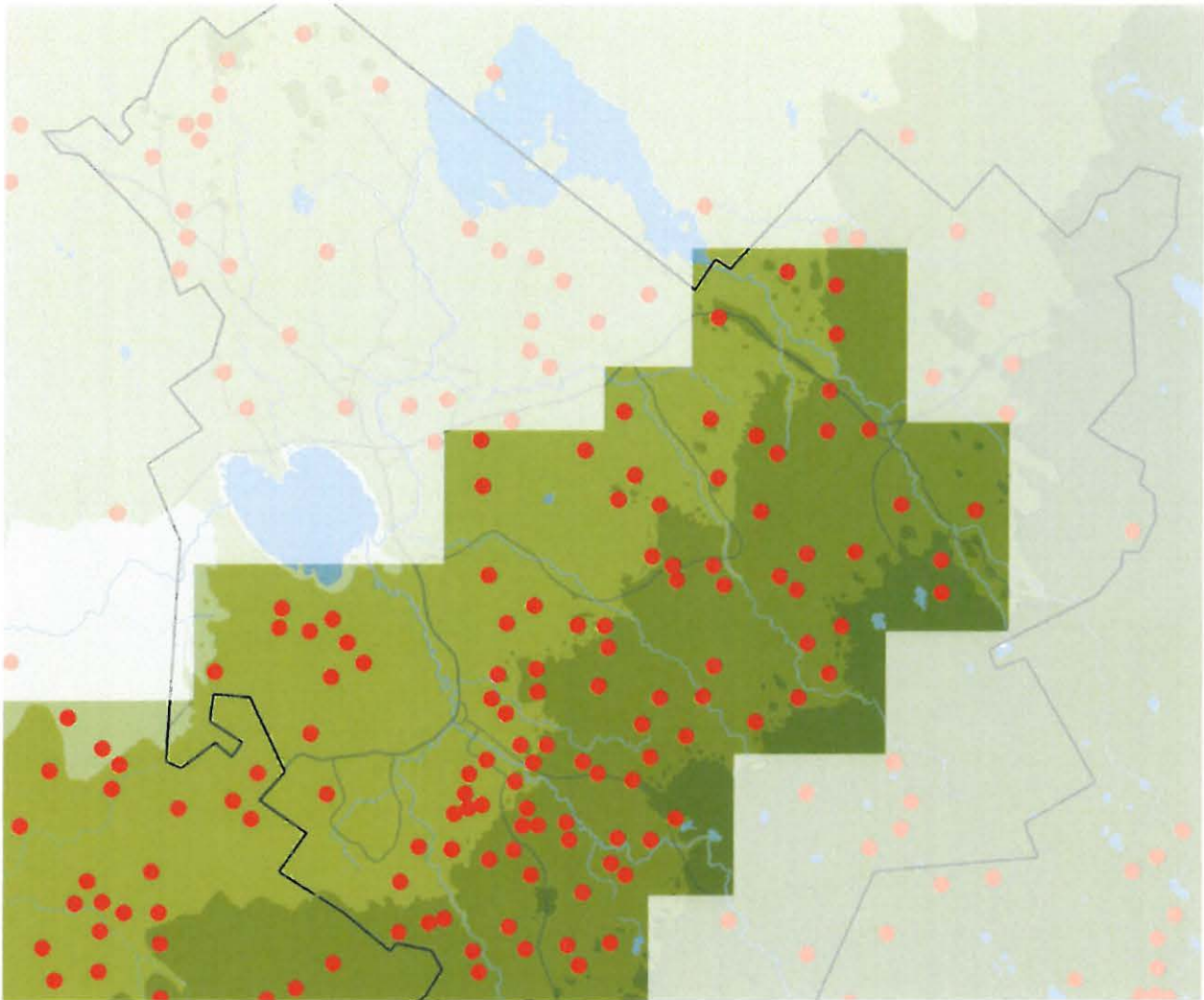
Yhteenveto tyypit		Yhteenveto ajoitus / luokitus	
Työ- ja valmistuspaikat	32	Esihistoriallinen	4
Kulkuväylät	10	Historiallinen	22
Sotahistorialliset kohteet	10	Uusi aika	30
Asuinpaikat	7	2. maailmansota	10
Kivi- ja maarakenteet	4	Yht.	66
Muut	3	ehdotus mj.-luokka 2	32
		Muu kulttuuriperintökohde	34
Yhteensä	66	Yht.	66

Kartta 2. Kohteet ja Reiska-tietojärjestelmän tunnistenumero

Kartta 3. Kälviä Välikylä; muinainen merenrantavyöhyke 30-70 m mpy., muinaisjäännökset.

Kartta 4. Halsua; Suomenselän vedenjakaja-alue, peruskarttaan merkityt tervahaudat

Metsätalouden vaikutukset inventointiin

Metsätalous vaikuttaa arkeologiseen/kulttuuriperintö inventointiin toisaalta maanmuokkauksen takia ja toisaalta sitä syystä, että samanikäinen puusto esiintyy laajemmilla alueilla. Auraus tai laikutus tuhoaa todennäköisesti suurimman osan mahdollisista rakenteista, tervahautoja ja näkyvissä olevien rakennusten jäänteitä lukuun ottamatta. Kevyesti mätästetyiltä alueilta löytyi inventoinnissa mm. maakuoppia, ja oletettavasti niillä alueilla säilyisivät myös esim. kivistä rakennuksia.

Parhaimmat havaintomahdollisuudet ovat uudistuskypsässä ja varttuneessa kasvatusmetsässä. Avohakkuualueilla ja aivan nuoressa taimikossa havaintomahdollisuudet ovat kohtuulliset, mikäli maanmuokkaus on ollut kevyt. Huonoimmat havaintomahdollisuudet ovat yli 1,5 m korkeassa taimikossa sekä n. alle 30 vuotta ikäisessä kasvatusmetsässä, jota ei ole vielä harvennettu. Näissä kehitys- luokissa näkyvyys on niin huono, että niiden inventoiminen ei ole järkevää.

Inventointimenetelmän analyysi

Alueen tarkastus yhdellä havaintolinjalla metsäautoteillä sekä avoimessa maastossa auttoi hahmotamaan inventoinnille otolliset alueet ja sulkemaan pois alueita, joita ei kannattanut inventoida. Ajamalla metsäteillä hiljaisella vauhdilla kertyi myös nopeasti laaja havaintoalue, tässä inventoinnissa löytyi yli 10 % uusista kohteista ajon aikana. Aluekattava inventointi tehtiin läntisellä alueella tiheällä linjaverkolla (n. 30 – 50), jolla saatiin aluetta tutkittua tarkasti, mutta alueiden pinta-ala jäi pienemmäksi kuin inventoitaessa harvemmallalla linjavälillä. On vaikea arvioida, kumpi menetelmä (tiheä linjaväli tai harva linjaväli) tuo paremman tuloksen.

Yli-Kisosjärven länsi- ja pohjoispuolella valittiin 3 erikokoista inventointialuetta, joista löytyi 2 uutta sekä yksi Sutigisiin tallennettu tervahauta sekä kaksi maakuoppaa. Kun alueen inventointi oli melkein valmis, tavattiin paikallinen isäntä/metsäurakoitsija (Seppo Räisänen), joka tunsu seudun hyvin. Hän ilmoitti meille kolmen jo löydetyn tervahaudan lisäksi 3 uutta hautaa seudulla. Kaksi sijaitti sellaisissa paikoissa, että niitä ei olisi valittu inventointialueeksi esiselvityksen perusteella. Kolmas hauta olisi voinut löytyä laajemmalla inventointialueella, mutta on kuitenkin epävarmaa, olisiko kaikki muut kohteet harvemmallalla linjavälillä löytynyt. Tämä esimerkki osoittaa myös, ettei ole mahdollista löytää tämän kokoiselta alueelta kaikkia kohteita yhden kuukauden kenttätyöaikana. (Taivalkosken v. 2009 inventoinnin kenttätyöaika oli muutama päivä lyhyempi Reiska-koulutuksen ja harjoittelun takia) Tutkimusryhmän oman arvion mukaan inventointi oli kuitenkin tarpeeksi kattava ja tulokset antavat riittävän kuvan alueen entisestä maankäytöstä. Pitemmällä inventointiajalla löytyisi jonkun verran enemmän kohteita, mutta ei ole odotettavissa, että sen myötä tulisi merkittävää uutta kulttuurihistoriallista tietoa.

Tutkimusalueella vanhan kartta-aineiston avulla voitiin löytää kohteita, joita muuten ei olisi löydetty ainakaan yhtä helposti. Niittyjen levintä alueella kuvastaa myös hyvin alueen hyödyntämistä karjataloudessa. Kaskimaiden runsaus kuvastuu sekä tiheässä Aho-nimistöissä että maanmittarin kaskimaiksi merkittyjen maiden paljoudessa. Kaikkiaan voidaan todeta, että sekä isojakoaikainen kartta-aineisto että 1900 –luvun metsätalouuskartat olivat hyvää, mutta aikaa vievää tutkimusaineistoa inventoinnin suorittamisessa.

Käytetyt laitteet

Maastogislaite ja kenttätietokone nopeuttavat työtä huomattavasti. Läntisellä alueella käytetyllä isomalla Panasonic Toughbook mallilla oli kuitenkin heikkouksia. Kun konetta käytettiin sen kanto-hihnassa, ei voinut nähdä mihin astui, ja hihnat vaikeuttivat näppäimistön käyttö (ne olivat tiellä). Siksi konetta on voinut käyttää vain kun istui johonkin, kävelyn ajaksi kansi piti sulkea, jolloin käyttöjärjestelmä sammui.

Taulukko 3. Kohteiden löytötapa

Kohdetyyppi	yhteensä	uusi löytö	peruskartalla	haastattelu	vanhat kartat	Sutigis	Mj-rek	muu arkistolähde
Asuinpaikka (1	1						
Maakuoppa	3	3						
Kiviröykkiö	2			1			1	
Tervahauta	19	7	5	6		1		
Kämppä	5	1		3		1		
Rakennusjään	1				1			
Porosuoja	2	1		1				
Myllynpaikka	2	1		1				
tammi	3	1		2				
Niittylato	3				3			
Kulkureitit	10	1			9			
Miilun pohja	1	1						
Sotahist. Kohde	10	2						8
muu	4	2	1	1				
Yhteensä	66	21	6	15	13	2	1	8

Ehdotukset

Esiselvitystyöllä on tämän tyyppisessä inventoinnissa suuri merkitys:

- kohteiden paikantaminen vanhojen karttojen, peruskarttojen ja muu arkistoaineiston avulla
- muinaisjäännöskohteille otollisten alueiden valikoiminen topografisen ja maaperä kartta-aineiston avulla (maaperä, topografinen sijainti, korkeusprofiili)
- inventointialuetta tuntevien henkilöiden selvittäminen

Esityöaika saisi olla pitempi; arkistotyön voisi tehdä joku muu kuin inventoija. Jälkityöaika voi olla hieman lyhyempi.

Jos kaksi henkilöä tekevät maastotyön (mikä on suositeltavaa), pitäisi olla joko kaksi maastogislaitetta tai maastogislaite ja gps.

Reiska-tietojärjestelmän mobiili versio vähentäisi jälkityöaikaa.

Reiskan tulostaman kulttuuriperintölomakkeen ulkoasua voisi miettiä: liian pienet marginaalit A 4 formaatille, kenttien järjestys ja korostus; olisi ehkä hyvä jos valokuvat voisi tulostaa lomakkeelle, niin että ne olisi kohteen selostuksen yhteydessä.

Reiska-tietokannassa pitäisi määrittellä hakukriteerit ”muinaisjäännös” ja ”muu kulttuuriperintökohde”, hakukriteerit ”kivikautinen, pronssikautinen.. ym.” pitäisi aktivoida.

Taloustmetsien inventointia varten voisi kehittää raporttimallin, jonka osat ja siihen kuuluvat tiedot ovat selkeästi määriteltä.

6. LÄHTEET

Painetut lähteet

Kirjallisuus

Aarnio, J. 2001. Maankäytön historiaa Syötteen alueella. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisu. Sarja A No 133. Vantaa 2001.

Jauhiainen, E. 1973. Age and degree of podzolization of sand soils on the coastal plain of northwest Finland, *Commentationes Biologicae, Societas Scientiarum Fennica*, **68**, 32 pp.

Jussila T., Kriiska A. & Rostedt T. 2007. The Mesolithic settlement in NE Savo, Finland, and the earliest settlement in the Eastern Baltic Sea. *Acta Archaeologica*, Vol 78, No. 2, 143-162

Rankama T. & Kankaanpää J. 2009 Eastern arrivals in post-glacial Lapland: the Sujala site 10 000 cal BP. *Antiquity*. Vol. 82, No. 318, 884–899.

Schulz, H.-P., 1996. Pioneerit pohjoisessa. Suomen varhaismesoliittinen asutus arkeologisen aineiston valossa. *Suomen Museo* 103 (1996): 5–45.

Vahtola J., Heikkilä A. 1988. Taivalkoski: aitojen ihmisten pirteä pitäjä Koillismaan sydämessä. Taivalkosken kunta 1988.

Kartat

Myrberg A. E. 1903. Kartta kruununmaille Taivalkosken pitäjässä Oulun kihlakuntaa Oulun lääniä , kartta1:16 000 . Oulun maakunta-arkisto.

Myrberg A. E. 1904. Kartta kruununmaille Taivalkosken pitäjässä Oulun kihlakuntaa Oulun lääniä , kartta1:16 000 . Oulun maakunta-arkisto.

Poppius J.W. 1862. kartta Litt: L 38 Jokijärven lohkon tiluksista ylijääneestä kruununmaasta Pudasjärven pitäjää, Oulun kihlakuntaa ja Oulun lääniä. Oulun maakunta-arkisto.

Tutkimusalueen metsätalouuskartat v. 1916-70. Kansallisarkisto, Metsähallituksen kokoelmat.:

- Etelä-Taivalkosken yleiskartta. Liittyy metsätaloudentarkastaja K. Vallen laatimiin talouskirjoihin vuosilta 1916-17. 1:100 000.

- Yleiskartta Etelä-Taivalkosken hoitoalueesta. Tehty metsähallituksessa v. 1931. Liittyy metsätaloudentarkastaja M. Virtasen Laatimiin talouskirjoihin v. 1931. 1:100 000.

- Taloukarta Etelä-Taivalkosken hoitoalueesta (I karttalehti). Tehty metsähallituksessa v. 1931. Liittyy metsätaloudentarkastaja M. Virtasen laatimiin talouskirjoihin v. 1931. 1:40 000.

- Taloukarta Etelä-Taivalkosken hoitoalueesta (II karttalehti). Tehty metsähallituksessa v. 1931. Liittyy metsätaloudentarkastaja M. Virtasen laatimiin talouskirjoihin v. 1931. 1:40 000.

- Talouskartta Etelä-Taivalkosken hoitoalueesta (III karttalehti). Tehty metsähallituksessa v. 1931. Liittyy metsätaloudentarkastaja M. Virtasen laatimiin talouskirjoihin v. 1931. 1:40 000.
- Yleissilmäyskartta Etelä-Taivalkosken hoitoalueesta. Metsähallitus 1956, täyd. 1969. 1:200 000. Liittyy T. M. Laitisen laatimiin talouskirjoihin v. 1955.
- Yleissilmäyskartta Etelä-Taivalkosken hoitoalueesta. Metsähallitus 1956. 1:100 000. Liittyy T. M. Laitisen laatimiin talouskirjoihin v. 1955.
- Talouskartta Etelä-Taivalkosken hoitoalueesta os.1-52 (I karttalehti). Metsähallitus 1956. 1:40 000. Liittyy T. M. Laitisen laatimiin talouskirjoihin v. 1955.
- Talouskartta Etelä-Taivalkosken hoitoalueesta os. 53-88 (II karttalehti). Metsähallitus 1956. 1:40 000. Liittyy T. M. Laitisen laatimiin talouskirjoihin v. 1955.
- Talouskartta Etelä-Taivalkosken hoitoalueesta os. 89-122 (III karttalehti). Metsähallitus 1956. 1:40 000. Liittyy T. M. Laitisen laatimiin talouskirjoihin v. 1955.
- Talouskartta, Taivalkosken hoitoalue, karttalehti 29. v. Laadittu vuosien 1972-73 metsätalouden tarkastuksen yhteydessä. Maanmittauslaitoksen karttapaino 1975. 1:20 000.

Painamattomat lähteet

Metsähallitus asia 1241/43/2008. Suojelualueiden kulttuuriperinnön inventointi- ohje.

Sarkkinen, M. 1999. Taivalkoski, inventointi 1999. Inventointiraportti Museoviraston arkeologian osaston arkistossa.

Schulz, H.-P. & Itäpalo Jaana 2005. Perhon- eli Vetelijoki- ja Kälviänjokilaaksojen historia. CD-rom multimedia. Halsuan kunta.

Schulz H.-P. 2006. Lestijärven Kasalankankaan pyyntikuoppajärjestelmän kartoitus. Lestijärven kunta. Raportin kopio Museoviraston arkeologian osaston arkistossa.

Taivalkosken kunta, kulttuuritoimi 2007, haastattelumuistio ja kenttäradan kohteiden kartoitus

Torvinen, M. 1982. Taivalkosken inventointi 1982. Inventointiraportti Museoviraston arkeologian osaston arkistossa.

Websivut

- Geologian tutkimuskeskus, kallioperäkartta 1: 1 000 000. <http://www.gtk.fi/geotieto/kartat/kalpe/>
- Pesonen P. 1999, HY, Suomen esihistoriallinen keramiikka. <http://www.helsinki.fi/hum/arla/keram/>

Suulliset tiedonannot

Kari Polojärvi, Kalevi Remes, Seppo Räisänen, Mauno Tyni

METSÄHALLITUS

Taivalkoski kulttuuriperintöinventointi 2009 Läntinen alue

Osa 2 Kohdeselostukset ja liitteet

Metsätalous
Hans-Peter Schulz ja Jouni Taivainen

Metsähallitus asia 3319/41/2009

Kohdeluettelo

Nro.	Nimi	Luokitus	sivu
79074	Saunavaara tervahauta	kiinteä muinaisjäännös lk. 2	5
80196	Huuhkajavaara maakuoppa	kiinteä muinaisjäännös lk. 2	8
80201	Metsäkylä kenttärata	muu kulttuuriperintökohde	11
80205	Ala-Juurikkavaara kämppä jäännös	muu kulttuuriperintökohde	14
80208	Vääränsuo 2 niitylato jäännös	muu kulttuuriperintökohde	17
80213	Ala-Juurikka tammi	muu kulttuuriperintökohde	20
80214	Vääränsuo 1 niitylato jäännös	muu kulttuuriperintökohde	23
80215	Juurikkajoki kämppä paikka	muu kulttuuriperintökohde	26
80253	Sikakumpu kaivanto	muu kulttuuriperintökohde	29
80254	Taljavaara 1 tervahauta	kiinteä muinaisjäännös lk. 2	32
80274	Taljavaara 2 tervahauta	kiinteä muinaisjäännös lk. 2	35
80275	Salmisenkangas merkkipuu	kiinteä muinaisjäännös lk. 2	38
80277	Taljavaara suokuoppa	muu kulttuuriperintökohde	41
80278	Salmisenkangas rakennus jäännös	muu kulttuuriperintökohde	44
80279	Hepokangas hauta	muu kulttuuriperintökohde	47
80280	Autiosuvanto kiviröykkiö	kiinteä muinaisjäännös lk. 2	50
80281	Kolisevansuo 1 niitylato jäännös	muu kulttuuriperintökohde	53
80282	Saarikoski mylly paikka	kiinteä muinaisjäännös lk. 2	56
80293	Hela kämppä paikka	muu kulttuuriperintökohde	59
80295	Pentinaho tervahauta	muu kulttuuriperintökohde	62
80296	Myllysaari mylly paikka	muu kulttuuriperintökohde	65
80299	Kaakkurisuo 1 silta ja pitkospuut jäännös	kiinteä muinaisjäännös lk. 2	68
80300	Myllysaari kanava	muu kulttuuriperintökohde	71
80301	Kaakkurisuo 2 pitkospuut	kiinteä muinaisjäännös lk. 2	74

Nro.	Nimi	Luokitus	sivu
80302	Kaakkurisuo 4 merkkipuu	kiinteä muinaisjäännös lk. 2	77
80303	Kaakkurisuo 3 merkkipuu	kiinteä muinaisjäännös lk. 2	80
80304	Kaakkurisuo 5 pitkospuut	kiinteä muinaisjäännös lk. 2	83
80305	Kaakkurisuo 7 merkkipuu	kiinteä muinaisjäännös lk. 2	86
80306	Hiltusten Rytisuo silta	muu kulttuuriperintökohde	89
80307	Kaakkurisuo 6 pitkospuut	muu kulttuuriperintökohde	92
80308	Kaakkurisuo 8 pitkospuut	muu kulttuuriperintökohde	95
80329	Autioharju 1 asema	muu kulttuuriperintökohde	98
80330	Autioharju 2 porosuoja	muu kulttuuriperintökohde	101
80344	Roniaho tervahauta	kiinteä muinaisjäännös lk.2	104
80347	Saunalampi tervahauta	kiinteä muinaisjäännös lk.2	107
80351	Pohjavaara tervahauta	kiinteä muinaisjäännös lk.2	110
80349	Ruostekangas tervahauta	kiinteä muinaisjäännös lk.2	113
80353	Hiltusenmurto vankileiri	muu kulttuuriperintökohde	116
80356	Mäkilampi tervahauta	kiinteä muinaisjäännös lk.2	119
80358	Salmisenkangas 1 tervahauta	kiinteä muinaisjäännös lk.2	122
80363	Salmisenkangas 2 porosuoja	muu kulttuuriperintökohde	125
80366	Latvajärvi 1 keittokuoppa	kiinteä muinaisjäännös lk.2	128
80367	Latvajärvi 2 asuinpaikka	kiinteä muinaisjäännös lk.2	131
80380	Latvajärvi 3 tervahauta	kiinteä muinaisjäännös lk.2	134
80381	Tervavaara kolmiomittaustorni	muu kulttuuriperintökohde	137
80383	Hietasenkangas 1 tervahauta	kiinteä muinaisjäännös lk.2	140
80385	Hietanen tammi	muu kulttuuriperintökohde	143
80401	Yli-Kisos tervahauta	kiinteä muinaisjäännös lk.2	146
80403	Honka-aho tervahauta	kiinteä muinaisjäännös lk.2	149

Nro.	Nimi	Luokitus	sivu
80405	Iso Nuottilampi 1 tervahauta	kiinteä muinaisjäännös lk.2	152
80407	Iso Nuottilampi 2 merkkipuu	muu kulttuuriperintökohde	155
80410	Hietasenkangas 2 tervahauta	kiinteä muinaisjäännös lk.2	158
80412	Hietasenkangas 3 maakuoppa	kiinteä muinaisjäännös lk.2	161
80416	Iivananaho kiuas	kiinteä muinaisjäännös lk.2	164
80421	Porolampi tervahauta	kiinteä muinaisjäännös lk.2	167
80440	Palokumpu 1 sauna	muu kulttuuriperintökohde	170
80442	Palokumpu 2 asema	muu kulttuuriperintökohde	173
80443	Palokumpu 3 pilketehdas	muu kulttuuriperintökohde	176
80445	Palokumpu 4 miilu	muu kulttuuriperintökohde	179
80446	Palokumpu 5 sivurata varasto	muu kulttuuriperintökohde	182
80447	Hietasenkangas 4 tervahauta	kiinteä muinaisjäännös lk.2	185
80449	Autioharju 3 tervahauta	kiinteä muinaisjäännös lk.2	188
80451	Autioharju 4 pitkospuut	muu kulttuuriperintökohde	191
80461	Huosio-oja paalurakenne	muu kulttuuriperintökohde	194
80462	Iso Lehtovaara 1 kämpä jäännös	muu kulttuuriperintökohde	197
80523	Iso Lehtovaara 2 kämpä jäännös	muu kulttuuriperintökohde	200

Saunavaara Tervahauta

MH-tunnus: 79074

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat **Haltija:** 151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus: 7118 Historiallinen aika **Ylläpitäjä:** 151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi: **Kunta:** 832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä: 1

Koordinaattiselitys: **Geometria tuotettu:** 4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit: X 3555491, Y 7270562, **Löydöt:**
Z 233

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 25.5.2009; se on merkitty peruskartalle.

Ympäristön kuvaus

Avohakkuualue; hiekkakangasmaasto, aluskasvillisuutena puolukkavarpuja, kohde sijaitsee 15 m maantieltä itään.

Kohteen kuvaus

Kohde erottuu vallin ympäröimänä kuoppana. Halkaisija on 10 m, valli mukaan lukien 15 m, syvyys 1,2 m. Halssi suuntautuu etelään, sen pituus on 4 m. Tervahaudassa nuorta puustoa.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti

Tulkinta

tervahauta

*Lisätietoja**Toimenpiteet**Tarkastukset*

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 25.5.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus:

Viranomaisrekisterinro:

Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Kohteen 2 Muinaisjäännösrekisteri II

Selitys:

suojelu:

Selitys:

Ympäristön 0 Ei määritelty

suojelu:

Selitys:

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

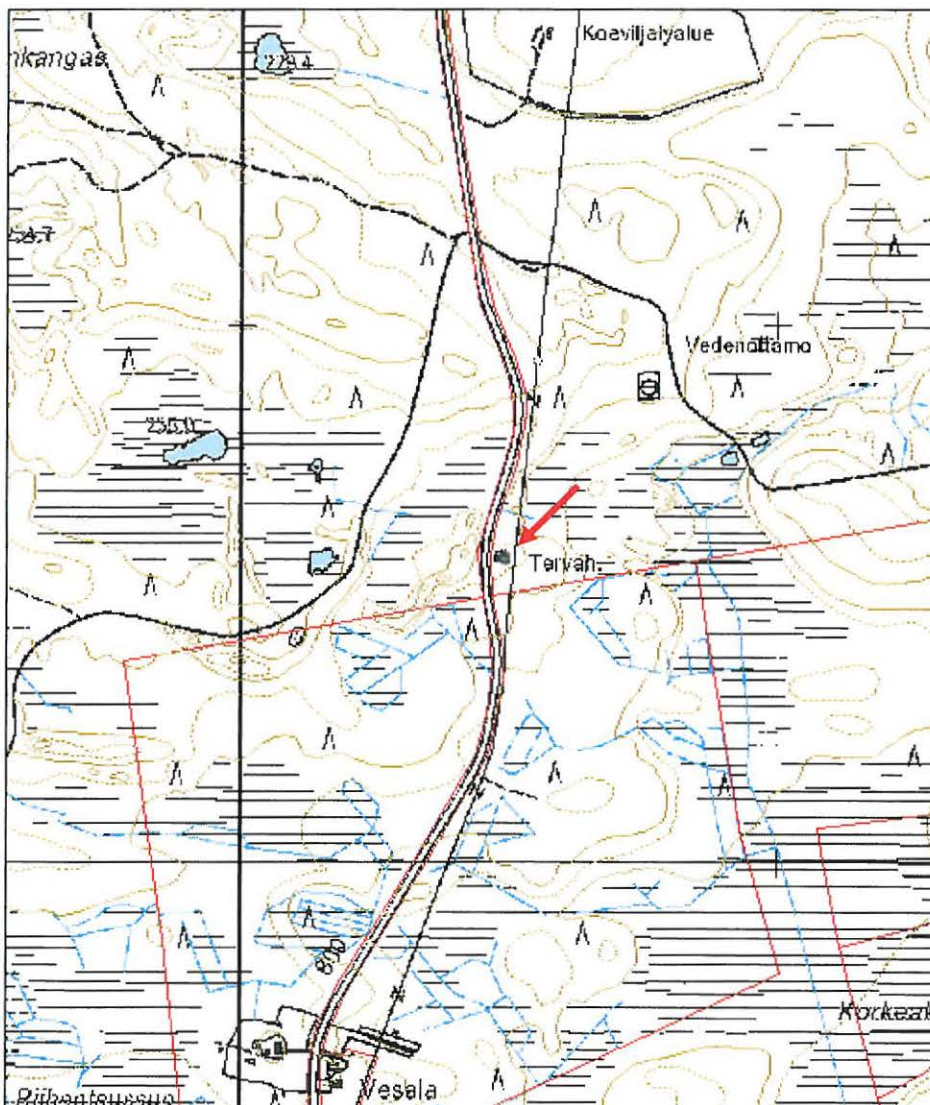
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3555491, Y 7270562,
Z 233

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52191,52192

Huuhkajavaara Maakuoppa

MH-tunnus: 80196

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3558681, Y 7271071, Z 243	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 01.06.2009.

Ympäristön kuvaus

avohakkuualue, kuivahko kivinen kangas

Kohteen kuvaus

Soraan kaivettu pyöreä kuoppa, läpimitta 7 m, syvyys 1,2 m; säännöllinen, pyöreä, huuhtoutumiskerros kuopan pohjassa on 10 cm paksu. Kuopassa on 2 maakiveä (n. 0,8 x 0,7 m). Kuoppa sijaitsee 10 m metsäautotieltä kaakkoon.

Kohteen rajaus

kohde rajautuu pistemäisesti

Tulkinta

Maa kuoppa. Noin 10 cm vahvan huuhtoutumiskerroksen perusteella kuoppa on esihistoriallinen

Lisätietoja
Toimenpiteet
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
 Tarkastuspvm: 1.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
 Kuvaus:

Viranomaisrekisterinro:
Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Kohteen 2 Muinaisjäännösrekisteri II

Selitys:

suojelu:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Kohdetyyppi: 17 Kivi- ja maarakenteet

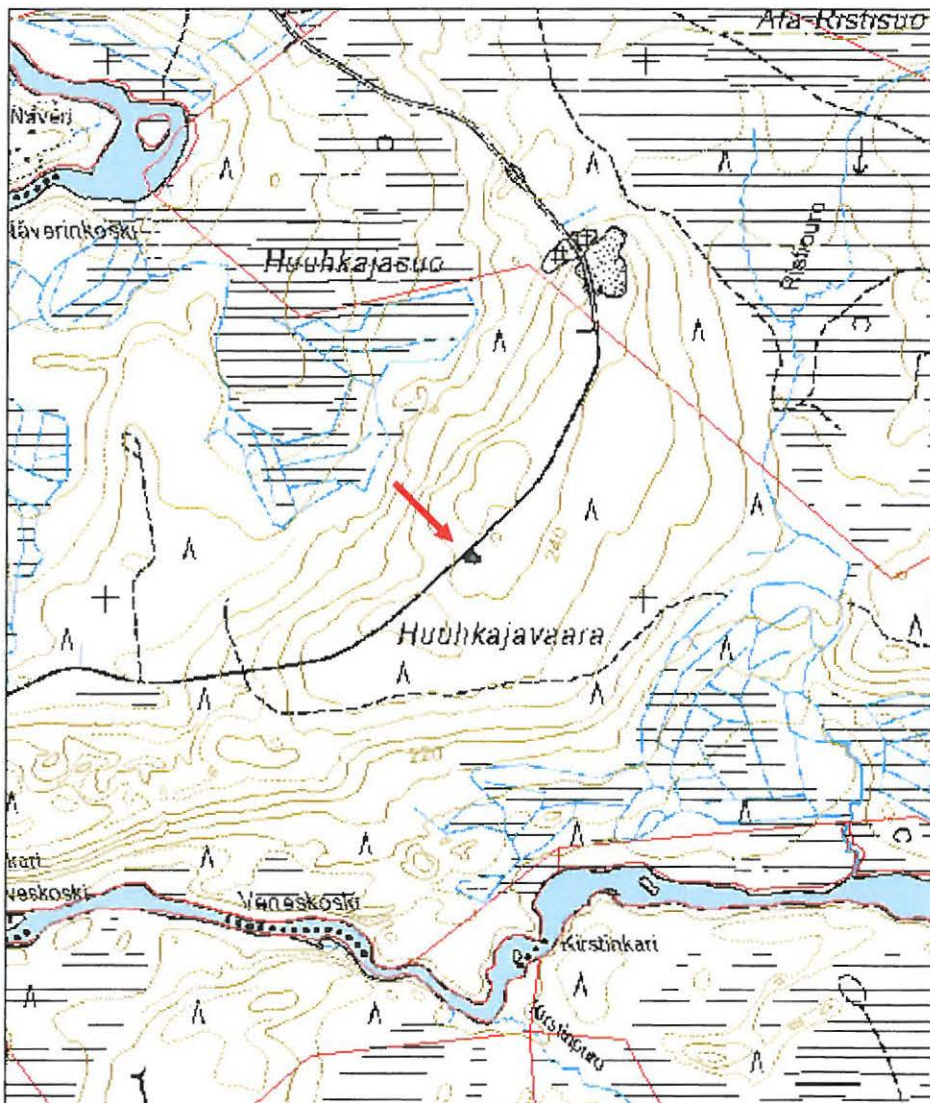
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3558681, Y 7271071,
Z 243

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52189, 52190

**1184 Tervajärvi (amo) + Tervajärvi-Ouvonsuo (nat), Metsäkylä
Kenttärata**
MH-tunnus: 80201

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava >=1:10000
Koordinaatit:	X 3565344, Y 7259538, Z 230	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tarkastettiin inventoinnissa Kesäkuussa 2009; yhteenveto 24.6.2009; tiedonanto. Taivalkosken kunnan kulttuuritoimen teettämä kartoitus, haastattelut, arkistotyöt.

Ympäristön kuvaus

Supra-akvaatinen mäkiseutu, alavat kohteet ovat avosuot ja rämeet.

Kohteen kuvaus

Tutkimusalueella kenttäradan pituus on 25 km välillä Metsäkylä ja Isokumpu. (Yli-Outujoen ja Iijoen Hepokankaan kautta) Linjaus toimii nykyään paikallistienä/metsätienä; Iijoen kohdalla tie on poikki, vanhat sillan jäännökset eivät ole säilyneet. Vanha ratapenkka on kokonaan nykyisen tien peitossa. Kiskot ja ratapölkkyt on suurimaksi osaksi purettu. Paikoitellen näkyy tien pinnassa vanhojen paalujen päitä, on epäselvä, ovatko ne kenttäradan ajoilta tai nuorempia. Kenttärataan liittyy kaksi sivurataa, toinen on lähellä Korvuan asemaa, ja se johti Palokummun Pilketehaan seudulta kenttäradan yli itään nykyisen vedenottamon suuntaan, sen linjaus ei ole säilynyt. Toinen sivurata sijaitsi Salmisenkankaan pohjoispuolella ja se kulki kenttäradalta itään (sivuradan pituus ei ole tiedossa; linjauksella on nykyään metsätie).

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu viivamaisesti.

Tulkinta

Kenttärata Hyrynsalmelta Kuusamoon rakennettiin 1942-44 saksalaisen Todt-organisaation johdolla venäläisten ja puolalaisten sotavankien ja saksalaisten rangaistusvankien pakkotyönä, sitä kertovat yhä radan linjauksen varrella näkyvät joukkohaudat. Iso vankileiri oli Isokummun alueella, pienempiä Metsäkylässä ja radan varrella (kohde 80353). On myös perimätietoa kahdesta vankien hautapaikasta (kohteet 80277 ja 80279). Rata purettiin v. 1944 lopussa.

Lisätietoja
Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 24.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 2 Keskinertainen**Arvotus:** 8 Muu suojeluarvo**Olotila:** 2 Ei käytössä**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:** Sotahistoriallinen kohde**Selitys:****Ympäristön
suojaus:** 0 Ei määritelty**Selitys:**

Ala-Juurikkavaara kämpä jäännös

MH-tunnus: 80205

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3562924, Y 7271020, Z 240	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 02.06.2009, tiedonanto Kari Polojärvi

Ympäristön kuvaus

Koivikkoa ja pieniä katajia, aluskasvillisuus heinää, varpuja ja sammalta, entisellä piha-alueella kasvaa heinikkoa. Loivasti pohjoiskoilliseen viettävä rinne. Kohde sijaitsee 40 m järvestä etelälounaaseen, sen eteläpuolella on avohakkuualue.

Kohteen kuvaus

Rakennuksen jäännös, suunta pohjoiskoillinen - etelälounas; mitat 7 x 6,5 m, oviaukko pohjoiskoilliseen. Maapenkit ja maatuneet hirret osoittavat seinien paikat, oviaukon kohdalla perustuskiviä näkyvissä. Rakennuksen eteläosassa kiukaan jäännökset, mitat 1,5 x 1,5 x 0,4 m. Rakennuksen itäpuolella on kasa maatuneita hirsiiä.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvien jäänteiden mukaisesti

Tulkinta

Perimätiedon mukaan metsävirtijan tila

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 2.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus:

**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 2 Keskinertainen

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

Kohteen suojelu: 8 Luonnonmuistomerkki

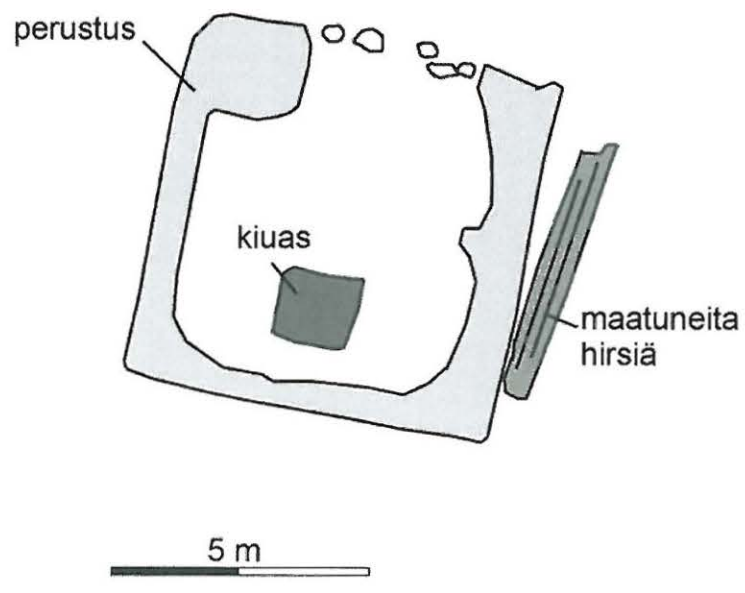
Selitys: paikallien metsätaloushistoria

Selitys:

Ympäristön suojelu: 0 Ei määritelty

Selitys:

Karttaluonnos

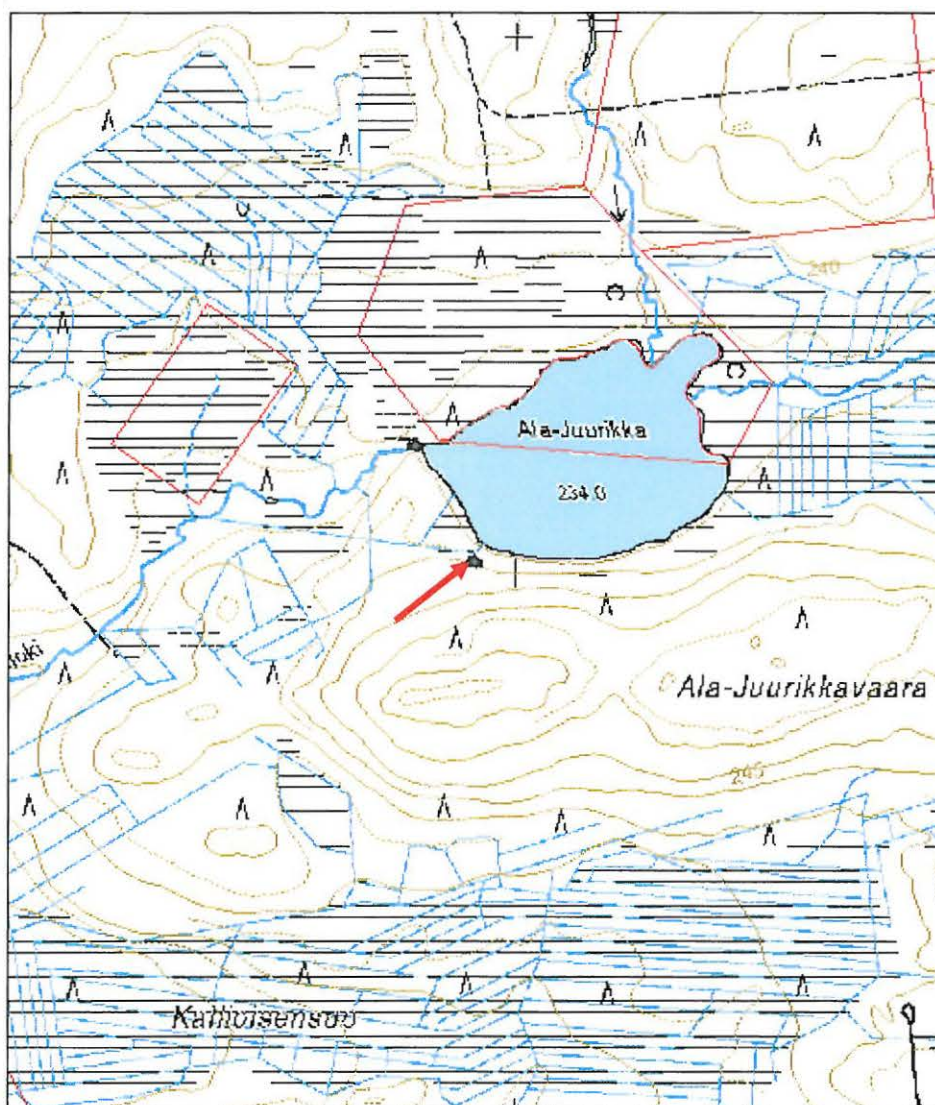
Kohdetyyppi: 1 Asuinpaikat

Copyright: © Metsähallitus 2008
© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3562924, Y 7271020,
Z 240

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52209, 52210

Vääränsuo 2 niittylato jäännös

MH-tunnus: 80208

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
Koordinaatit:	X 3571775, Y 7251280, Z 253	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde merkitty vuoden 1903 metsätalouskarttaan, jossa alue on niittynä, johon on merkitty ladon kohdalle pieni neliömäinen merkintä. Lisäksi kohde näkyy nykyisellä peruskartalla. Kohde löytyi inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vääränlammen pohjoispuolisella Vääränsuolla. Suomaasto on avointa, keskeltä puutonta aluetta jolla kasvaa matalaa heinää.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on lounais-koillinen -suuntaisen hirsirakennuksen jäännös, jonka koko 3,9 x 3,6 metriä. Kaikki hirsikerrat ovat jäljellä, niitä on yhteensä kahdeksan. Nurkissa on koirankaulasalvos, hirret on katkottu sahaamalla ja kirveellä. Rakennuksen korkeus on 1,4 metriä ja siinä on ollut revityistä haljaspuista tehty tasakatto. Tasakatosta on jäljellä itälape, länsilape on romahtanut, kuten länsinurkka ja pohjoisseinäkin. Katto on levännyt keskellä olevan paksun kurkihirren päällä. Haljaspuiden leveys on 20-30 cm, paksuus 5-10 cm. Oviaukko on koilliseen, oviaukossa on veistetty karapuun paikka molemmin puolin, mutta karapuut eivät ole enää paikallaan. Ladossa on ollut myös lattia, mutta se on pahoin maatonut. Jäljellä olevista rakenteista päätellen lattia on tehty harvahkon hirsikerran päälle, mahdollisesti myös haljaspuista kuten kattokin.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Kyseessä on niittyladon jäännös, sillä kohde on merkitty vuoden 1903 metsätalouskarttaan niittyalue eteläreunaan.

Lisätietoja

Kartta A. E. Myrberg 1903. Kartta Kruununmaille Taivalkosken pitäjässä Oulun lääniä. Oulun maakunta-arkisto.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 29.6.2009 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: Taivalkoski kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Arvotus:

8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Paikallinen maataloushistoria

Selitys:

**Ympäristön
suojaus:**

0 Ei määritelty

Selitys:

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

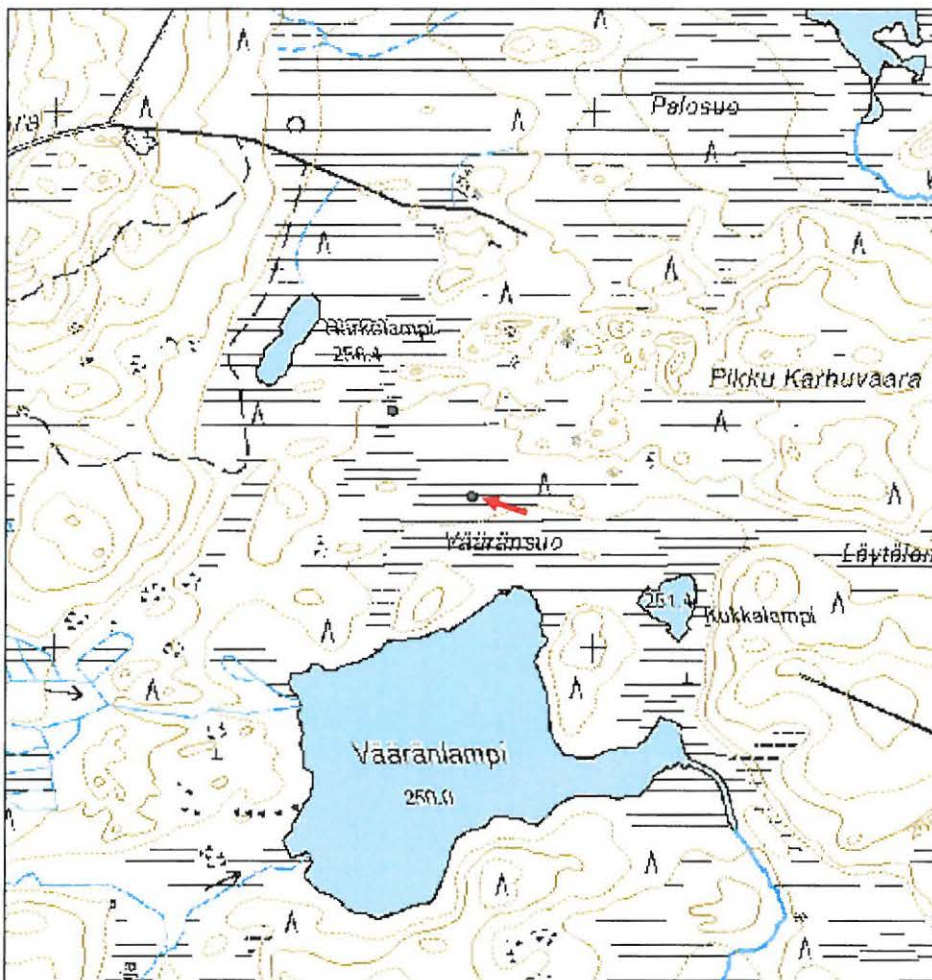
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3571775, Y 7251280,
Z 253

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52211-52213, 52216

Ala-Juurikka tammi

MH-tunnus: 80213

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3562814, Y 7271237, Z 234	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 02.06.2009, tiedonanto Kalevi Remes (metsuri el.)

Ympäristön kuvaus

Soistunut joenniska-alue, puusto koivua ja kuusta; aluskasvillisuus kosteikkokasveja, heinä ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Kohde sijaitsee pienen joen varrella 10 m joenniskasta. Joen molemmin puolin on pino hirsii ja risuja, joessa on jäljellä yksi melko lahonnut pystypuu, joen pohjassa on rivi tukikiviä. Lähiympäristössä on pari kasaa lahonneita hirsii sekä yksittäisiä hirsii. Neljä metriä joesta etelään on kasa ruoppauskiviä.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvien jäänteiden mukaisesti

Tulkinta

Pato, jolla on uittoaikana nostettu lammen pinta.

Lisätietoja
Toimenpiteet
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009

Tarkastuspvm: 2.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz

Kuvaus:

Viranomaisrekisterinro:

Kunto: 2 Kesinkertainen

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Kohteen 9 Muu suojeluarvo

Selitys: paikallinen uiton historia

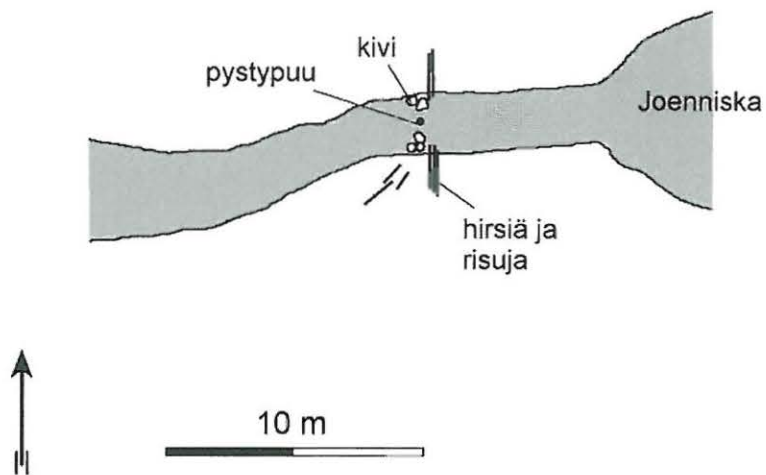
suojelu:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Karttaluonnos

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

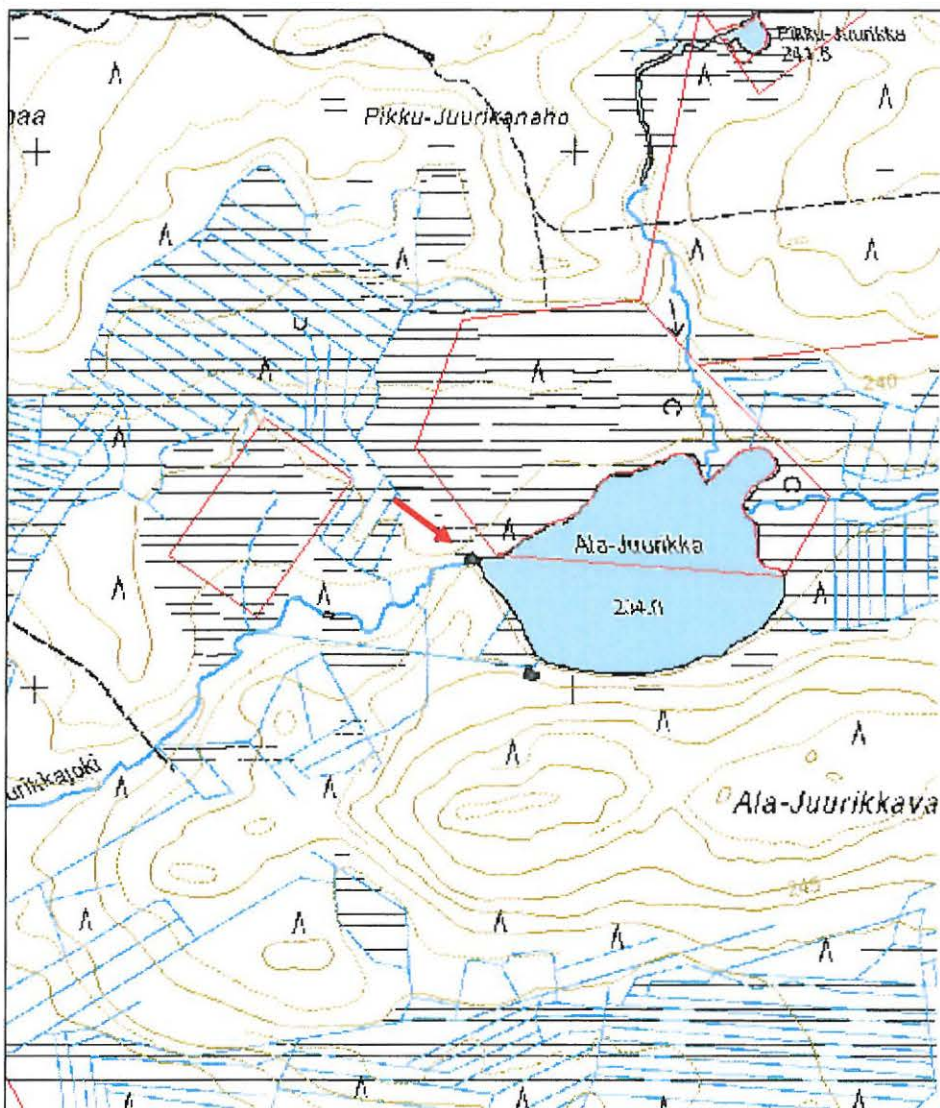
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3562814, Y 7271237,
Z 234

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52218

Vääränsuo 1 niittylato jäännös

MH-tunnus: 80214

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamisvuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3571626, Y 7251440	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde merkitty vuoden 1903 metsätalouskarttaan, jossa alue on niittynä, johon on merkitty ladon kohdalle pieni neliömäinen merkintä. Lisäksi kohde näkyy nykyisellä peruskartalla. Kohde löytyi inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee suoperäisellä metsämaalla Vääränlammen pohjoispuolella. Paikalla kasvaa noin 20 metriä korkeaa mäntyä ja kuusta sekä koivua.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on lounais-koillis -suuntaisen hirsirakennuksen jäännös. Rakennuksen koko on 3,6 x 3,8 metriä ja siinä on 7-8 säilynyttä hirsikertaa, hirsien paksuus noin 20 cm. Hirret on katkaistu kirveellä ja sahalla, osassa on vielä kuorta jäljellä. Nurkissa on koirankaulasalvos, nurkkien pituus noin 20-30 cm. Oviaukko koilliseen. Oviaukon leveys noin metrin, molemmissa ovenpielissä on veistetyt karapuun paikat, karapuut eivät enää paikallaan. Katto on romahtanut alas, siitä on jäljellä joitakin repimällä halkaistuja haljaspuun kappaleita. Haljaspuiden leveys on noin 20 cm, paksuus noin 5 cm. Rakennuksessa lienee ollut lattia, mutta siitä ei ole selviä rakenteita jäljellä, ainoastaan lahoja puujätteitä, jotka saattavat olla katostakin lähtöisin.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Kyseessä on niittyladon jäännös, sillä kohde on merkitty vuoden 1903 metsätalouskarttaan niittyalueen keskiosan itäreunaan.

Lisätietoja

Kartta A. E. Myrberg 1903. Kartta Kruununmaille Taivalkosken pitäjässä Oulun lääniä. Oulun maakunta-arkisto.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 29.6.2009 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: Taivalkoski kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 3 Huono**Arvotus:** 8 Muu suojeluarvo**Olotila:** 2 Ei käytössä**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:** Paikallinen maataloushistoria**Selitys:****Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty**Selitys:**

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

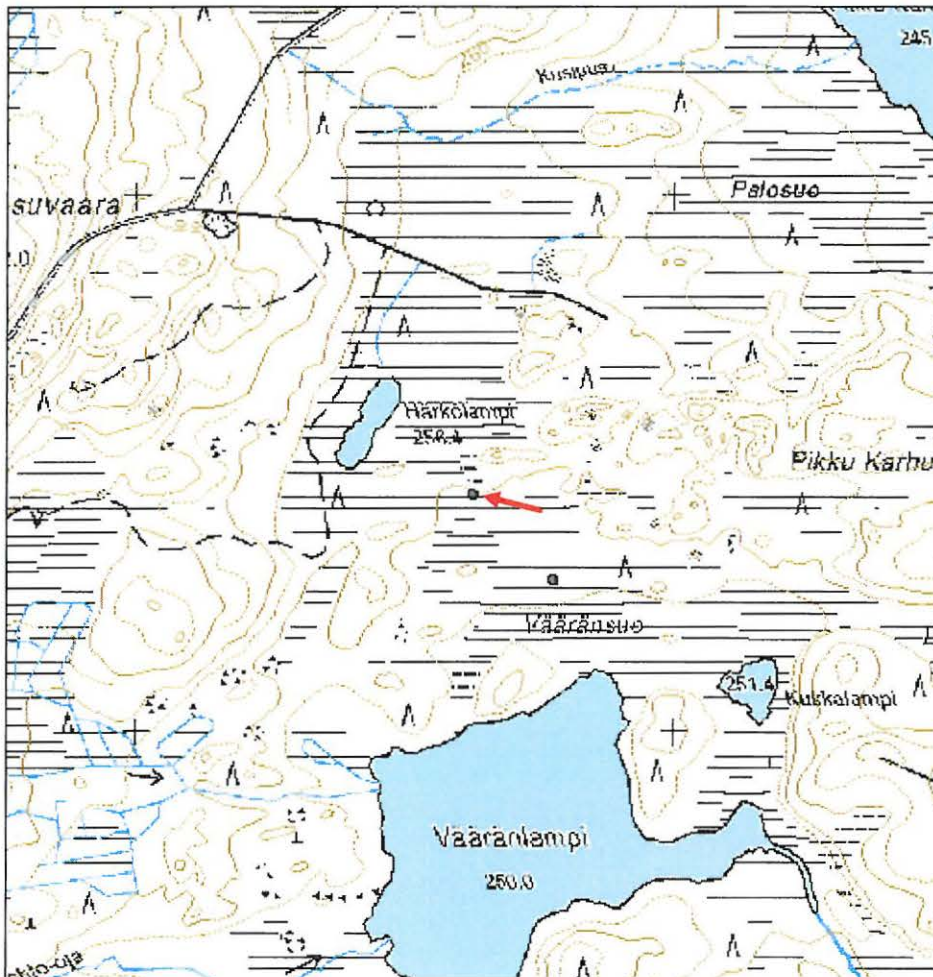
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3571626, Y 7251440

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52222 - 52225

Juurikkajoki kämppä paikka
MIH-tunnus: 80215

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3561313, Y 7270204, Z 207	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 01.06.2009, tiedonantaja Kalevi Remes (metsuri el.), Kari Polojärvi (metsuri)

Ympäristön kuvaus

Kivikkoinen tasanne Iijoen rantatörmän pohjoispuolella, jossa kasvaa pääosin heinää ja joitakin nuoria koivuja ja kuusia.

Kohteen kuvaus

Kämpän paikka, rakenteet purettu, ei merkkejä perustuksesta, keskellä aluetta pieni kivilatomus, 1,5 x 1,2 m, sammalen peitossa, kahdessa kohdassa näkee työstettyjä suorakulmaisia < 30 cm kokoisia kiviä. Latomuksesta 10 m kaakkoon on nuotion pohja, ja 12 m lounaaseen 3 pientä maakuoppaa.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvien jäänteiden mukaisesti.

Tulkinta

Tukkikämpän paikka

Lisätietoja
Toimenpiteet
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
 Tarkastuspvm: 1.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
 Kuvaus:

Viranomaisrekisterinro:
Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 0 Ei määritelty

Selitys:

**Kohteen
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

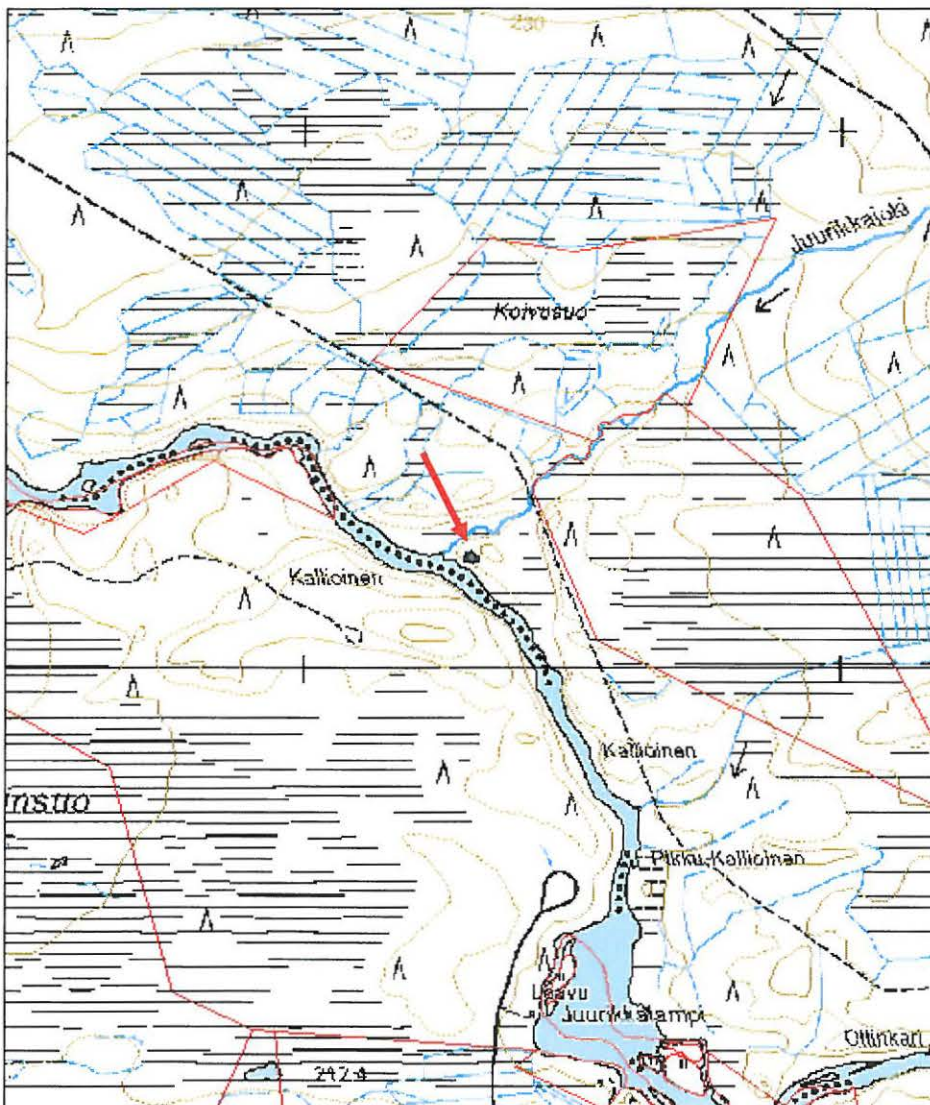
Kohdetyyppi: 1 Asuinpaikat

Copyright: © Metsähallitus 2008
© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3561313, Y 7270204,
Z 207

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52219 - 52221

Sikakumpu kaivanto

MH-tunnus: 80253

Kohdetyyppi:	14 Liikennekohteet?	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3565158, Y 7272901, Z 255	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 02.06.2009

Ympäristön kuvaus

Rehevä sekametsä, aluskasvillisuus varpuja ja sammalta.

Kohteen kuvaus

40 m pitkä, 7 m leveä ja noin 0,8 m syvä kaivanto, joka lähtee kenttäradalta (nykyään paikallistie) viistosti kaakkoon. Pohja tasainen, ei vallia ympärillä, kaivannossa kasvaa joitakin yli 50 v. vanhoja mäntyjä

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvien jäänteiden mukaisesti

Tulkinta

Kaivanto liittyy todennäköisesti kenttärataan, ei vaikuta soranotto paikalta tasaisen pohjan ja säännöllisen muodon takia

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 2.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus:

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Kesinkertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen	9 Muu suojeluarvo

Selitys: sotahistoriallinen kohde

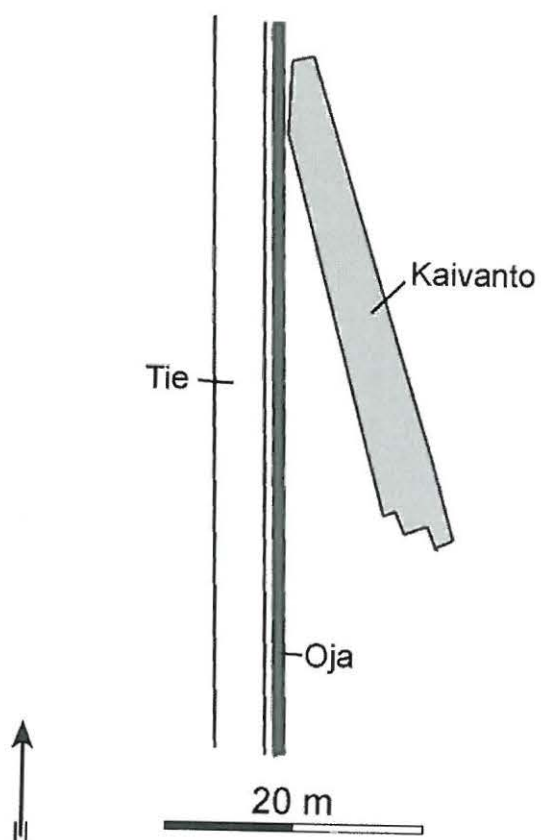
suojelu:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Karttaluonnos

Kohdetyyppi: 14 Liikennekohteet?

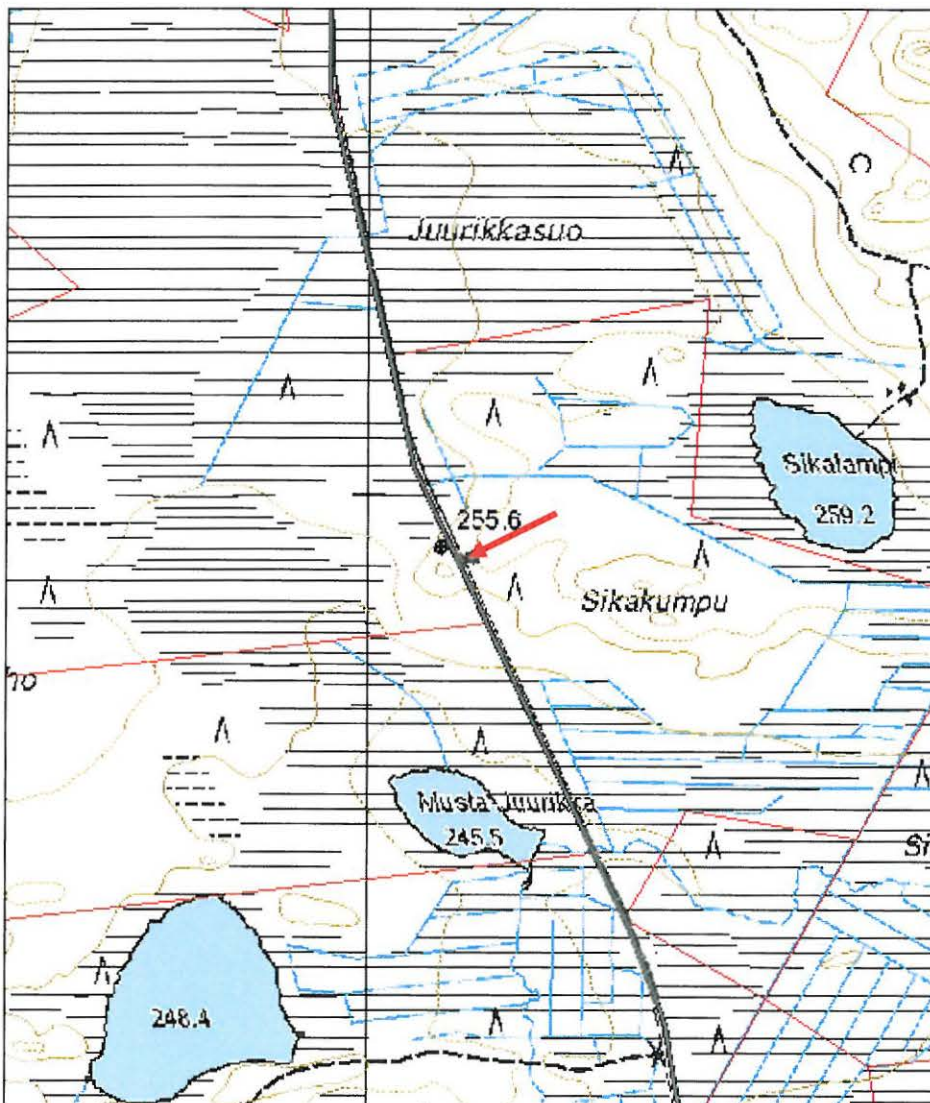
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3565158, Y 7272901,
Z 255

Mittakaava: 1:8271

Valokuvat: 52249

Taljavaara 1 tervahauta

MH-tunnus: 80254

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat **Haltija:** 151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus: 7118 Historiallinen aika **Ylläpitäjä:** 151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi: **Kunta:** 832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:

Koordinaattiselitys: **Geometria tuotettu:** 4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit: X 3566101, Y 7272094, Z 251 **Löydöt:**

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 02.06.2009; tiedonanto Kalevi Remes (metsuri el.)

Ympäristön kuvaus

Kuivahko mäntykangas, aluskasvillisuus varpuja ja sammalta, loiva pohjoisrinne.

Kohteen kuvaus

Läpimitta vallia mukaan lukien 10 m, kuopan läpimitta 5,5 m, , syvyys 0,9 m. Halssi suuntautuu pohjoiseen; pohjoisreunassa muutama koneella tehty pieni kuoppa. Vallin päällä kasvaa isoja mäntyjä, kuopassa vain kuusentaimia, aluskasvillisuus sammalta, jäkälää ja puolukkaa.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti

Tulkinta

Tervahauta

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 2.6.2009 Tarkastaja: H,-P. Schulz
Kuvaus:

Viranomaisrekisterinro:

Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Kohteen 2 Muinaisjäännösrekisteri II

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

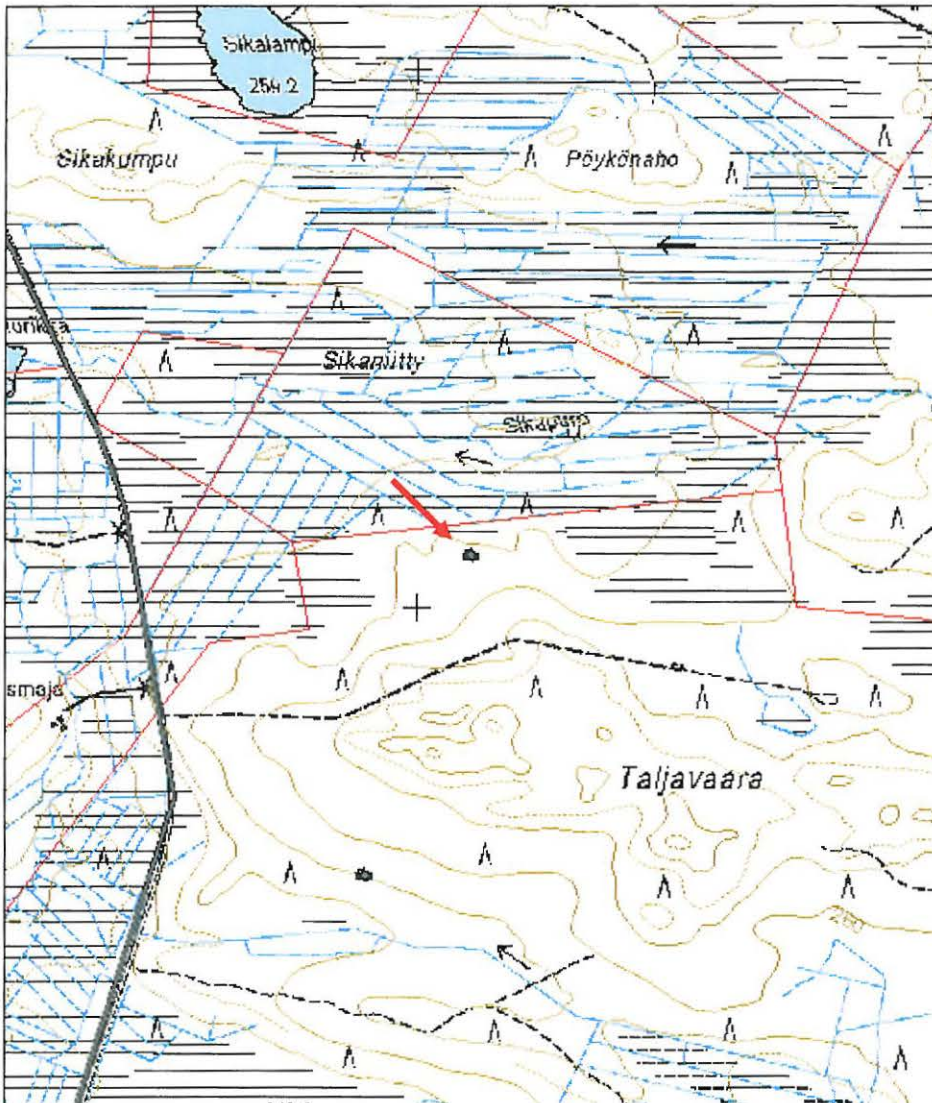
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3566101, Y 7272094,
Z 251

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52250, 52251

Selitys:

suojelu:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Taljavaara 2 tervahauta

MH-tunnus: 80274

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3565905, Y 7271498, Z 255	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 02.06.2009; tiedonanto Kalevi Remes (metsuri el.)

Ympäristön kuvaus

Rehevä sekametsä, aluskasvillisuus varpuja ja sammalta, loiva lounaisrinne

Kohteen kuvaus

Läpimitta vallia mukaan lukien 21 m, kuopan läpimitta 14 m, , syvyys 1,5 m. Halssi suuntautuu lounaaseen, pituus 4 m; Vallin päällä ja kuopassa kasvaa isoja kuusia ja nuorempia lehtipuita, aluskasvillisuus sammaltaja varpuja. Vallin ulkopuolella on useita maakuoppia (joista maa-aines vallia varten nostettu).

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti

Tulkinta

Tervahauta

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 2.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus:

Viranomaisrekisterinro:

Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Selitys:

**Kohteen
suojelu:** 2 Muinaisjäännösrekisteri II

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

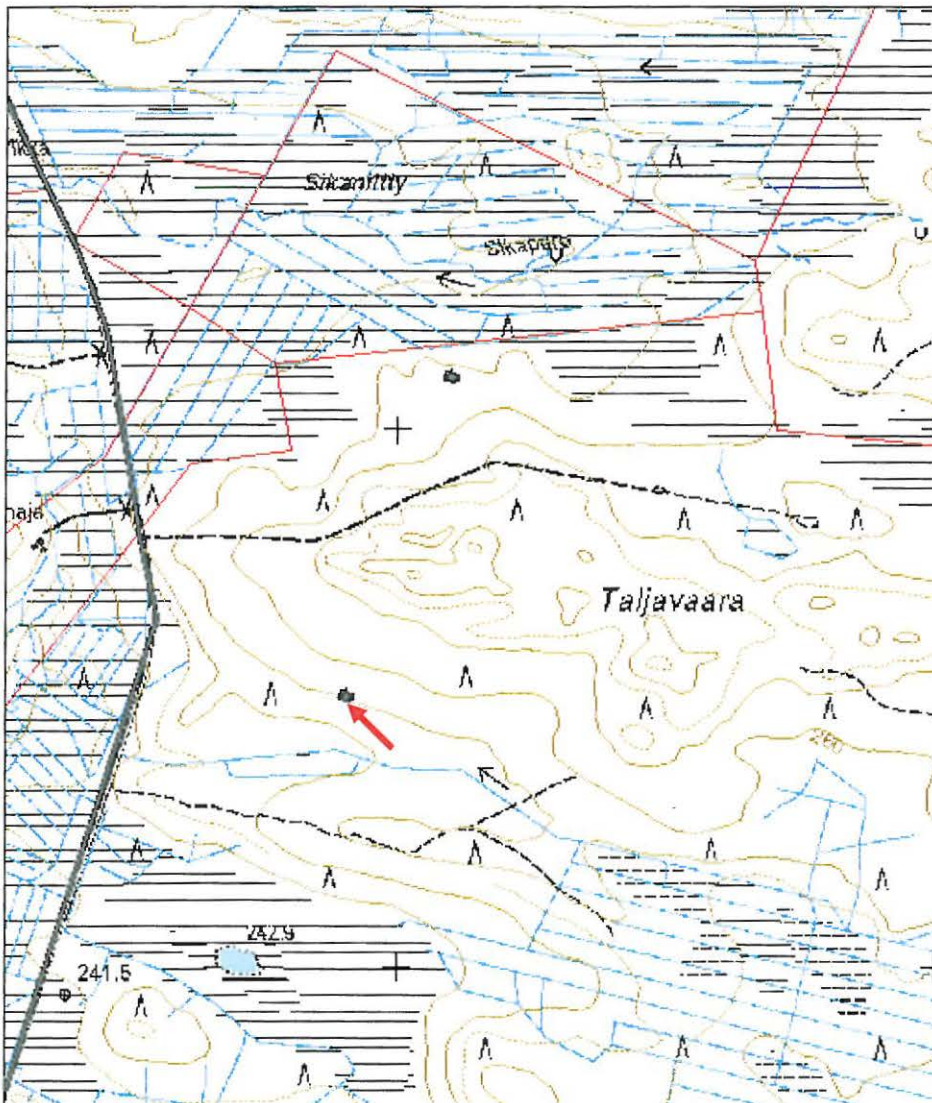
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3565905, Y 7271498,
Z 255

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52252, 52253

Salmisenkangas merkkipuu

MH-tunnus: 80275

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamisvuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3565644, Y 7256493, Z 243	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 9.6.2009.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Salmisenkankaalla Salmisenjärven itäpään tuntumassa rantatörmän päällä, noin 15 metriä soistuneesta rannasta pohjoiseen ja noin 50 metriä kenttäradan pohjasta itään. Ympäristö on uudistuskypsää mänty- ja kuusimetsää.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on pystykelo, jonka eteläsivulla on osittain umpeenkasvanut koro, jonka alareunassa on ristin muotoinen kaiverrus. Kaiverruksen oikea sakara on lähes kokonaan koron umpeen kasvaessa jäänyt piiloon, samoin alakara. Ristikuvio on noin 3-6 cm syvä ja tehty ilmeisesti veistämällä. Tikulla tunnustellen selvisi, että ristin sakarat ovat alunperin olleet noin 3-4 cm pitkiä, alakara ilmeisesti vielä pitempi, ehkä 5 cm. Koron leveys on noin 10 cm ja pituus noin 35 cm. Ristikuvion korkeus maasta on noin 1,3 metriä.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Kyseessä on merkkipuu. Ilmeisesti risti on veistetty jonkun asian merkiksi. Kyseessä ei kuitenkaan vaikuta olevan perinteinen ristikuvio, sillä se on tavanomaista syvempään veistetty. Koro on siinä määrin umpeen kasvanut, että sillä lienee ikää reilusti yli sata vuotta, joten se ei liittyne ohi kulkevan kenttäradan vaiheisiin. Noin 80 metriä länsi-luoteeseen sijaitsee yli sata vuotiaan tervahaudan jäännös ja muutama kymmenen metriä pohjoiseen 1900 -luvun alun karttaan merkityn rakennuksen paikka (kohde Salmisenkangas rakennus paikka), jotka voisivat ajallisesti liittyä merkkipuuhun. Merkkipuun tarkempi ajoitus ja funktio jäävät kuitenkin avoimiksi.

Lisätietoja**Toimenpiteet**

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 9.6.2009 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: Taivalkoski kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 2 Keskinertainen**Arvotus:** 3 Esitys mj-luokka II**Olotila:** 2 Ei käytössä**Selitys:****Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty**Selitys:**

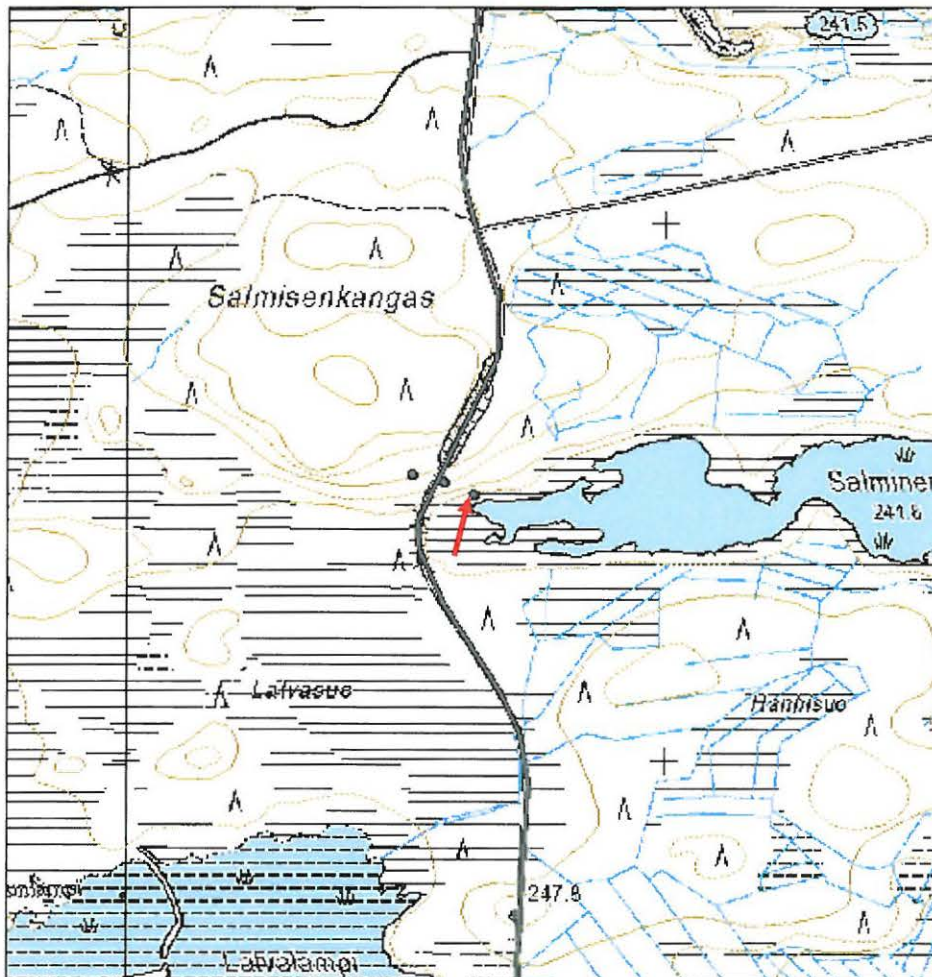
Kohdetyyppi: 99 Muu/määrittelemätön

Copyright: © Metsähallitus 2008
© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3565644, Y 7256493,
Z 243

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52254, 52257, 52259

Taljajärvi suokuoppa

MH-tunnus: 80277

Kohdetyyppi:	4 Hautapaikat?	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3565844, Y 7270599, Z 241	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 03.06.2009, tiedonanto Kalevi Remes (metsuri el.); Taivalkosken kunnan kulttuuritoimen tekemä kartoitus ja haastattelumuistio

Ympäristön kuvaus

Avosuo, jossa kasvaa sammalta ja heinää ja joitakin yksittäisiä pieniä puita; vetinen.

Kohteen kuvaus

2,1 m pitkä, 1,5 m leveä ja 1,2 m syvä suorakulmainen kuoppa suolla, suunta itäkoillinen - länsilounas ; kuopan päällä on pituussuunnassa kaksi noin 3 m pitkää puuta, niiden alla on poikkisuunnassa tukipuu. Puut on kuopan reunalla turpeen peitossa ja osittain lahonneet.

Kohteen rajausta

Kohde rajautuu pistemäisesti

Tulkinta

Perimätiedon (ja sen ajan silmännäköjoiden mukaan) kuopan on haudattu kenttäradalla työskennelleitä vankeja.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 3.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus:

Viranomaisrekisterinro:**Kunto:** 0 Ei määritelty**Olotila:** 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Selitys: sotahistoriallinen kohde,
todennäköinen hautapaikka

**Ympäristön
suojaus:** 0 Ei määritelty

Selitys:

**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

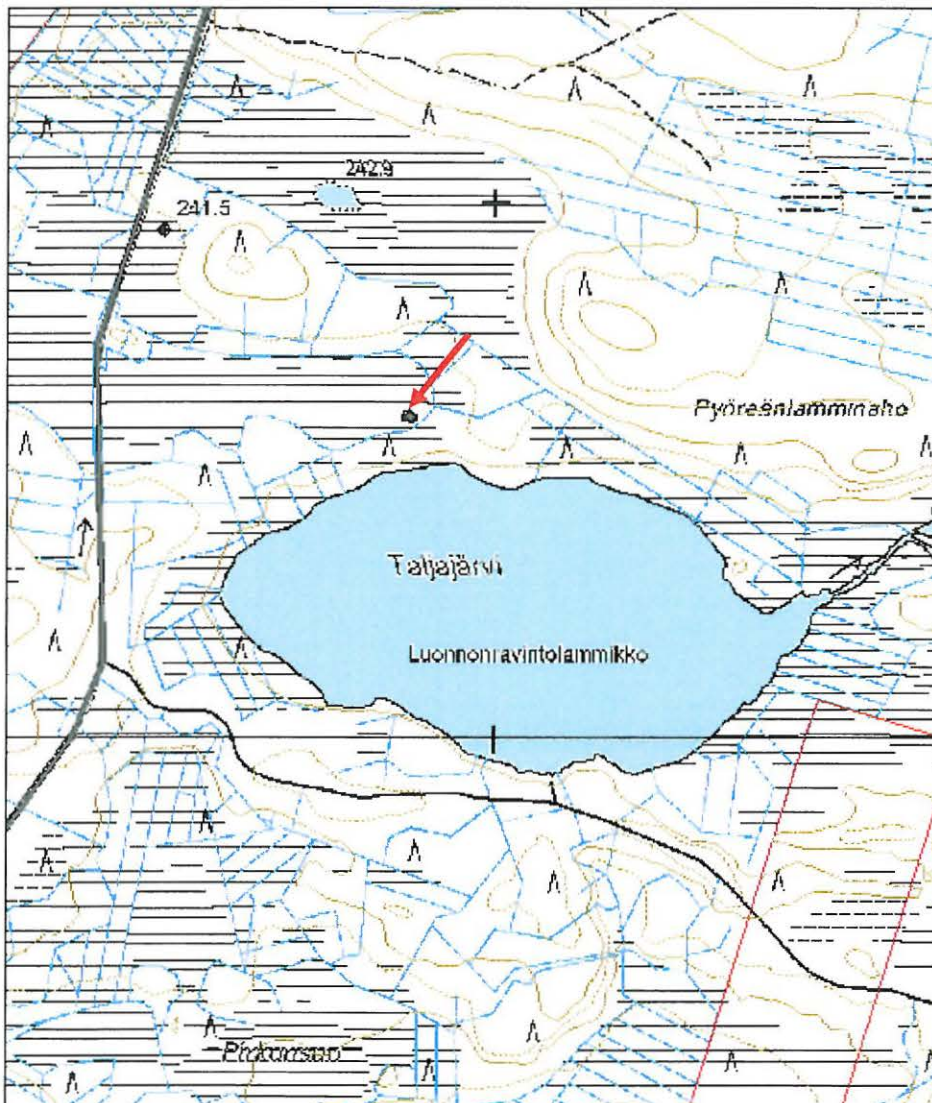
Kohdetyyppi: 4 Hautapaikat?

Copyright: © Metsähallitus 2008
© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3565844, Y 7270599,
Z 241

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52262

Salmisenkangas rakennus jäännös

MH-tunnus: 80278

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3565588, Y 7256516, Z 248	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 9.6.2009. Kohteen tienoille on vuoden 1903 karttaan merkitty punainen avoneliö, minkä perusteella alue inventoinnissa tutkittiin.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Salmisenkankaalla uudistuskypsässä mänty/kuusimetsikössä loivassa etelärinteessä Salmisenjärven rannasta 40 metriä pohjoiseen ja noin 20 metriä vanhasta kenttäradan pohjasta itään.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on loivaan rinteeseen tasattu neliskanttinen kaakko-luode suuntainen 6 x 6 metrin kokoinen alue. Ylärinteen puolella erottuu noin 30 cm:n korkeinen terassi. Etelä-lounaiskulmassa erottuu kohoumaa, joka voi olla vanhaa maatonutta seinälinja. Tulisijasta ei havaittu merkkejä. Tasanteelle tehtiin kaksi koepistoa.

Ensimmäinen koepisto tehtiin Etelä-lounaiskulmassa sijaitsevaan oletettuun seinälinjakohoumaan. Profiilileikkauksessa näkyy kaksoismaannos, mikä voisi merkitä esim. multapenkkirakenteisen hirsirakennuksen seinälinjaa. Huuhtoutumiskerros ylemmän sammalkerroksen alla oli noin 1-2 cm, alemman huuhtoutumiskerroksen paksuus oli noin 7 cm. Näiden välissä oli keltaista hiekkaa noin 4-5 cm.

Toinen koepisto tehtiin tasanteen alaosaan. Profiilileikkauksessa näkyy kaksi turvekerrosta, joiden välissä on hiekkaa. Kyseessä on selvä merkki siitä, että aluetta on tasattu siten, että ylärinteen puolelta on levitetty hiekkaa alarinteeseen, jolloin alkuperäinen metsäturve on jäänyt hiekan alle. Ylemmän pintakerroksen alle on muodostunut noin 1-2 cm:n vahvuinen huuhtoutumiskerros. Täyttöhiekkaa alemman eli alkuperäisen turvemaan päälle on siirretty noin 25 cm.

Tasatun alueen viereen tehdyissä koepistoissa paljastui, että alueen luontaisen huuhtoutumiskerroksen paksuus on noin 10 cm.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Kyseessä lienee vuoden 1903 karttaan merkityn rakennuksen jäännös. Kohde on mahdollisesti liittynyt läheiseen tervahautaan, joka sijaitsee kenttäradan länsipuolella, noin 80 metriä itäkaakkoon. Kyseessä voi siis olla ns. tervamajan jäännös. Kohteen käytöstä jäämisestä lienee aikaa alle sata vuotta, vaikka itse rakenne on saattanut olla paikalla jo paljon aiemmin.

Lisätietoja

A. E. Myrberg 1903, Kartta kruunumaille Taivalkosken pitäjässä Oulun kihlakuntaa Oulun lääniä X:s karttaosa. Oulun maakunta-arkisto.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 9.6.2009 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: Taivalkoski kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 1 Hyvä**Arvotus:** 8 Muu suojeluarvo**Olotila:** 2 Ei käytössä**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:** Paikallinen
metsätaloushistoria**Selitys:****Ympäristön
suojaus:** 0 Ei määritelty**Selitys:**

Kohdetyyppi: 1 Asuinpaikat

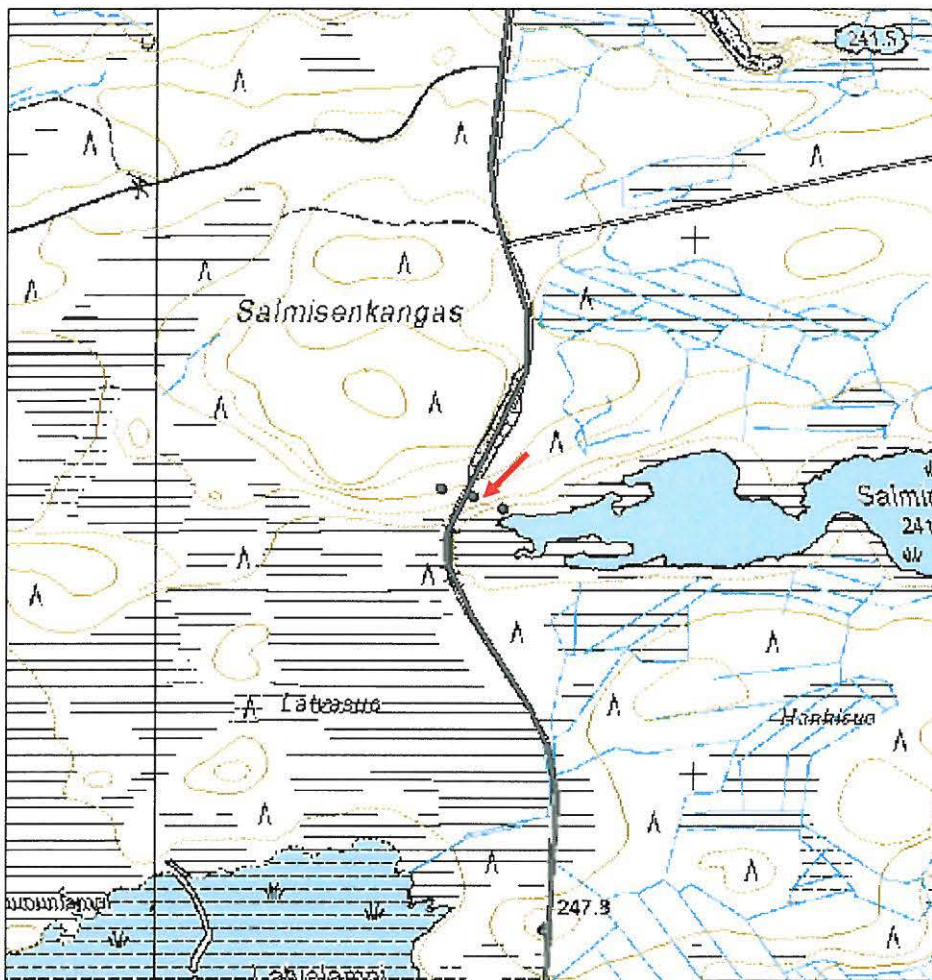
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3565588, Y 7256516,
Z 248

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52265, 52268, 52270

Hepokangas hauta

MH-tunnus: 80279

Kohdetyyppi:	3 Hautapaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamisvuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3564660, Y 7269429, Z 235	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 03.06.2009; tiedonanto Kalevi Remes (metsuri el.); Taivalkosken kunnan kulttuuritoimen teettämä kartoitus ja haastattelumuistio.

Ympäristön kuvaus

Sekametsä, aluskasvillisuus varpuja ja sammalta, maasto on melko tasainen ja paikoitellen soistunut

Kohteen kuvaus

Paikalla on 2,5 m pitkä, 1,5 m leveä ja noin 60 cm korkea, osittain sortunut lautakehikko. Maanpinnassa on havaittavissa 1,6 x 0,7 x 0,2 m mittainen painauma, suunta itäkoillinen -länsilounas.

Kohteen rajausta

Kohde rajautuu pistemäisesti

Tulkinta

Puolalaisen vangin hauta ja muistomerkki, tien varrella on viitta.

Lisätietoja
Toimenpiteet
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
 Tarkastuspvm: 3.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
 Kuvaus:

Viranomaisrekisterinro:
Kunto: 0 Ei määritelty

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Kohteen 9 Muu suojeluarvo

Selitys: Sotahistoriallinen kohde,
hautapaikka

suojelu:

Selitys:

Ympäristön 0 Ei määritelty

suojelu:

Selitys:

Kohdetyyppi: 3 Hautapaikat

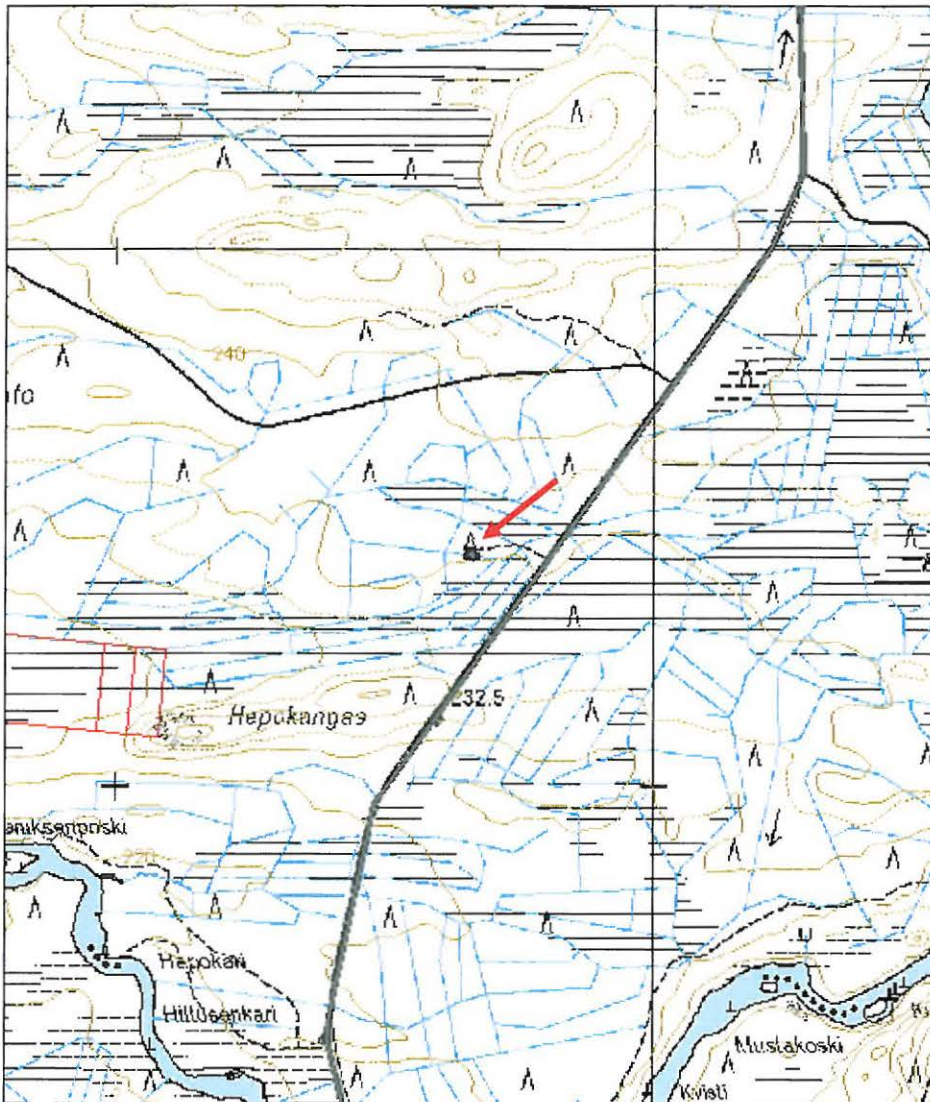
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3564660, Y 7269429,
Z 235

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52263

Autiosuvanto kiviröykkiö

MH-tunnus: 80280

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3564789, Y 7268170, Z 220	Löydöt:	

Taustatiedot

kohde tarkastettiin inventoinnissa 03.06.2009; muinaisjäännösrekisteri no. 832010031, aikaisemmat tarkastukset M. Torvinen 1982, M. Sarkkinen 1999.

Ympäristön kuvaus

Rehevä mäntykangas, aluskasvillisuus varpuja ja sammalta, maaperä on karkeaa soraa. Lievästi joelle päin viettävä tasanne Iijoen rantatörmän pohjoispuolella.

Kohteen kuvaus

Kohde sijaitsee n. 300 m Hepokankaan kämpästä itään Iijoen pohjoispuolella 20 m joen rannasta. Kivirakenne 3 x 2,5 x 0,6 m kokoinen ja kokonaan paksun turve/sammalkerroksen peitossa.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti

Tulkinta

Aikaisempien tutkimusten perusteella (M. Torvinen 1982 ja M. Sarkkinen 1999) kyseessä on hist. ajan kiuas.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 3.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus:

Viranomaisrekisterinro:	832010031	Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Selitys:

**Kohteen
suojelu:** 2 Muinaisjäännösrekisteri II

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Kolisevansuo niittylato jäännös

MH-tunnus: 80281

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3561328, Y 7256681, Z 232	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 10.6.2009. Kolisevanlammen etelärannalle on vuoden 1903 karttaan merkitty isohko niitty. Inventoinnissa alue tutkittiin, koska arveltiin, että siellä voisi ison niityn takia olla niittyladon jäännös.

Ympäristön kuvaus

Ympäröivä alue on sekä puutonta, että puuta kasvavaa suota, joka on osin ojitettu. Vuoden 1903 karttaan merkitty niittyalue on nykyään suureksi osaksi lammen alla ja erottuu heinää kasvavana ruovikkona, joka muodostaa saarekkeita vapaiden vesialueiden lomaan. Yhdessä saarekkeessa erottuu mahdollinen vanhan haasian jäännös.

Kohteen kuvaus

Lammen lounaispäästä suolta löytyi kaakko-luode suuntaisen niittyladon jäännös. Ladosta on jäljellä enää alin maatunut ja sammalen peittämä hirsikerros. Ladon koko on ollut 4,5 x 4,3 metriä. Pyöreiden hirsien halkaisija on noin 20 cm. Oviaukosta ei näy merkkejä, ei myöskään katto tai seinärakenteista. Mahdollisesti lato on joskus purettu pois ja paikalle on jäänyt vain alin hirsikerros.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Kyseessä on niittyladon jäännös, jolla on ikää alle sata vuotta.

Lisätietoja

A. E. Myrberg 1903, Kartta kruunumaille Taivalkosken pitäjässä Oulun kihlakuntaa Oulun lääniä X:s karttaosa. Oulun maakunta-arkisto.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 29.6.2009 Tarkastaja: J. Taivainen

Kuvaus: Taivalkoski kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 0 Ei määritelty

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys: Paikallinen maataloushistoria

Selitys:

**Ympäristön
suojaus:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

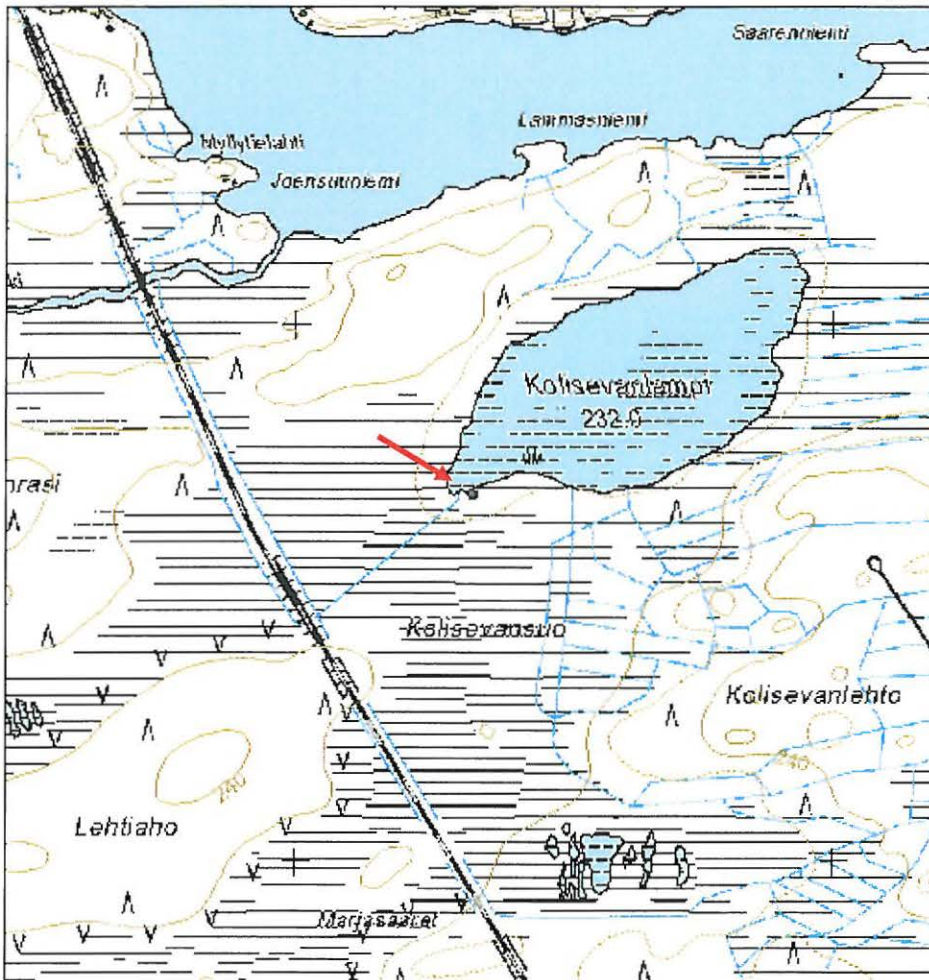
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3561328, Y 7256681,
Z 232

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52289

Saarikoski mylly paikka

MH-tunnus: 80282

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	2		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3565958, Y 7268845, Z 219	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 03.06.2009

Ympäristön kuvaus

Soistunut ja kivikkoinen jokiranta, aluskasvillisuus pääosin heinää ja kosteikkokasveja

Kohteen kuvaus

Joen matalalla pohjoisrannalla on noin 40 m pitkä ja 1 -1,5 m leveä kivikkoon tehty kaareva ränni, sen keskikohdalla on 3 m pitkä ja 1,5 m leveä syväne, jossa on edelleen vettä, muuten ränni on miltei kuivalla. Rännin itäpäässä joessa on kivipadon jäännöksiä, jotka ovat 3 m matkalla säilyneet (koski on uittoja varten muuten ruopattu).

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvien jäänteiden mukaisesti

Tulkinta

Ratasmyllyn paikka; ränni on voinut alun perin olla luontainen mutta syväne on kaivettu, sen koko ja rännin itäpäässä olevat padon jäännökset viittaavat myllyn paikkaan. Kohde ei näy vanhoissa kartoissa, eikä sitä on saatu perimätietoa, lähellä ollut Myllysaaren mylly on toiminut 1800-1900-luvuilla, Saarikosken mylly on todennäköisesti sitä vanhempaa.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 3.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus:

Viranomais-**Kunto:** 0 Ei määriteltä

rekisterinro:

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 2 Muinaisjäännösrekisteri II

Selitys:

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

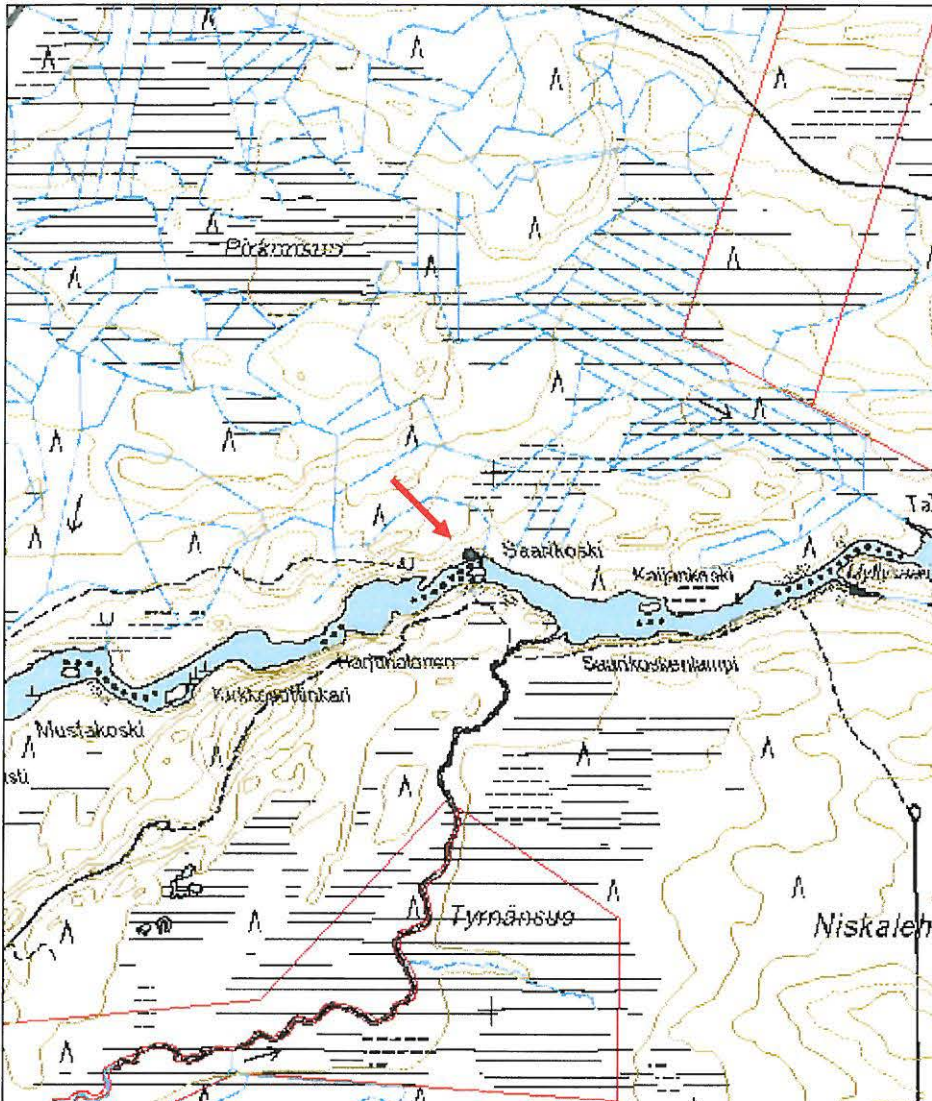
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3565958, Y 7268845,
Z 219

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52271 - 52273

Hela kämppää paikka

MH-tunnus: 80293

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3559927, Y 7270416, Z 205	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tarkastettiin inventoinnissa 03.06.2009; tiedonanto Kalevi Remes (metsuri el.), Kari Pölojärvi, kohde on merkitty peruskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Entisellä piha-alueella kasvaa heinää, lähiympäristössä kasvaa rehevä sekametsä, soratasanne Iijoen pohjoispuolella.

Kohteen kuvaus

Rakenteet olivat kokonaan purettu, rakennusten paikat ovat maastossa havaittavissa. Päärakennus sijaitsi joen rannasta 15 m pohjoiseen. Se oli etelä - pohjois suuntainen, mitaltaan 5,5 x 5,5 m, ovi oli etelässä. Sauna sijaitsi päärakennuksesta 13 m koilliseen, sen mitat oli noin 3 x 2,5 m

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvien jäänteiden mukaisesti

Tulkinta

Perimätiedon mukaan kyse on tukkikämpästä, joka oli vielä 1960-luvulla käytössä. Rakennukset paloivat 2008; palaneet jäänteet siirrettiin sen jälkeen pois ja aluetta siivottiin.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 3.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus:

Viranomaisrekisterinro:**Kunto:** 3 Huono

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Selitys: paikallinen metsäkäytön historia

Ympäristön suojelu: 0 Ei määritelty

Selitys:

Olotila: 2 Ei käytössä

Kohteen suojelu: 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

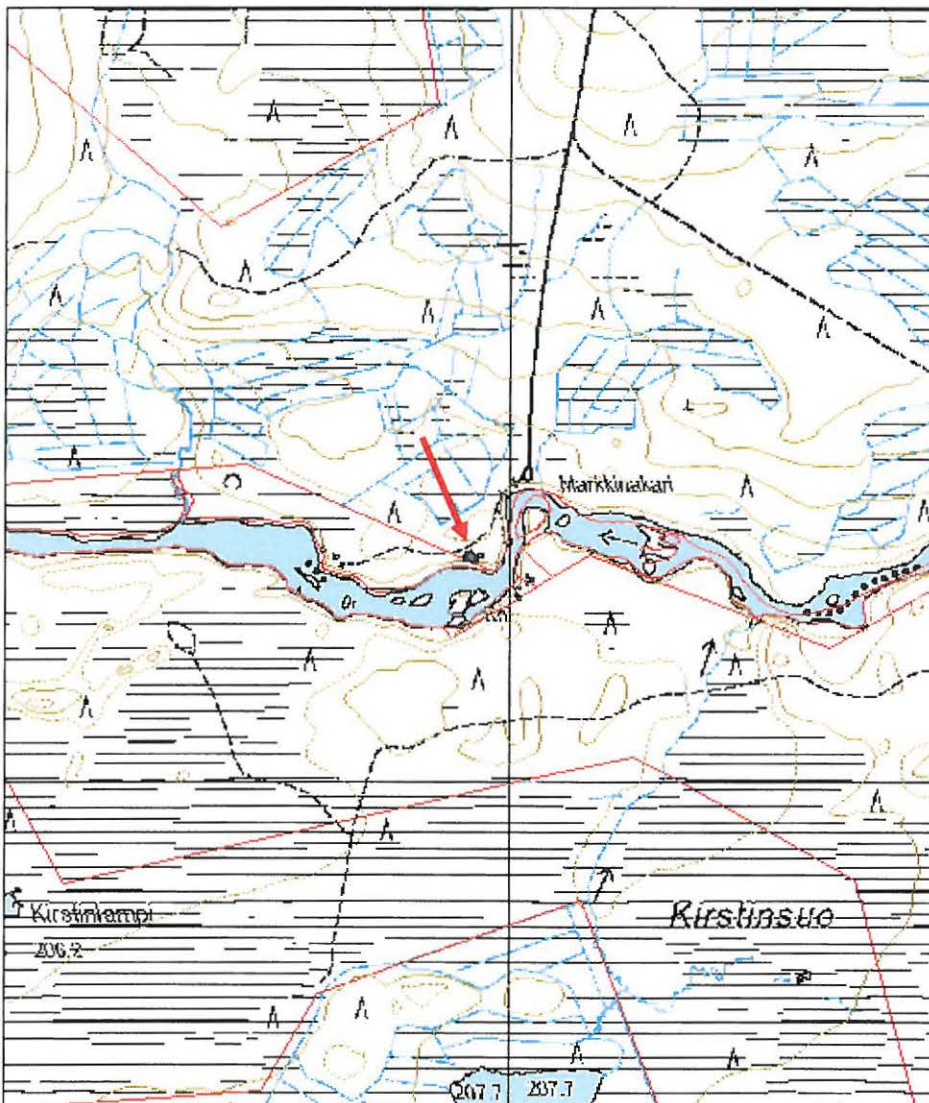
Kohdetyyppi: 1 Asuinpaikat

Copyright: © Metsähallitus 2008
© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3559927, Y 7270416,
Z 205

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52290, 52291

Pentinaho tervahauta

MH-tunnus: 80295

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3561110, Y 7255361, Z 235	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 10.6.2009.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee soiden ympäröimän Pentinaho -nimisen saarekkeen pohjoisosassa, jonka pohjoispuolella on suon ympäröimä Pentinlampi. Pentinahon alueella kasvaa nuorta kasvatusmetsää, pääasiassa mäntyä.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on pyöreän tervahaudan jäännös. Jäännöksen halkaisija on vallit mukaan luettuna kahdeksan metriä. Vallien korkeus on noin 0,5 metriä. Vallien sisäpuolisen kuopan suurin halkaisija on noin 4,5 metriä. Laskuaukko eli halssi on alarinteen eli pohjoisen puolella. Laskuaukon leveys on 0,7 metriä, pituus noin kaksi metriä, syvyys noin 0,5 metriä.

Tervahaudan pohjalle tehtiin koepisto. Turpeen alla on hiiltä sekä ohut huuhtoutumiskerros. Tervahaudalla lienee ikää yli sata vuotta. Sen ympäristöstä ei löytynyt merkkejä mahdollisesta tervamajasta. Aluetta tarkasteltiin laajasti ja tarkasti.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Kyseessä on tervahaudan jäännös.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 10.6.2009 Tarkastaja: J. Taivainen

Kuvaus: Taivalkoski kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

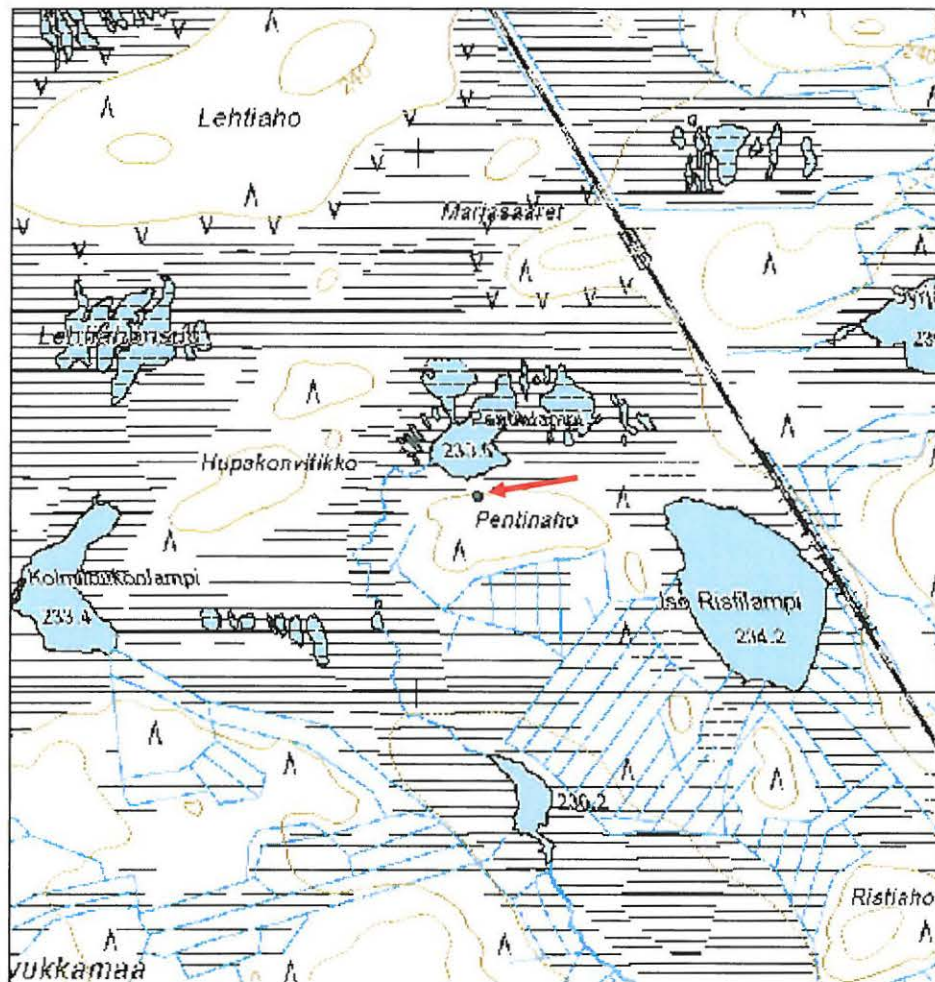
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3561110, Y 7255361,
Z 235

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52294

Myllysaari mylly

MH-tunnus: 80296

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3566677, Y 7268777, Z 222	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 04.06.2009, tiedonanto Kalevi Remes (metsuri el.)

Ympäristön kuvaus

Osittain soistunut kivinen jokiranta-alue, lähiympäristössä rehevä sekametsä, aluskasvillisuus varpuja ja sammalta

Kohteen kuvaus

Noin 6 m leveässä joenkohdassa on kivipato jonka keskiosa on matalampi (padon mitat 7 x 2,5, korkeus n. 0,6 m. Padon länsipuolella on jäänteet hirsistä tukirakenteesta (in situ, n. 3 x 2 m) Joen länsipuolella on useita irrallisia veistettyjä hirsitä. Metsäaukossa padosta noin 25 m länteen, on iso sahapurukasa (läpimitta 8 m korkeus > 1 m). Padosta noin 20 m pohjoiskoilliseen on Pilkkapuu (n 2 m korkeuteen karsittu vanha kuusi, n. 1,6 m korkeudessa oli kuori 40 x 20 cm kokoisella alueella poistettu ja puunpinta jonkun verran veistetty.).

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvien jäänteiden mukaisesti

Tulkinta

Perimätiedon mukaan paikalla toimii mylly ja saha; 1900 alun karttan paikka on merkitty teollisuustonttina.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 4.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus:

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo

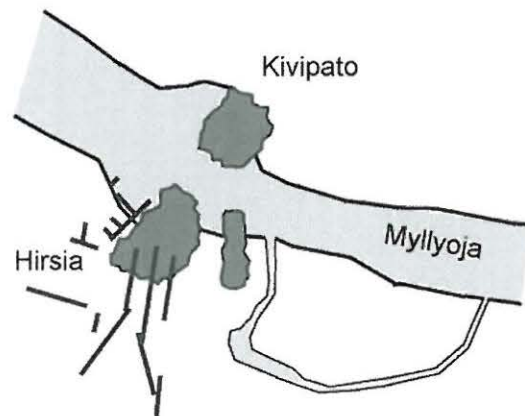
Selitys: paikallinen teollisuus historia

Selitys:

**Ympäristön
suojaus:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Karttaluonnos

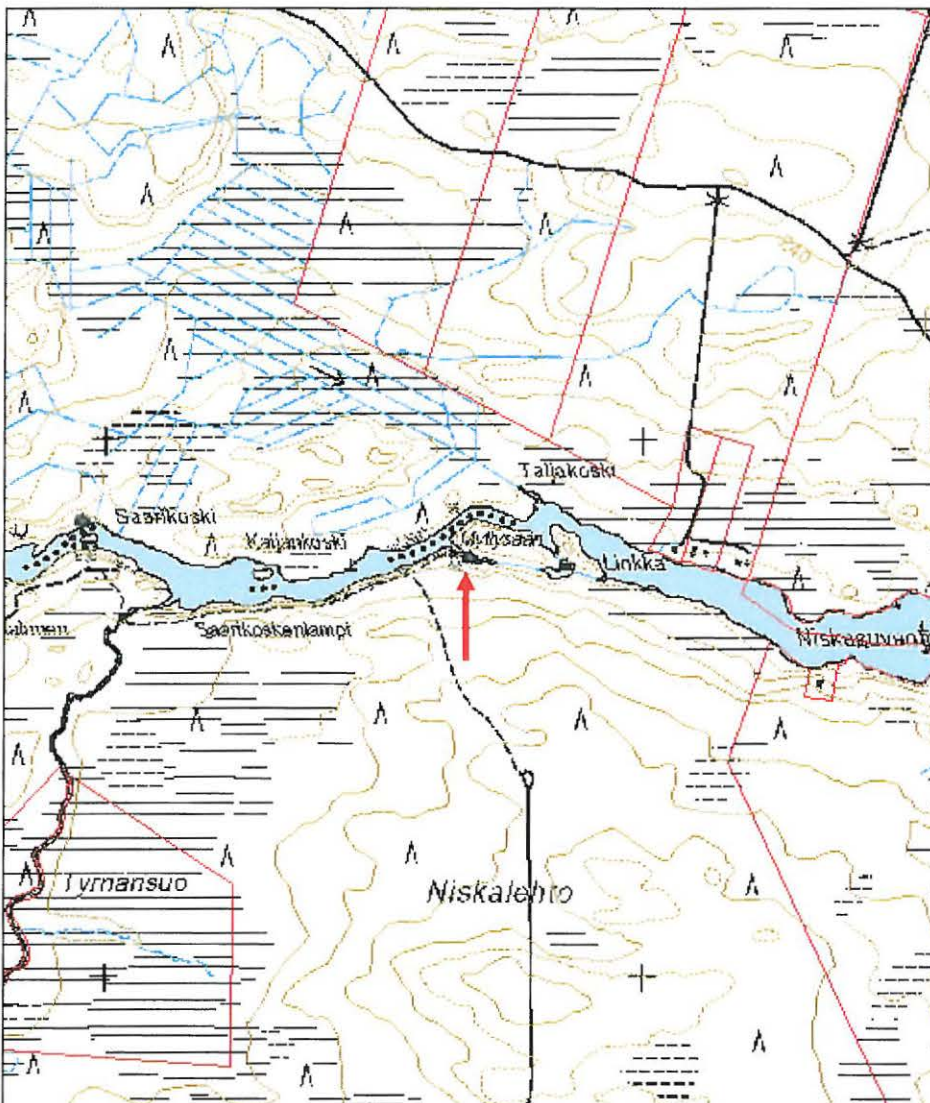
Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

Copyright: © Metsähallitus 2008
© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3566677, Y 7268777,
Z 222

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52295, 52296, 52298, 52299

Kaakkurisuo 1 silta ja pitkospuut jäännös

MH-tunnus: 80299

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamisvuosi:		Kunta:	0
Lukumäärä:	2		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3568367, Y 7261283, Z 255	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 17.6.2009. Vuoden 1862 karttaan on merkitty Kaakkurilammen länsipuoleiselle suolle silta, joka johtaa suon yli kaskisaarekkeeseen, minkä vuoksi alueeseen kiinnitettiin inventoinnissa huomiota.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee avoimella suolla Kaakkurilammen länsipuolella kahden kovan maan välissä.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on kaksihaarainen lounais-koillinen suuntainen silta- ja pitkospuurakennelma, jonka molempien haarojen pituus on noin 140 metriä.

Itäinen haara on vuoden 1862 karttaan merkityn sillan jäännös. Sillan jäännös on painunut suohon, mutta sen kulkulinja erottuu hieman erilaisena kasvillisuutena, lisäksi linjan molemmilla sivuilla on paikoittain lahoja pystypuun pätkiä, jotka lienevät merkanneet sillan kulkua korkean veden aikana esim. keväällä.

Kairalla tunnustelemalla selvisi, että rakenteen leveys on noin 80-100 cm. Tein koepiston siltalinjalle, jolloin selvisi, että siltarakenteen päällä olevan turpeen paksuus on noin 15 cm. Koepiston kohdalla oli 5-6 puuta pitkittäissuunnassa rinnakkain ja ne lepäävät turpeen varassa, (liitoskohdissa lienee aluspuut, mutta sellaisia kohtia ei turpeen alta etsitty). Puut vaikuttivat olevan pyöreitä, mutta yläosastaan tasamaisiksi kuluneita. Havaintojen tekoa vaikeutti koepistoon nouseva vesi.

Läntinen haara erkanee itäisestä haarasta loivasti siten, että se saavuttaa kovan maan koillisrannalla noin 30 metriä lännempänä kuin itäinen haara. Läntinen haara muodostuu kahdesta rinnakkaisesta pyöreästä pitkospuusta. Pitkospuurakenteen leveys on noin 40 cm. Rakenteen kulku suolla erottuu erilaisena kasvillisuutena, paikoin rakenne pilkottaa turpeiden välistä. Koepisto pitkospuun kohdalle sekä kairalla tehdyt tunnustelut paljastivat, että turvekerroksen paksuus rakenteen päällä vaihtelee enimmäkseen 5-10 cm:n välillä. Puut ovat pyöreitä ja päältä kuluneita. Jatkojen kohdalla on poikittainen pyöreä tukipuu pitkospuiden alla. Läntisen haaran koillispäässä on aivan pitkospuulinjan reunassa mänty, jonka kyljessä on umpeenkasvava koro. Koro näyttää kirveellä lyödyltä, joten kyseessä lienee pitkospuulinjaa merkkäava pilkkapuu.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu karttaan merkittyjen ja maastossa näkyvien rakenteiden mukaisesti, mahdollinen pilkkapuu mukaan luettuna.

Tulkinta

Kyseessä on vanha käytöstä pois jäänyt siltarakenne, joka on merkitty alueen vanhimpaan vuodelta 1862 peräisin olevaan karttaan. Siltarakenne on johtanut ko. kartan tekoaikaan kaskisaarekkeeseen suon keskellä, mutta se jatkuu kapeampana kahden puun pitkospuureittinä saarekkeesta luoteeseen/pohjoiseen vajaan kilometrin mittaisena useasta rakenteesta muodostuvana (kohteet Kaakkurisuo 1-8) ja sen varrella on reitin kulkua merkkäavia vanhoja pilkkamäntyjä (merkkipuita). Siltarakenne ja sen länsipuolella kulkeva kapeampi pitkospuurakenne eivät välttämättä ole saman ikäisiä. Reitin syntyaika on hämärän peitossa, mutta se voi olla merkittävästikin 1860 -lukua vanhempi.

Lisätietoja

J.W. Poppius 1862, kartta Litt: L 38 Jokijärven lohkon tiluksista ylijääneestä kruununmaasta Pudasjärven pitäjää, Oulun kihlakuntaa ja Oulunlääniä. Oulun maakunta-arkisto.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 17.6.2009 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: Taivalkoski kulttuuriperintöinventointi

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

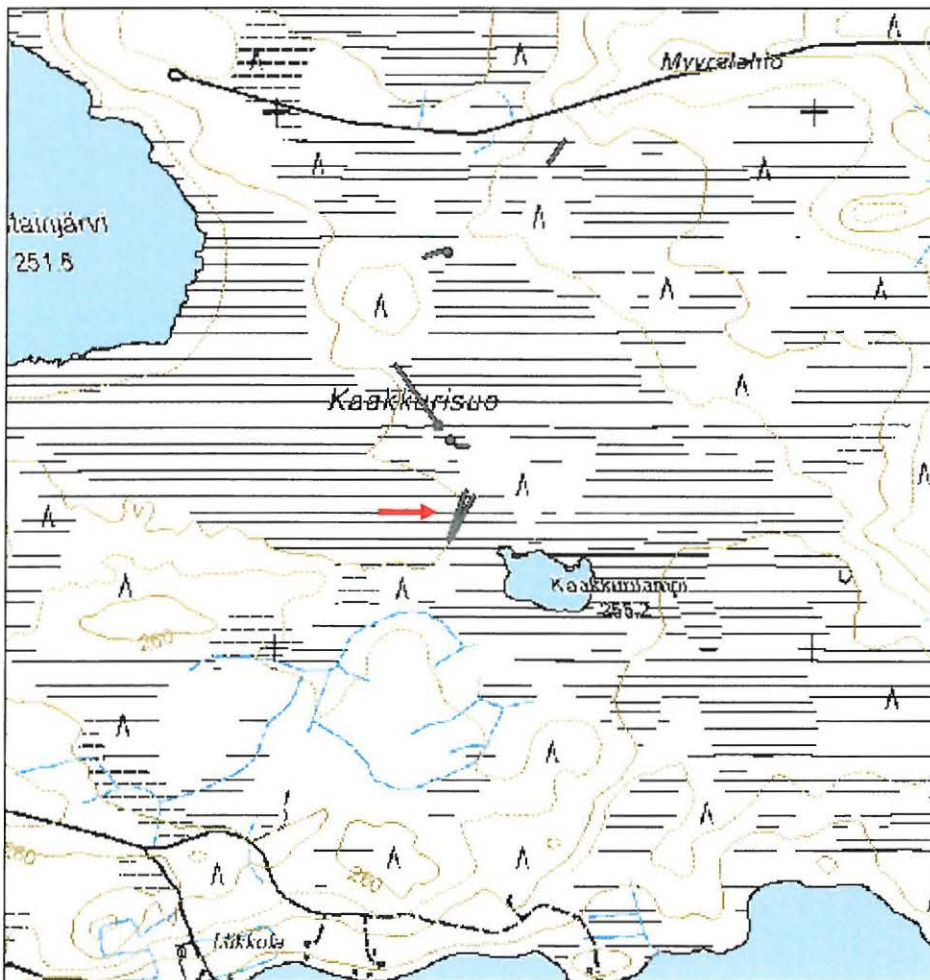
Kohdetyyppi: 13 Liikennekohteet

Copyright: © Metsähallitus 2008
© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3568367, Y 7261283,
Z 255

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52344-52346, 52348, 52349, 52351, 52352, 52354

Myllysaari kanava

MH-tunnus: 80300

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	2		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3566855, Y 7268763, Z 222	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 04.06.2009; tiedonanto useista henkilöistä

Ympäristön kuvaus

Kivinen, paikoitellen soistunut jokiranta-alue, ympärillä rehevä lehtimetsä, aluskasvillisuus varpuja ja sammalta

Kohteen kuvaus

Kanava Iijoen ja lammen välissä sekä tammi lammen pohjoispuolella (uusi löytö). Kanava on 55 m pitkä ja 5 m leveä, sen molemmin puoliin on ruoppausvallit, suunta itäkaakko - länsiluode. Kanava johtaa Iijoesta pienelle lammelle, josta lähtee puro Myllysaaren eteläpuolella entiselle myllylle (kohde Myllysaari Mylly) Kanavan kohdalla oli ilmeisesti aikaisemmin pienempi puro. Kanavan länsipäästä 25 m luoteeseen, pienen nykyään kuivan uoman kaakkoispäässä ovat padon jäänteet. Uoman länsipuolella näkyy sahattuja hirrenpäitä, hirret ovat suurimaksi osaksi humuksen alla.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvien jäänteiden mukaisesti

Tulkinta

Kanava sekä pato, jolla on estetty veden poisvaluminen uoman kautta. Molemmat rakenteet ohjasivat vedet myllyn paikalle.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 4.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 1 Hyvä**Arvotus:** 8 Muu suojeluarvo**Olotila:** 2 Ei käytössä**Selitys:** paikallinen teollisuushistoria**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo**Ympäristön
suojaus:** 0 Ei määritelty**Selitys:****Selitys:**

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

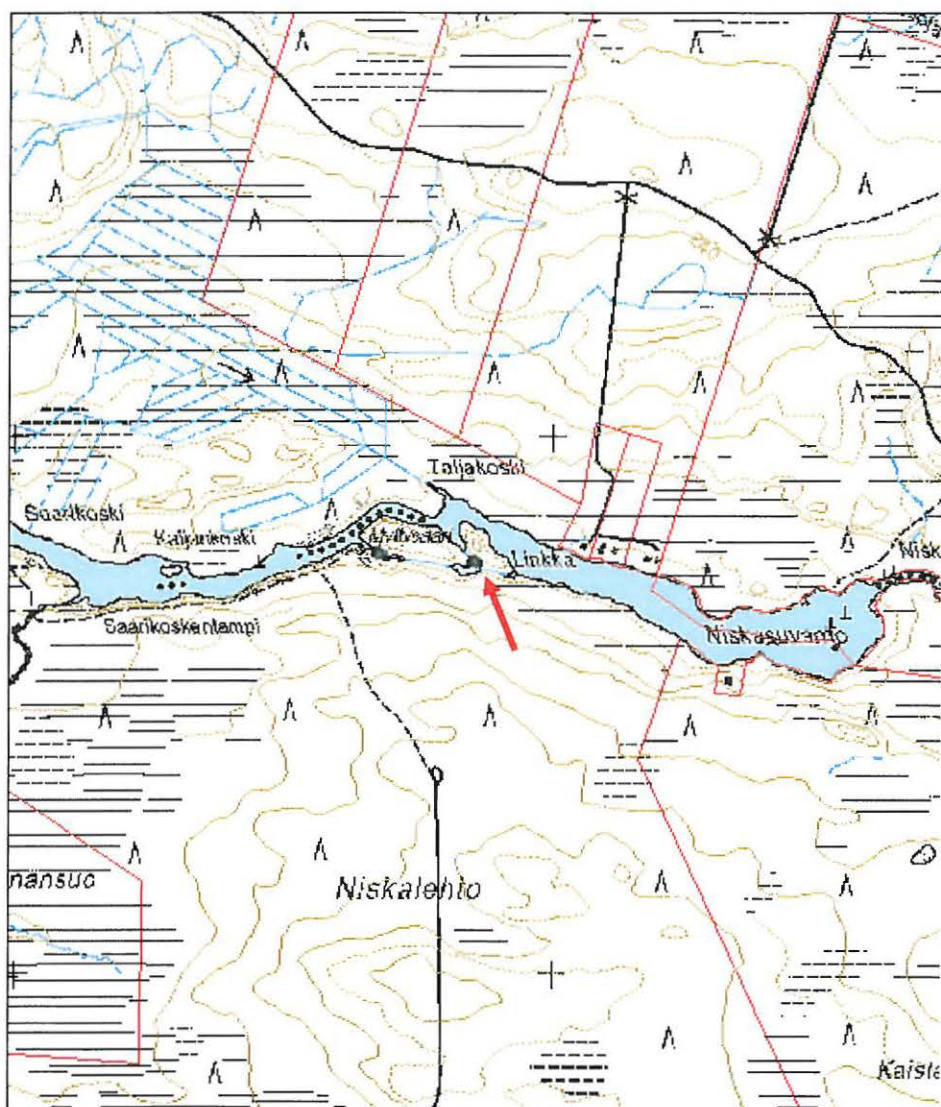
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3566855, Y 7268763,
Z 222

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52305, 52306

Kaakkurisuo 2 pitkospuut jäännös

MH-tunnus: 80301

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3568349, Y 7261375, Z 255	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 17.6.2009. Vuoden 1862 karttaan on merkitty Kaakkurilammen länsipuoleiselle suolle silta, joka johtaa suon yli kaskisaarekkeeseen sekä siitä eteenpäin polkureitti, joka kulkee kovien kannasten ja soiden halki, minkä vuoksi alueeseen kiinnitettiin inventoinnissa huomiota.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee kahden suosaarekkeen välisellä kapealla suoalueella.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on lähes kokonaan suon alla sijaitsevien, noin 20 metrin pituisten itä-länsi -suuntaisten pitkospuiden jäännökset, jotka erottuvat parhaiten länsipäässä kovan maan reunassa. Pitkospuita ei tutkittu sen tarkemmin. Länsipäässä pitkospuiden kulku-uralla on selvä pilkkapuu, joka on merkannut reitin kulkua (kohde Kaakkurisuo 3).

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu karttaan merkityn mukaisesti ja maastossa erottuvana pääosin suon alaisena rakenteena.

Tulkinta

Rakenne liittyy vuoden 1862 karttaan merkittyyn reittiin, jonka alussa eteläpäässä on siltarakenne (kohde Kaakkurisuo 1).

Lisätietoja

J.W. Poppius 1862, kartta Litt: L 38 Jokijärven lohkon tiluksista ylijääneestä kruununmaasta Pudasjärven pitäjää, Oulun kihlakuntaa ja Oulunlääniä. Oulun maakunta-arkisto.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 17.6.2009 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: Taivalkoski kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Selitys:

Kunto: 2 Kesinkertainen

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

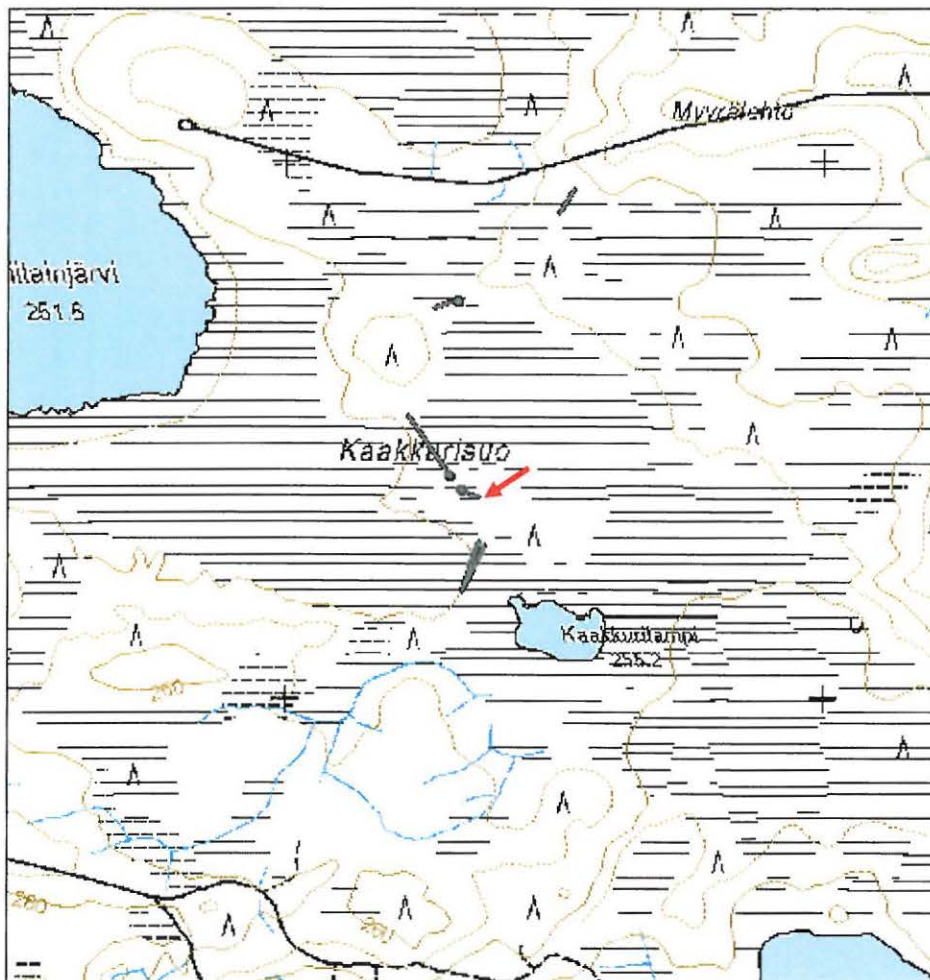
Kohdetyyppi: 13 Liikennekohteet

Copyright: © Metsähallitus 2008
© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3568349, Y 7261375,
Z 255

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52403

Kaakkurisuo 4 merkkipuu**MH-tunnus: 80302**

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3568303, Y 7261413, Z 255	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 17.6.2009. Vuoden 1862 karttaan on merkitty Kaakkurilammen länsipuoleiselle suolle silta, joka johtaa suon yli kaskisaarekkeeseen sekä siitä eteenpäin polkureitti, joka kulkee koviin kannasten ja soiden halki, minkä vuoksi alueeseen kiinnitettiin inventoinnissa huomiota.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee soiden välisen saarekkeen länsi-luoteisrannan tuntumassa, puusto on uudistuskypsää mäntymetsää, alispuuna kuusi.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on noin 40 cm paksu vanha mänty, jonka itä- ja länsikytkiin on noin metrin korkeudelle lyöty kirveellä merkkikorot. Kohde sijaitsee noin 30 edellisestä pilkkapuusta länsi-luoteeseen (kohde Kaakkurisuo 3). Männyn kohdalta reitti jatkuu suohon painuneina pitkospuina kohti luodetta (kohde Kaakkurisuo 5).

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu karttaan merkityn mukaisesti sekä maastossa selkeästi erottuvana vanhana mäntynä, polku-uran kulku huomioiden.

Tulkinta

Kyseessä on reitin kulkua merkkäava pilkkapuu. Kohde liittyy vuoden 1862 karttaan merkittyyn reittiin, jonka alussa eteläpäässä on siltarakenne (kohde Kaakkurisuo 1). Reitin syntyäika on hämärän peitossa, mutta se voi olla merkittävästikin 1860 -lukua vanhempi.

Lisätietoja

J.W. Poppius 1862, kartta Litt: L 38 Jokijärven lohkon tiluksista ylijääneestä kruununmaasta Pudasjärven pitäjää, Oulun kihlakuntaa ja Oulunlääniä. Oulun maakunta-arkisto.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 17.6.2009 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: Taivalkoski kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 1 Hyvä**Arvotus:** 3 Esitys mj-luokka II**Olotila:** 2 Ei käytössä**Selitys:****Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty**Selitys:**

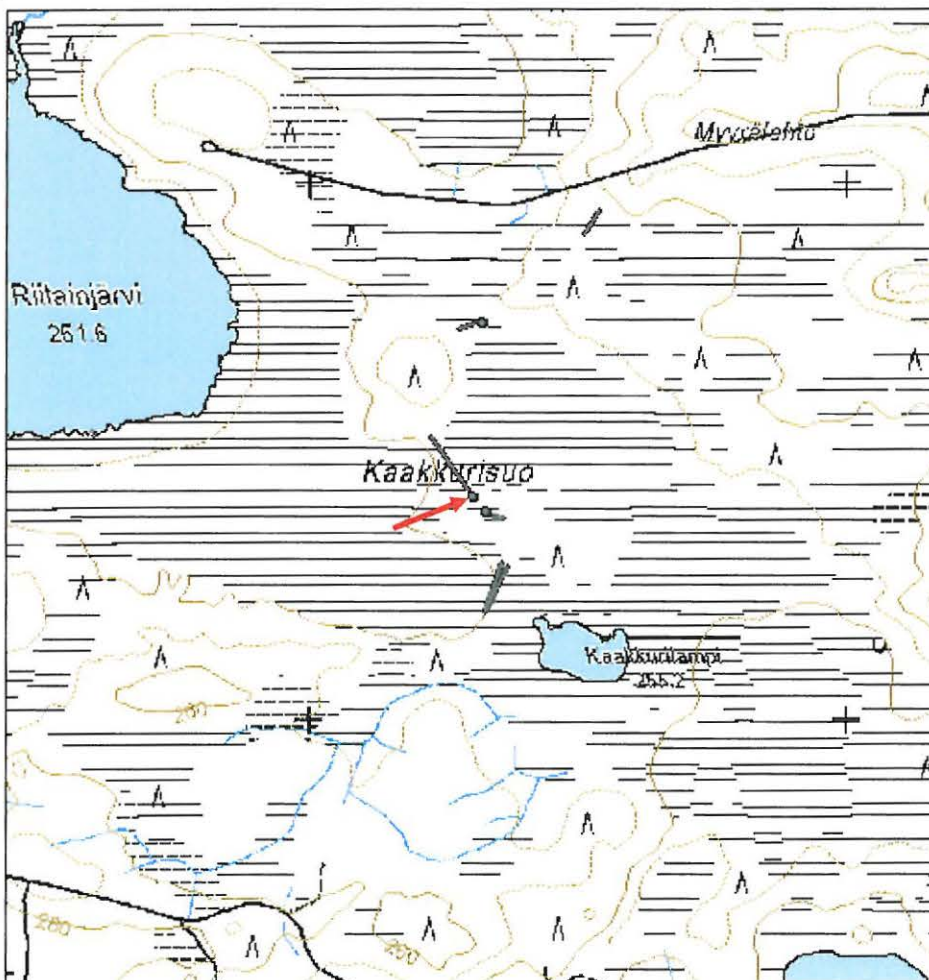
Kohdetyyppi: 13 Liikennekohteet

Copyright: © Metsähallitus 2008
© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3568303, Y 7261413,
Z 255

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52416, 52417

Kaakkurisuo 3 merkkipuu

MH-tunnus: 80303

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3568327, Y 7261385, Z 255	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 17.6.2009. Vuoden 1862 karttaan on merkitty Kaakkurilammen länsipuoleiselle suolle silta, joka johtaa suon yli kaskisaarekkeeseen sekä siitä eteenpäin polkureitti, joka kulkee kovien kannasten ja soiden halki, minkä vuoksi alueeseen kiinnitettiin inventoinnissa huomiota.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee soiden ympäröimän saarekkeen itäpään tuntumassa. Puusto on uudistuskypsää mäntymetsää, alispuuna kuusi.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on pitkospuureitin (Kaakkurisuo 2) länsipäässä kovalla maalla, noin 15 metriä suon reunasta oleva iso mänty (halk. noin 40 cm), jonka itäkylkeen on isketty kirveellä iso koro noin metrin korkeuteen.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu karttaan merkityn mukaisesti sekä maastossa selkeästi erottuvana isona puuna (polkulinja huomioiden).

Tulkinta

Kyseessä on ns. pilkkapuu, joka on merkannut reitin kulkua. Kohde liittyy vuoden 1862 karttaan merkittyyn reittiin, jonka alussa eteläpäässä on siltarakenne (kohde Kaakkurisuo 1). Reitin syntyäika on hämärän peitossa, mutta se voi olla merkittävästikin 1860 -lukua vanhempi.

Lisätietoja

J.W. Poppius 1862, kartta Litt: L 38 Jokijärven lohkon tiluksista ylijääneestä kruununmaasta Pudasjärven pitäjää, Oulun kihlakuntaa ja Oulunlääniä. Oulun maakunta-arkisto.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 17.6.2009 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: Taivalkoski kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Kohdetyyppi: 13 Liikennekohteet

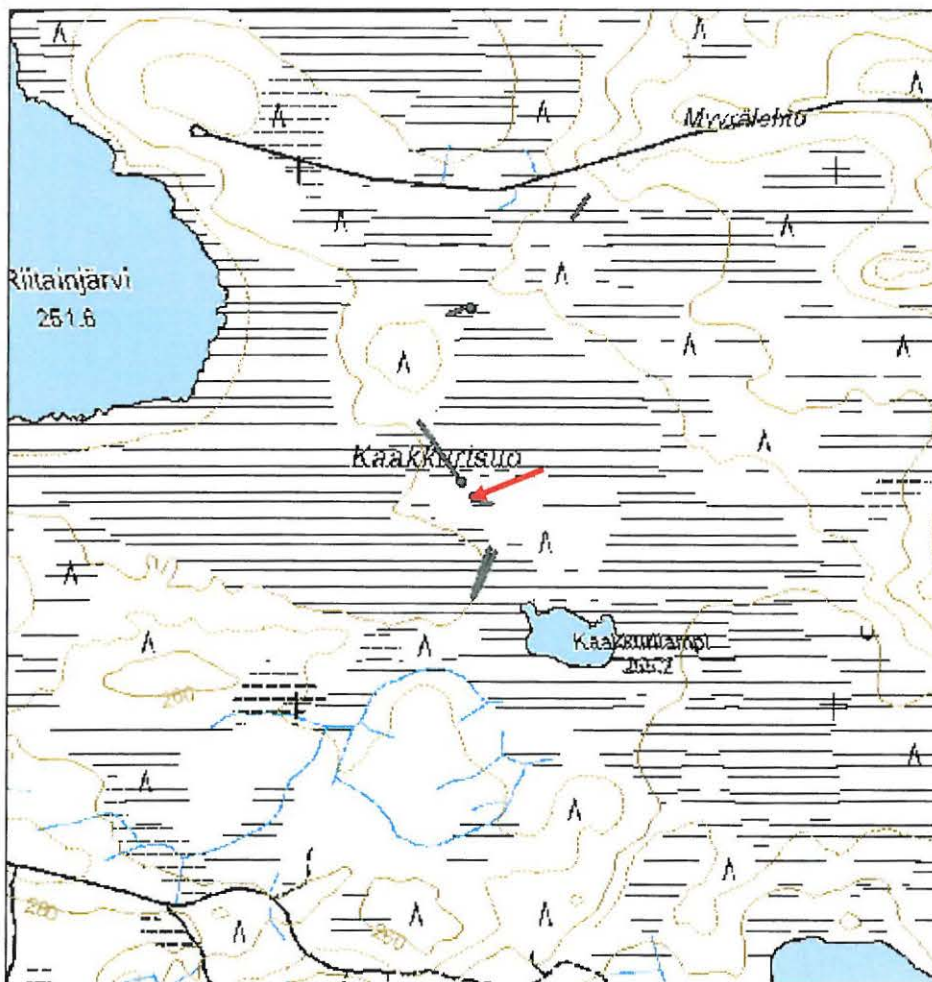
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3568327, Y 7261385,
Z 255

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52408, 52410

Kaakkurisuo 5 pitkospuut jäännös

MH-tunnus: 80304

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamisvuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3568260, Y 7261476, Z 258	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 17.6.2009. Vuoden 1862 karttaan on merkitty Kaakkurilammen länsipuoleiselle suolle silta, joka johtaa suon yli kaskisaarekkeeseen sekä siitä eteenpäin polkureitti, joka kulkee kovien kannasten ja soiden halki, minkä vuoksi alueeseen kiinnitettiin inventoinnissa huomiota.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee kaakkoispäästään avoimella suolla, luoteispäästään matalaa mäntyä kasvavalla suolla.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on suohon osittain painuneet kahdet rinnakkaiset kaakko-luode -suuntaiset osin suohon painuneet pitkospuut, joiden pituus on noin 125 metriä. Pitkospuut kulkevat noin kahden-kolmen metrin etäisyydellä toisistaan. Ne sijaitsevat vuoden 1862 karttaan merkityn suon ylittävän kulkureitin mukaisella paikalla.

Molemmat pitkospuut on tehty kahdesta rinnakkaisesta pyöreästä puusta, jotka ovat joko päältä veistetyt tai kuluneet melko tasaisiksi. Kaakkoispään kohdalla on kovan maan reunassa vanha paksu pilkkamänty (kohde Kaakkurisuo 4). Luoteispäässä pitkospuureitti päättyy kovalle maalle, josta on juuri kaadettu puut pois ja alue äestetty sekä kulotettu.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu kartalle merkityn linjan mukaisesti ja maastossa erottuvana rakenteena.

Tulkinta

Pitkospuurakenne liittyy vuoden 1862 karttaan merkittyyn reittiin, jonka eteläpäässä on siltarakenne (kohde Kaakkurisuo 1). Rinnakkaiset pitkospuut eivät välttämättä ole samanikäisiä. Reitin syntyäika on hämärän peitossa, mutta se voi olla merkittävästikin 1860 -lukua vanhempi.

Lisätietoja

J.W. Poppius 1862, kartta Litt: L 38 Jokijärven lohkon tiluksista ylijääneestä kruununmaasta Pudasjärven pitäjää, Oulun kihlakuntaa ja Oulunlääniä. Oulun maakunta-arkisto.

*Toimenpiteet**Tarkastukset*

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 17.6.2009 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: Taivalkoski kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 2 Kesinkertainen**Arvotus:** 3 Esitys mj-luokka II**Olotila:** 2 Ei käytössä**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Selitys:****Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty**Selitys:**

Kohdetyyppi: 13 Liikennekohteet

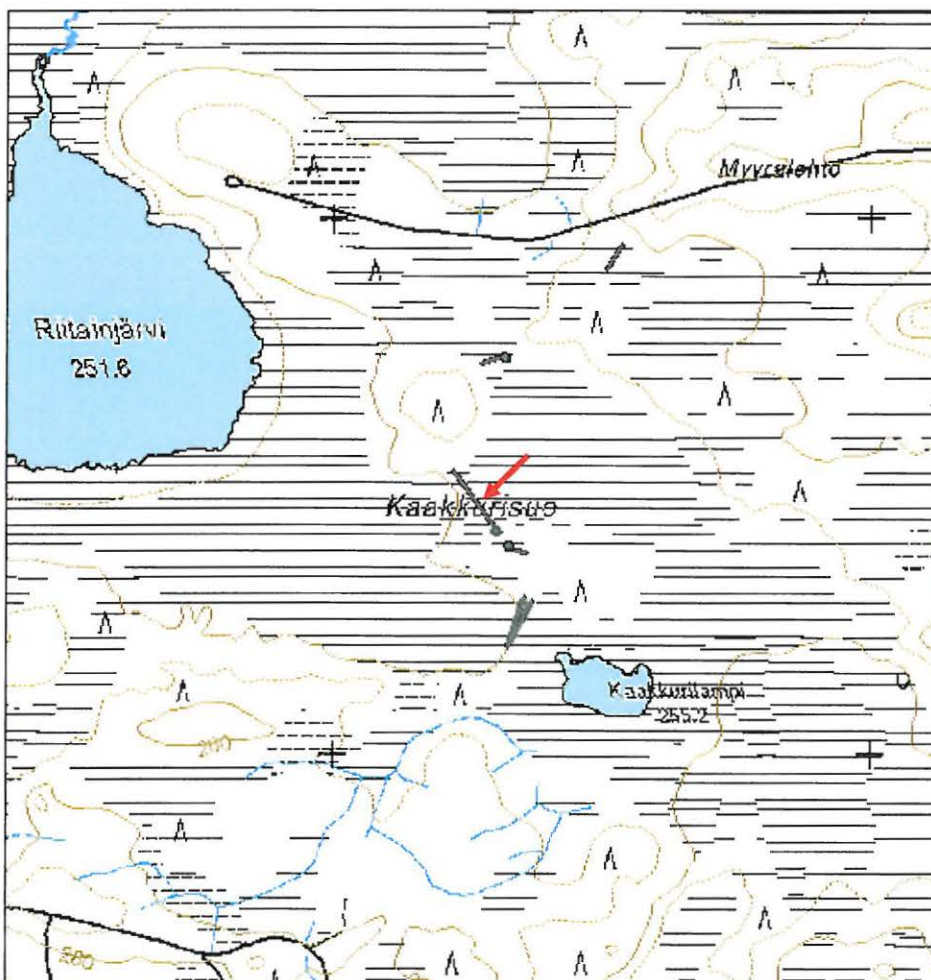
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3568260, Y 7261476,
Z 258

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52433, 52436, 52439-52441

Kaakkurisuo 7 merkkipuu

MH-tunnus: 80305

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamisvuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3568319, Y 7261737, Z 255	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 17.6.2009. Vuoden 1862 karttaan on merkitty Kaakkurilammen länsipuoleiselle suolle silta, joka johtaa suon yli kaskisaarekkeeseen sekä siitä eteenpäin polkureitti, joka kulkee kovien kannasten ja soiden halki, minkä vuoksi alueeseen kiinnitettiin inventoinnissa huomiota.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee suon reunassa, suon ja avohakkuualueen välisessä kapeassa säästöpuumetsikössä, jossa kasvaa noin 20 metriä korkeaa mänty- ja kuusipuustoa.

Kohteen kuvaus

Kyseessä on noin 25 cm paksu mänty, jonka länsikylkeen vajaan metrin korkeudelle on lyöty merkkikoro. Mänty sijaitsee paikassa, jossa suon ylittävä pitkospuujännös (kohde Kaakkurisuo 6) saavuttaa kovan maan.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti karttaan merkityn mukaisesti ja maastossa erottuvana mäntynä.

Tulkinta

Kyseessä on pitkospuureittiin liittyvä pilkkamänty, joka on merkinnyt reitin kulkua. Kohde liittyy vuoden 1862 karttaan merkittyyn reittiin, jonka eteläpäässä on siltarakenne (kohde Kaakkurisuo 1). Reitin syntyäika on hämärän peitossa, mutta se voi olla merkittävästikin 1860 -lukua vanhempi.

Lisätietoja

J.W. Poppius 1862, kartta Litt: L 38 Jokijärven lohkon tiluksista ylijääneestä kruununmaasta Pudasjärven pitäjää, Oulun kihlakuntaa ja Oulunlääniä. Oulun maakunta-arkisto.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 17.6.2009 Tarkastaja: J.Taivainen
Kuvaus: Taivalkoski kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Kohdetyyppi: 13 Liikennekohteet

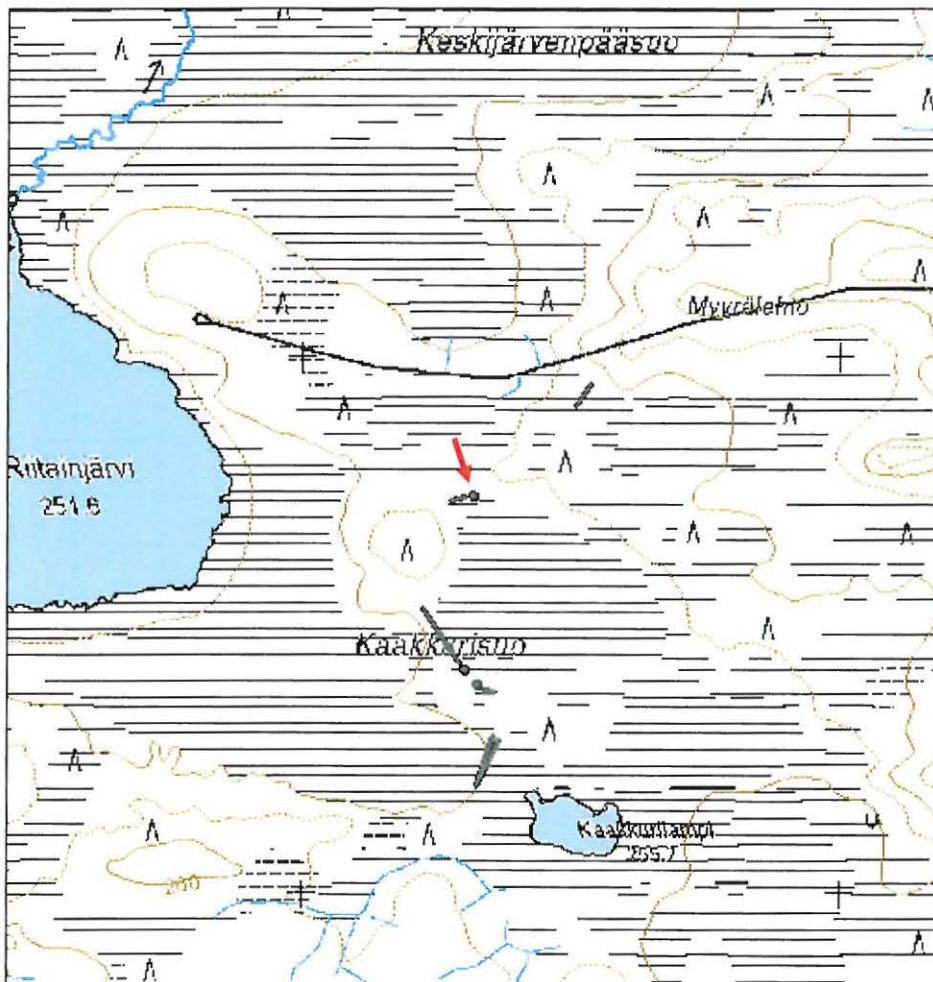
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3568319, Y 7261737,
Z 255

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52451

Hiltusten Rytisuo silta

MH-tunnus: 80306

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamisvuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3564546, Y 7266990, Z 230	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 04.06.2009

Ympäristön kuvaus

Soistunut jokiranta-alue, jossa kasvaa lehtipuita ja runsaasti pajuja; kohteesta 10 m pohjoiseen on tiesilta

Kohteen kuvaus

Joesta nostetut puiset pukit (mitat leveys 1,5 m, korkeus 1 m), toinen pukista on joen rannassa, toinen sitä 20 m länteen. Joen rannassa kolme poikittaisrimoilla yhdistettyjä riukuja, rimat on naulattu 20 - 40 cm:n välissä. Rakennelmasta on vain osa (n. 3 m) säilynyt.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti

Tulkinta

Kulkusilta Riitainjoen yli

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 209

Tarkastuspvm: 4.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz

Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:

Kunto: 2 Keskinertainen

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Kohteen 9 Muu suojeluarvo

Selitys: paikallinen
metsätaloushistoria

suojelu:

Selitys:

Ympäristön 0 Ei määritelty

suojelu:

Selitys:

Kohdetyyppi: 13 Liikennekohteet

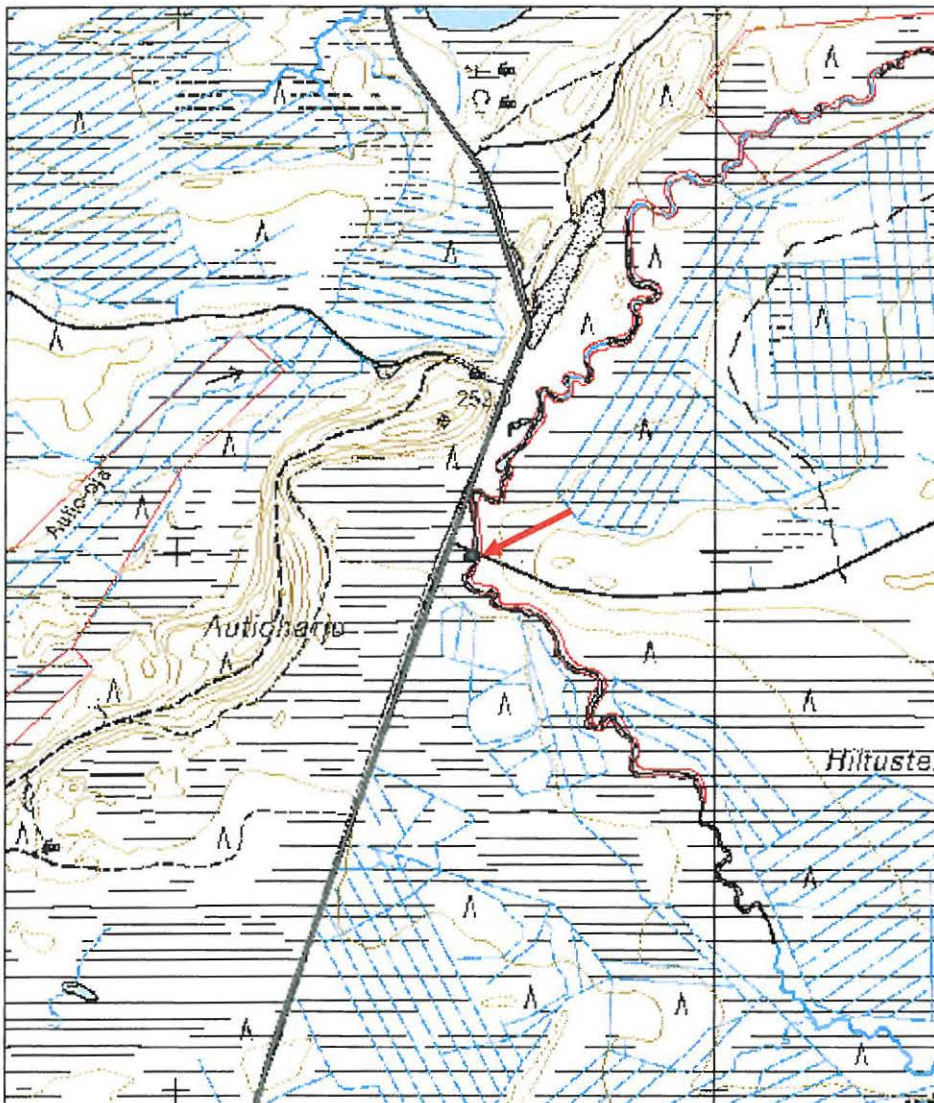
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3564546, Y 7266990,
Z 230

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52310, 52311

Kaakkurisuo 6 pitkospuut jäännös

MH-tunnus: 80307

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamisvuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3568290, Y 7261732, Z 255	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 17.6.2009. Vuoden 1862 karttaan on merkitty Kaakkurilammen länsipuoleiselle suolle silta, joka johtaa suon yli kaskisaarekkeeseen sekä siitä eteenpäin polkureitti, joka kulkee kovien kannasten ja soiden halki, minkä vuoksi alueeseen kiinnitettiin inventoinnissa huomiota.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee kahden kovan suosaarekkeen välisellä kapealla suojuotilla, jolla kasvaa pieniä mäntyjä.

Kohteen kuvaus

Kohde löytyi suosta kairalla tunnustelemalla vuoden 1862 kartan mukaiselta alueelta. Se erottuu myös erilaisena kasvillisuutena suon pinnasta. Kyseessä on suon alla, noin 10 cm:n syvyydellä, sijaitseva lounais-koillisen suuntainen pitkospuu, jonka pituus on noin 35 metriä. Pitkospuut ylittävät kahden kovan maan välisen kapean suojuotin. Pitkospuut muodostuvat kahdesta rinnakkain kulkevasta pyöreästä puusta, jotka ovat joko tasaiseksi veistetyt tai päältä kuluneet tasaisemmiksi. Pitkospuu-uran pohjoispuolella, noin 1-3 metrin etäisyydellä, kulkee melko uusi metsäkoneura, joka liittyy pitkospuurakenteen länsipuoleisen kovan maan alueen puunkorjuuseen. Metsäkoneura ei ole vahingoittanut rakennetta.

Pitkospuiden koillispäässä kovan maan reunassa on pilkkamänty, joka merkkää reitin kulkua (kohde Kaakkurisuo 7).

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu karttaan merkityn mukaisesti ja maastossa erottuvana rakenteena.

Tulkinta

Pitkospuurakenne liittyy vuoden 1862 karttaan merkittyyn reittiin, jonka alussa eteläpäässä on siltarakenne (kohde Kaakkurisuo 1). Reitin syntyäika on hämärän peitossa, mutta se voi olla merkittävästikin 1860 - lukua vanhempi.

Lisätietoja

J.W. Poppius 1862, kartta Litt: L 38 Jokijärven lohkon tiluksista ylijääneestä kruununmaasta Pudasjärven

pitäjää, Oulun kihlakuntaa ja Oulunlääniä. Oulun maakunta-arkisto.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 17.6.2009 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: Taivalkoski kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Keskinertainen

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Kohdetyyppi: 13 Liikennekohteet

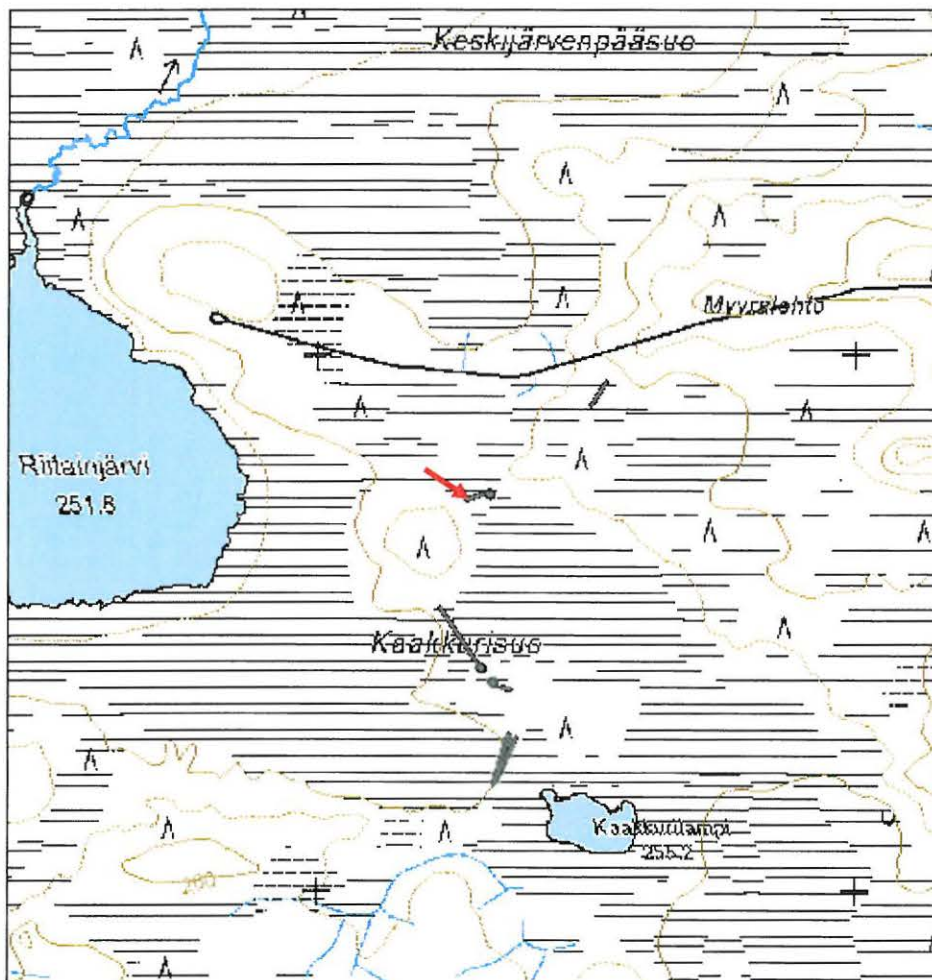
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3568290, Y 7261732,
Z 255

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52448

Kaakkurisuo 8 pitkospuut jäännös

MH-tunnus: 80308

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3568521, Y 7261926, Z 258	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 17.6.2009. Vuoden 1862 karttaan on merkitty Kaakkurilammen länsipuoleiselle suolle silta, joka johtaa suon yli kaskisaarekkeeseen sekä siitä eteenpäin polkureitti, joka kulkee kovien kannasten ja soiden halki, minkä vuoksi alueeseen kiinnitettiin inventoinnissa huomiota.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee pientä mäntyä kasvavalla suolla kahden kovan maan välisellä alueella.

Kohteen kuvaus

Kohde löytyi kairalla tunnustelemalla vuoden 1862 kartan mukaiselta alueelta. Kyseessä on lounaiskoillinen -suuntainen, noin 50 metriä pitkä, suon alla, noin 10 cm:n syvyydessä sijaitseva pitkospuujäännös, josta paikoitellen pilkottaa osia näkyvissäkin.

Koepisto pitkospuuiden kohdalle paljasti, että ne muodostuvat kahdesta rinnakkain asetetusta pyöreästä tukista, joiden yläpinta on joko tasaiseksi veistetty tasamaiseksi kulunut.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu kartalle merkityn mukaisesti sekä maastossa erottuvana rakenteena.

Tulkinta

Pitkospuurakenne liittyy vuoden 1862 karttaan merkittyyn reittiin, jonka alussa eteläpäässä on siltarakenne (kohde Kaakkurisuo 1). Reitin syntyäika on hämärän peitossa, mutta se voi olla merkittävästikin 1860 - lukua vanhempi.

Lisätietoja

J.W. Poppius 1862, kartta Litt: L 38 Jokijärven lohkon tiluksista ylijääneestä kruununmaasta Pudasjärven pitäjää, Oulun kihlakuntaa ja Oulunlääniä. Oulun maakunta-arkisto.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 17.6.2009 Tarkastaja: J. Taivainen
Kuvaus: Taivalkoski kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 0 Ei määritelty**Arvotus:** 3 Esitys mj-luokka II**Olotila:** 2 Ei käytössä**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Selitys:****Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty**Selitys:**

Kohdetyyppi: 13 Liikennekohteet

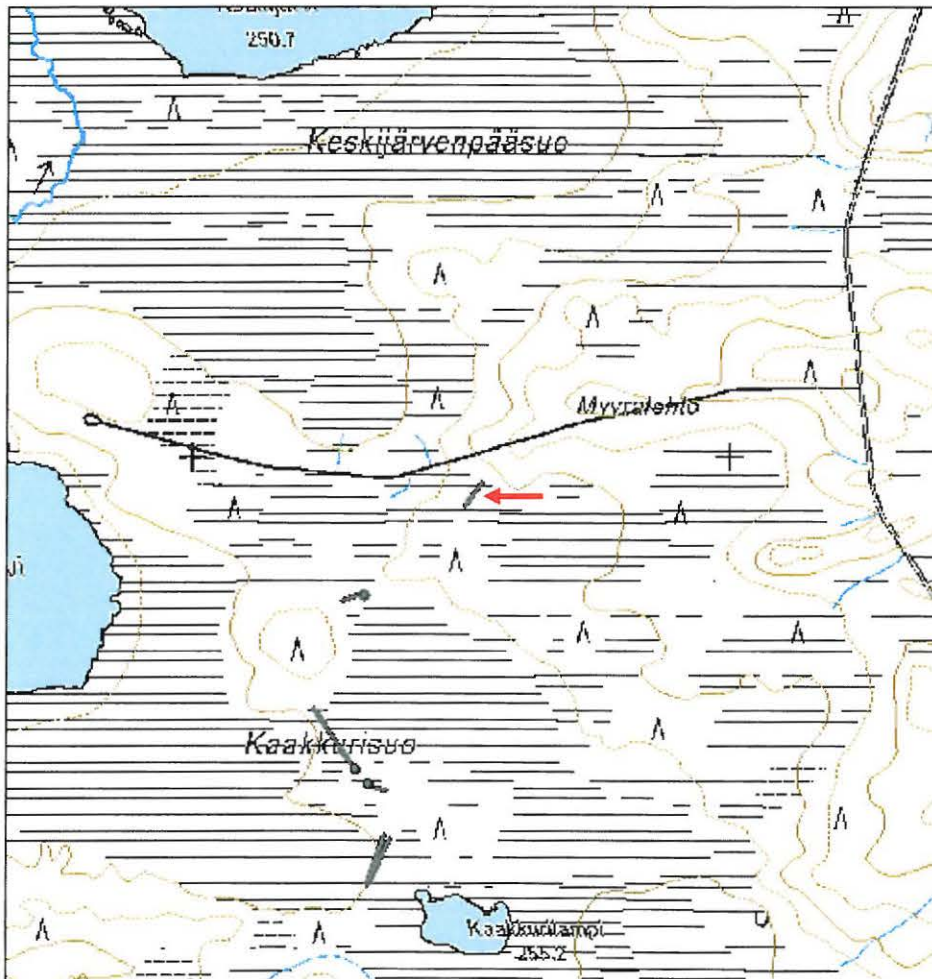
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3568521, Y 7261926,
Z 258

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52454, 52455

Autioharju 1 asema

MH-tunnus: 80329

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3564556, Y 7267327, Z 230	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tarkastettiin inventoinnissa 04.06.2009, tiedonanto Taivalkosken kunnan kulttuuritoimen teettämä kartoitus ja haastattelut

Ympäristön kuvaus

Harjun rinne, kuiva mäntykangas, aluskasvillisuus kanervaa, puolukkaa ja sammalta; harjun leikkaus, tasoitettu alue, alueella kasvaa jonkun verran nuoria mäntyä, aluskasvillisuus varpuja, sammalta.

Kohteen kuvaus

Hiekkatörmään kaivettu 5 x 3 m mittainen syväne, jonka korkeus takareunassa on 3 m, etureuna on harjun juurella. Puiset seinämätuet ovat miltei kokonaan maatuneet ja seinämät sortuneet, sortuneesta katorakenteesta on osa jäljellä: n. 10 cm paksuja riukuja, joiden päällä on naulattua lautaa. Kohteesta 23 m itään harjun leikkauksessa on hieman kaareva 12 m pitkä, 1,5 m leveä ja 0,5 - 0,7 m korkea "kivirakennelma", joka on osittain paksun sammalkerroksen peitossa.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvien jäänteiden mukaisesti

Tulkinta

Perimätiedon mukaan jatkosodan aikainen asema; "kivirakennelma" leikkauksessa lienee kenttärataa varten ollen kivivaraston jäänteet .

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset****Viranomaisrekisterinro:****Kunto:** 3 Huono

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Selitys: sotahistoriallinen kohde

**Ympäristön
suojaus:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

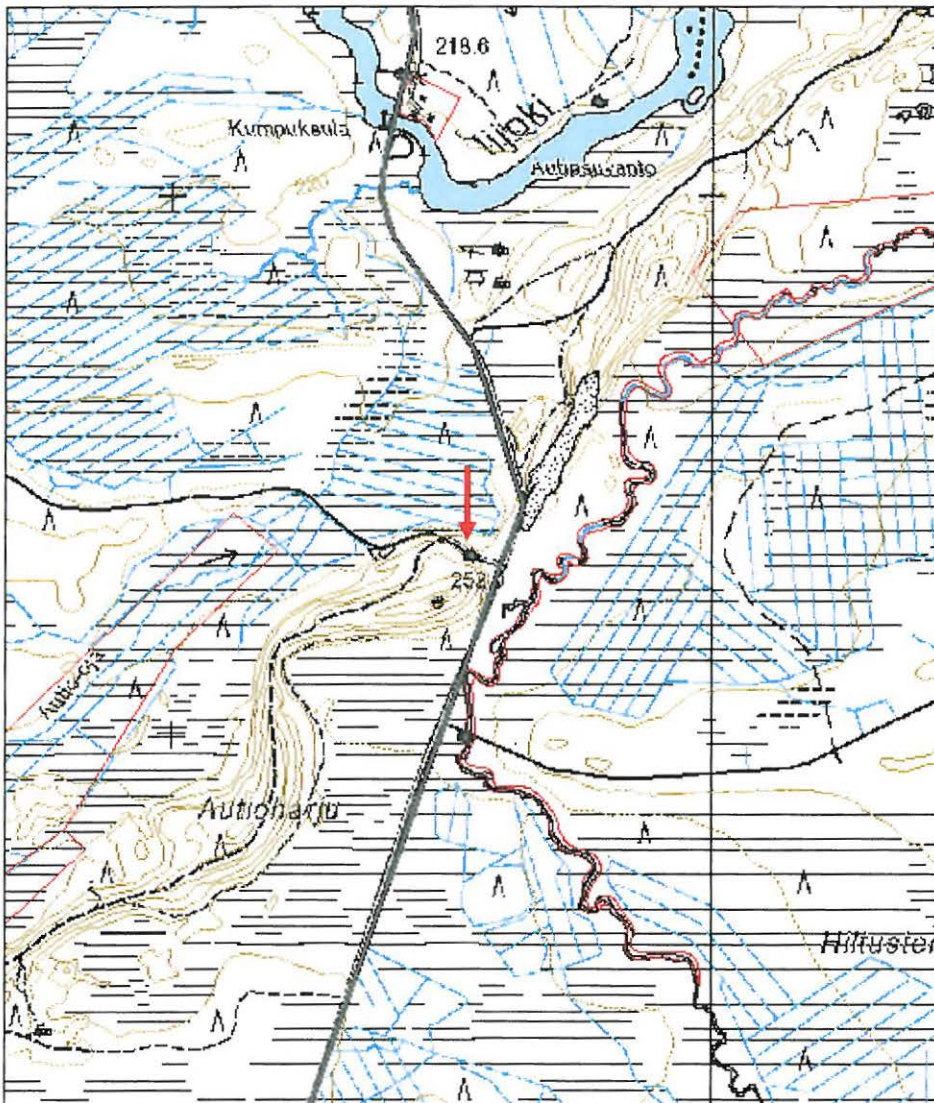
Kohdetyyppi: 5 Puolustusvarustukset

Copyright: © Metsähallitus 2008
© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3564556, Y 7267327,
Z 230

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52359, 52360

Autioharju 2 Porosuoja

MH-tunnus: 80330

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3563766, Y 7266448, Z 237	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 04.06.2009, tiedonanto Kari Polojärvi

Ympäristön kuvaus

Kuiva hiekkakangasta, aluskasvillisuus puolukka ja sammalta; hiekkainen tasanne harjun juurella.

Kohteen kuvaus

11 m pitkä ja 5,5 m hirsirakennelma, itä-länsi suuntainen; sivuseinien korkeus 1,5 m, päätyjen korkeus 2 m; kulkuaukko sijaitsee pohjoisseinässä rakennuksen itäosassa, sen korkeus on 1,3 m. Seinät on kasattu vanhemman rakennuksen kelohirsikehikosta; ulkopuolella on päälle naulattua sahapintaa. Kato on osittain sortunut, pituussuunnassa 5 hirttä, jotka ovat tolpilla tuettuja, hirret ovat peitetty huovalla, päälle oli naulattu lautaa. Yhdessä seinähirressä on leima ” 1932 J.M.”. Rakennuksen pohjoispuolella on 11 x 11 m mittainen aidattu alue

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvien jäänteiden mukaisesti

Tulkinta

Porosuoja, perimätiedon mukaan hirret on otettu paikalla olleesta metsäkämpästä.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset****Viranomaisrekisterinro:****Kunto:** 1 Hyvä**Olotila:** 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo
Selitys: Paikallinen porotalouden historia

Kohteen suojelu: 9 Muu suojeluarvo
Selitys:

Ympäristön suojelu: 0 Ei määritelty
Selitys:

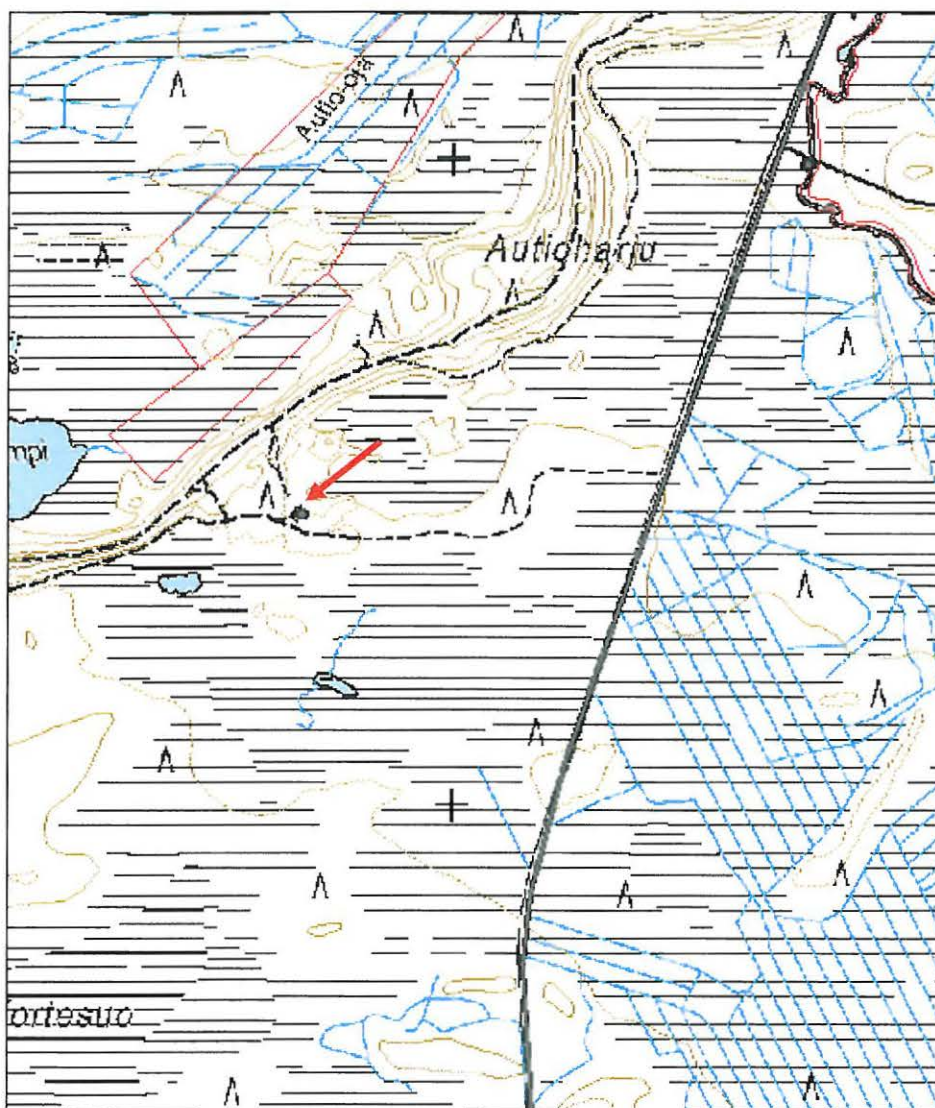
Kohdetyyppi: 99 Muu/määrittelemätön

Copyright: © Metsähallitus 2008
© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3563766, Y 7266448,
Z 237

Mittakaava: 1:8310

Valokuvat: 52364, 53266-52368

Roniaho tervahauta
MH-tunnus: 80344

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamisvuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3571070, Y 7261542, Z 257	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 08.06.2009, kohde on merkattu peruskarttaan

Ympäristön kuvaus

Kohde on avohakkuualueen reunassa, sen lounaispuolella on kuusenvaltaista havumetsää, aluskasvillisuus varpuja ja sammalta; loivaa kivikoinen lounaisrinne.

Kohteen kuvaus

Läpimitta vallia mukaan lukien 15 m, kuopan läpimitta 11 m, syvyys 0,9 m. Halssi suuntautuu etelään, pituus 8 m; Vallin päällä ja kuopassa kasvaa kuusia joista osa ovat kaatuneet, aluskasvillisuus sammalta ja varpuja.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti

Tulkinta

Tervahauta

Lisätietoja
Toimenpiteet
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
 Tarkastuspvm: 8.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
 Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:
Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritely

Selitys:

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

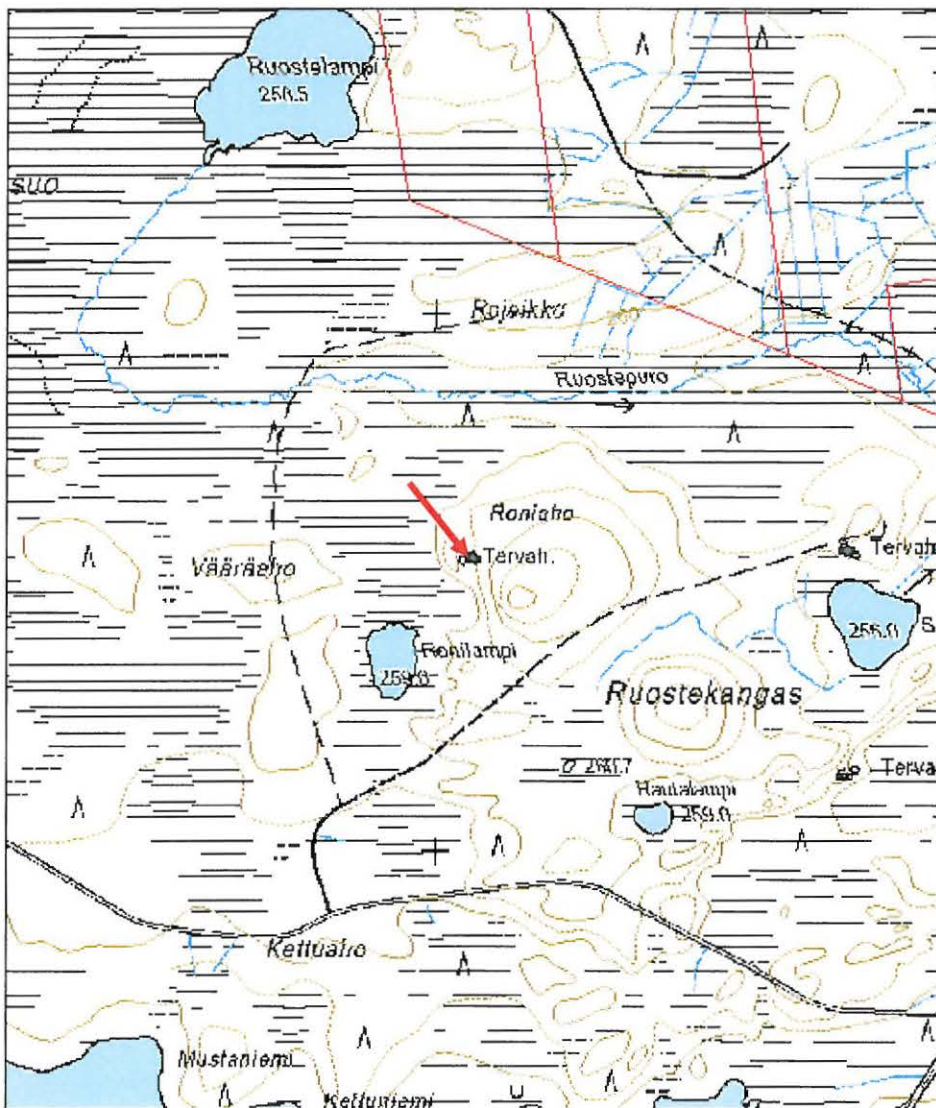
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3571070, Y 7261542,
Z 257

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52399, 52400

Saunalampi tervahauta

MH-tunnus: 80347

Kohdetyyppi:	0 Ei määritelty	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamisvuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:			
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3571766, Y 7261556, Z 258	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 08.06.2009, kohde on merkattu peruskarttaan

Ympäristön kuvaus

Rehevä havumetsä, aluskasvillisuus varpuja ja sammalta; loivaa etelärinne pienen lammen pohjoispuolella

Kohteen kuvaus

Läpimitta vallia mukaan lukien 12 m, kuopan läpimitta 7 m, syvyys 0,9 m. Halssi suuntautuu kaakkoon, pituus 5 m, syvyys 1,5 m; Vallin päällä ja kuopassa kasvaa isoja mäntyjä, aluskasvillisuus sammalta ja varpuja. Kuopan keskellä on aluskasvillisuuden peittämä hiilikasa, läpimitaltaan noin 4 m, korkeus n. 0,8 m.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti

Tulkinta

Tervahauta, viimeisen polton jälkeen hiilet jätettiin hautaan.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 8.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:**Kunto:** 1 Hyvä**Olotila:** 2 Ei käytössä

Arvotus: 0 Ei määritelty

Selitys:

**Kohteen
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

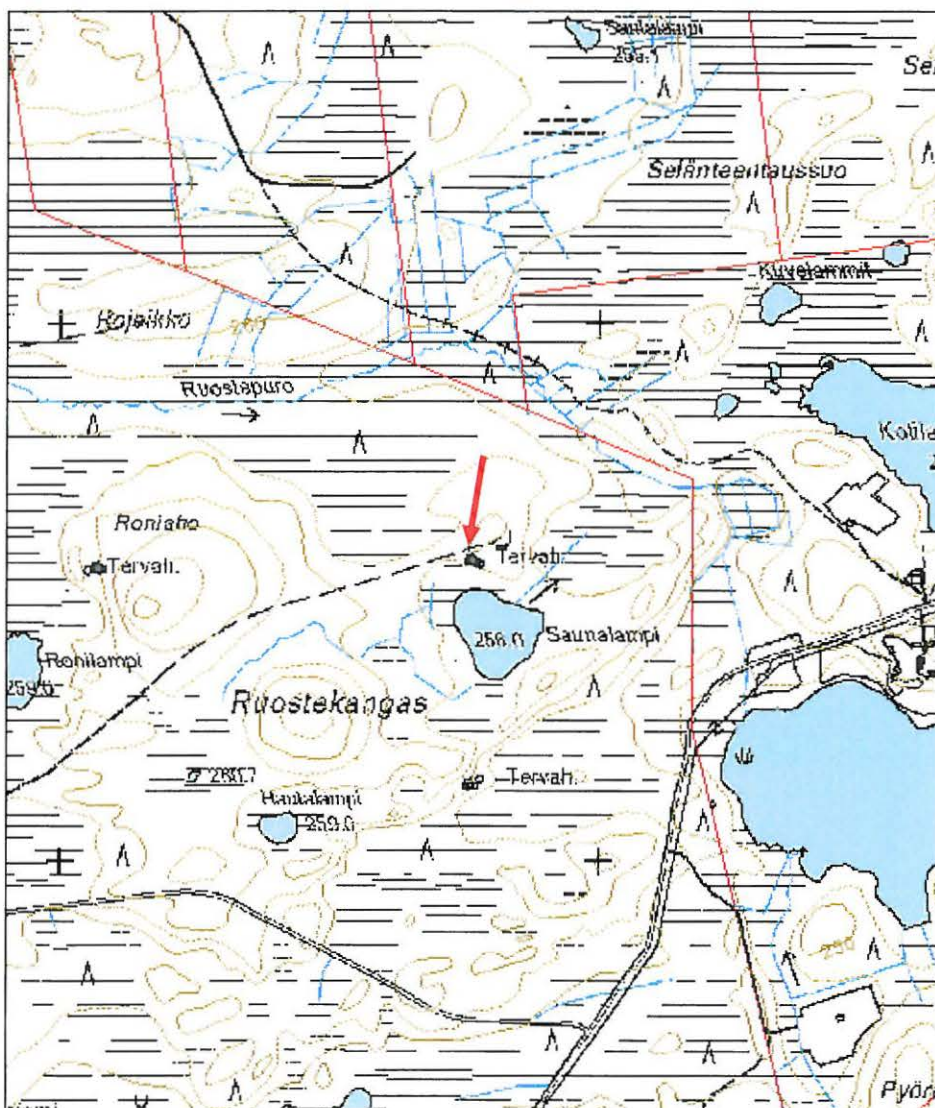
Kohdetyyppi:

Copyright: © Metsähallitus 2008
© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3571766, Y 7261556,
Z 258

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52406, 52407

Pohjavaara tervahauta

MH-tunnus: 80351

Kohdetyyppi:	0 Ei määritelty	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamisvuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:			
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3565457, Y 7263784, Z 272	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tarkastettiin inventoinnissa 08.06.2009, tiedonanto Kari Polojärvi

Ympäristön kuvaus

Kuivahko havumetsä, aluskasvillisuus varpuja ja sammalta, avohakkuualueen reunassa; melko tasainen kivikkoisen maasto.

Kohteen kuvaus

Läpimitta vallia mukaan lukien 9 m, kuopan läpimitta 5 m, syvyys 0,9 m. Halssi suuntautuu koilliseen, pituus 6 m, syvyys 1,2 m; Vallin päällä ja kuopassa kasvaa eri-ikäisiä kuusia, aluskasvillisuus sammaltaja varpuja.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti

Tulkinta

Tervahauta

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 8.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:

Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 0 Ei määritelty

Selitys:

**Kohteen
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

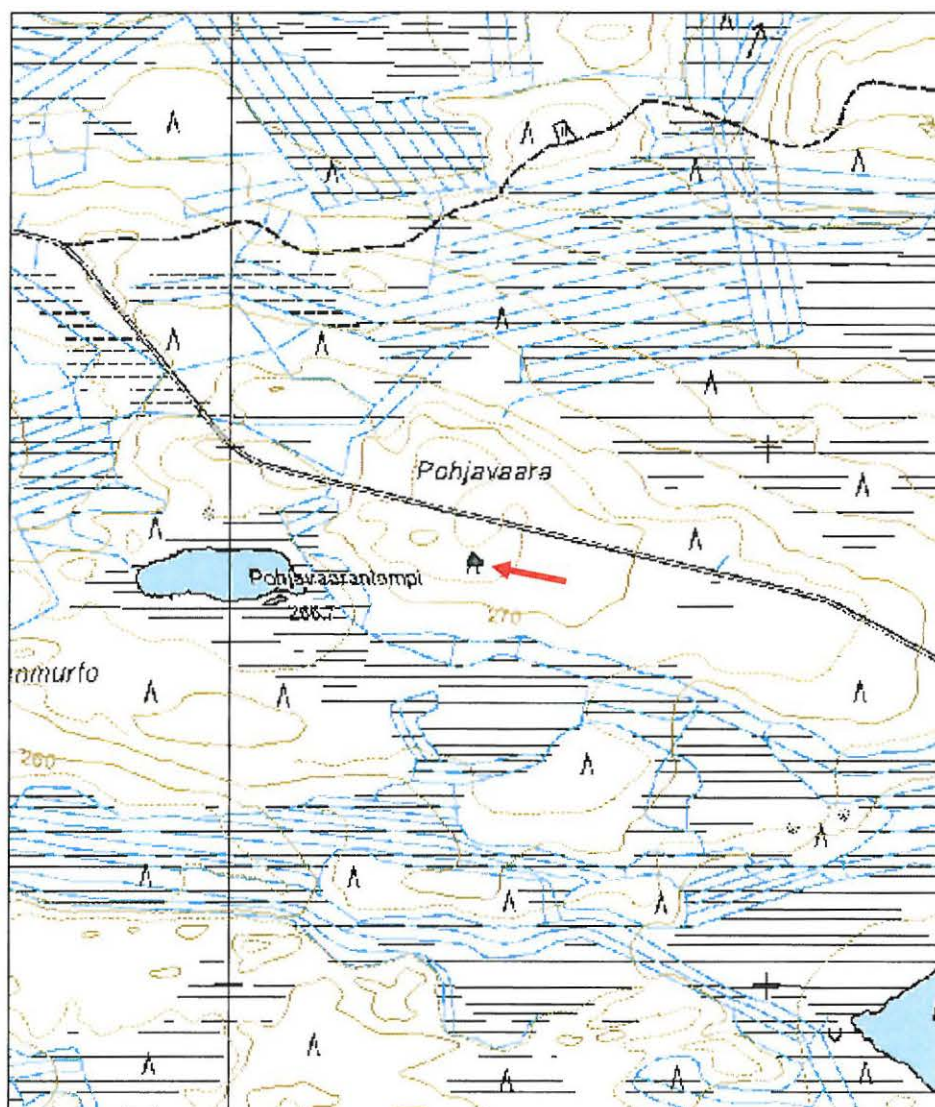
Kohdetyyppi:

Copyright: © Metsähallitus 2008
© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3565457, Y 7263784,
Z 272

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52426, 52427

Ruostekangas tervahauta

MH-tunnus: 80349

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamisvuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3571763, Y 7261137, Z 255	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 08.06.2009, kohde on merkattu peruskarttaan

Ympäristön kuvaus

Havumetsä, aluskasvillisuus varpuja ja sammalta, loivaa kivinen kaakkoisrinne.

Kohteen kuvaus

Läpimitta vallia mukaan lukien 15 m, kuopan läpimitta 9 m, syvyys 1 m. Halssi suuntautuu etelään, pituus 7 m; Vallin päällä ja kuopassa kasvaa kuusia, aluskasvillisuus sammaltaja varpuja. Tervakanava on kaivettu auki halssille saakka

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Tervahauta

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 8.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

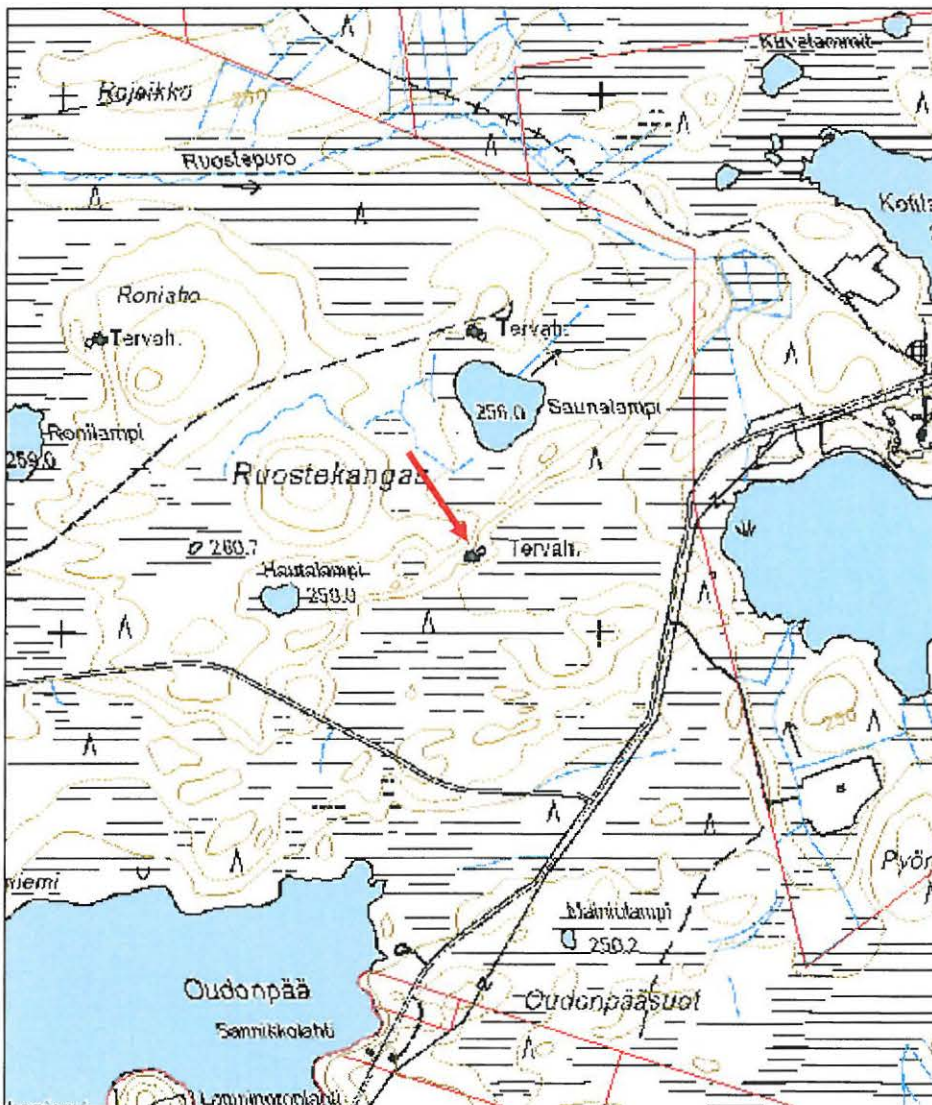
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3571763, Y 7261137,
Z 255

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52412, 52413

Hiltusenmurto vankileiri

MH-tunnus: 80353

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamisvuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3564301, Y 7263740, Z 252	Löydöt:	

Taustatiedot

kohde tarkastettiin inventoinnissa 08.06.2009, tiedonanto: Taivalkosken kunnan kulttuuritoimen teettämä kartoitus ja haastatellut

Ympäristön kuvaus

Rehevä osittain soistunut sekametsä, aluskasvillisuus varpuja ja sammalta; tasainen maasto suon laidalla

Kohteen kuvaus

Kohde sijaitsee metsätieltä (ent. kenttärata) 30 m itään suon pohjoispuolella. Kyseessä on tasainen noin 20 x 20 m kokoinen alue, joka on 10- 30 cm ympäröivää aluetta syvempi. Sen itäreunassa on erikokoisia kuoppia linjassa, joilla on melko säännöllinen väli. Pohjoisreunassa on muutama samantyyppinen kuoppa. Kuopat ovat täynnä vettä. Rakenne on vaikeasti havaittavissa, tasanteella on samanlainen puusto ja aluskasvillisuus kuin ympäristössä, siksi kohteen rajaus, itäreunaa lukuun ottamatta, on epävarma. Alueelta 30 m lounaaseen, aivan tien vieressä, on kaksi maakuoppaa (3,5 x 4,5 m ja 4 x 3 m, syvyys 1 - 1,5m), lähempänä suota oleva kuoppa on syvempi, sen pohja on pintaveden tasolla. Kuoppien reunoissa on kuopista kaivetut maat.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvien jäänteiden mukaisesti

Tulkinta

Perimätiedon mukaan paikalla oli kenttäradalla olleiden venäläisten pakotyöläisten vankileiri, ja kuopat oli siihen kuuluva ”kaivo”

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 8.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:****Arvotus:** 8 Muu suojeluarvo**Selitys:****Kunto:** 3 Huono**Olotila:** 2 Ei käytössä**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Ympäristön
suojaus:** 0 Ei määritelty**Selitys:**

Kohdetyyppi: 99 Muu/määrittelemätön

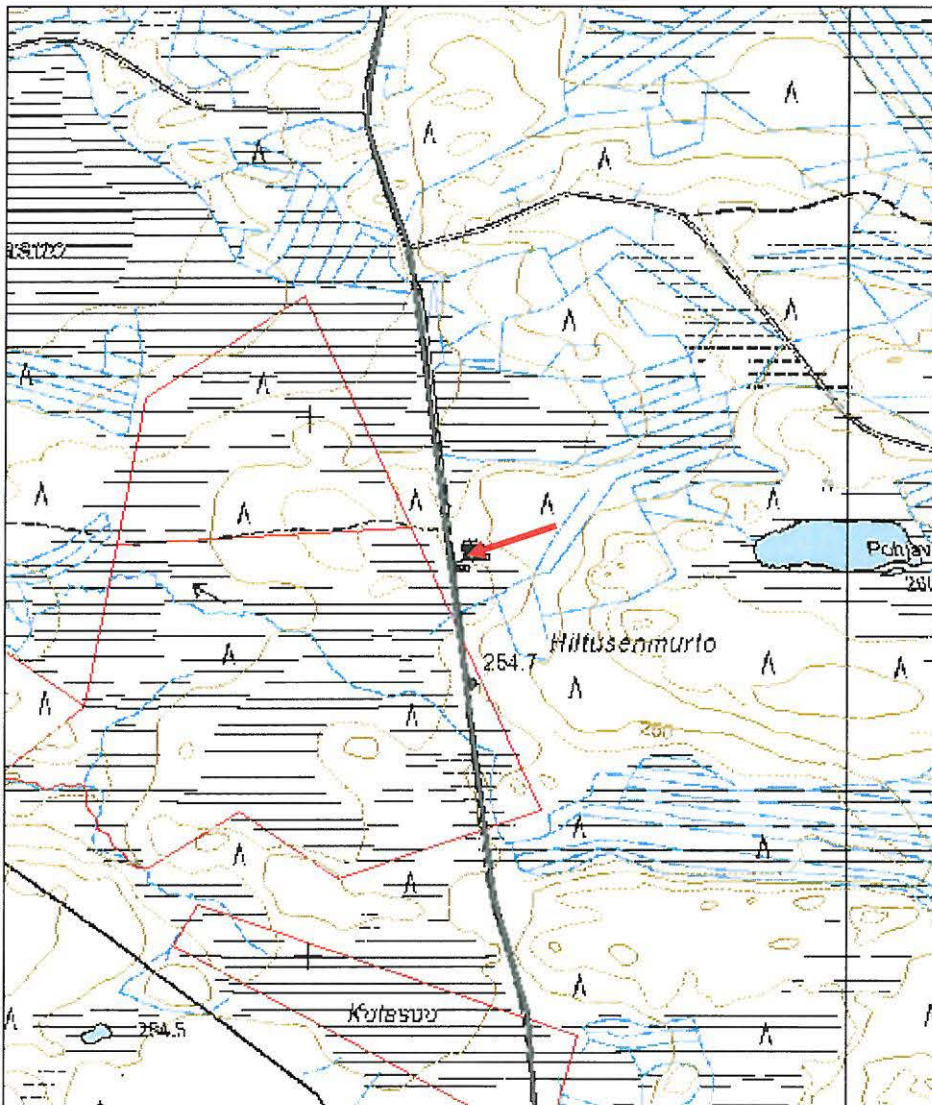
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3564301, Y 7263740,
Z 252

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52444-52447

Mäkilampi Tervahauta

MH-tunnus: 80356

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamisvuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3563438, Y 7259459, Z 248	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 08.06.2009.

Ympäristön kuvaus

Avohakkuualue, kuivahko mäntykangas, aluskasvillisuus varpuja ja sammalta, loivaa etelärinne.

Kohteen kuvaus

Läpimitta valla mukaan lukien 13 m, kuopan läpimitta 8 m, syvyys 0,9 m. Halssi suuntautuu etelään, pituus > 3 m, syvyys 1,5 m; vallin päällä ja kuopassa kasvaa isoja mäntyjä ja nuorempia kuusia, aluskasvillisuus sammalta ja varpuja. Halssi on maanmuokkauksessa osittain tuhoutunut.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti

Tulkinta

Tervahauta

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 8.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:**Kunto:** 1 Hyvä**Olotila:** 2 Ei käytössä**Arvotus:** 3 Esitys mj-luokka II**Kohteen** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

suojelu:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

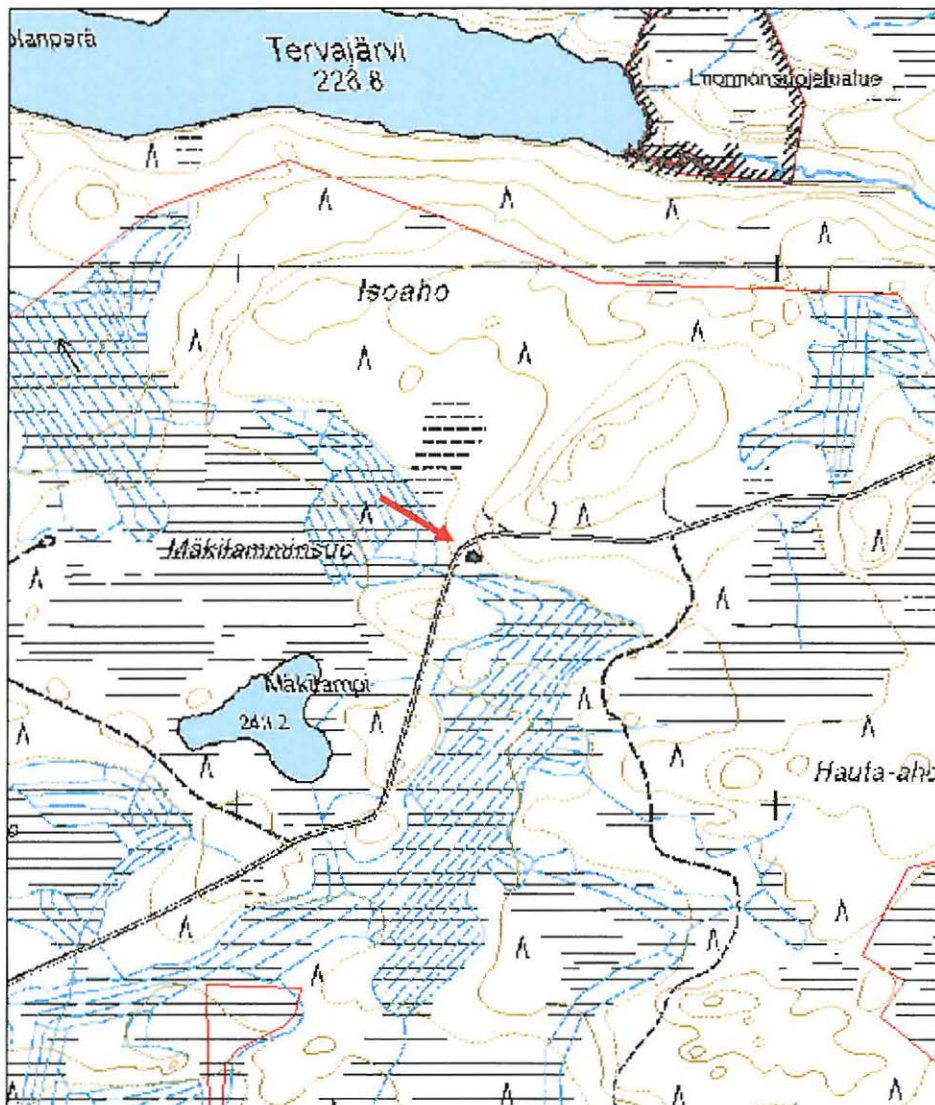
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3563438, Y 7259459,
Z 248

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52452, 52453

Salmisenkangas 1 tervahauta

MH-tunnus: 80358

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat **Haltija:** 151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus: 7118 Historiallinen aika **Ylläpitäjä:** 151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamisvuosi: **Kunta:** 832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä: 1

Koordinaattiselitys: **Geometria tuotettu:** 4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit: X 3565529, Y 7256531, Z 250 **Löydöt:**

Taustatiedot

kohde löytyi inventoinnissa 09.06.2009

Ympäristön kuvaus

Sekametsä, aluskasvillisuus varpuja ja sammalta, loivaa etelärinne

Kohteen kuvaus

Läpimitta vallia mukaan lukien 16 m, kuopan läpimitta 10 m, syvyys 1 m. Halssi suuntautuu lounaaseen, pituus 8 m, syvyys 2 m; Vallin päällä ja kuopassa kasvaa havupuita, aluskasvillisuus sammaltaja varpuja. Tervahaudan läpi menee metsätie.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti

Tulkinta

Tervahauta

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009

Tarkastuspvm: 9.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz

Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:

Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Kohteen 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

suojelu:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

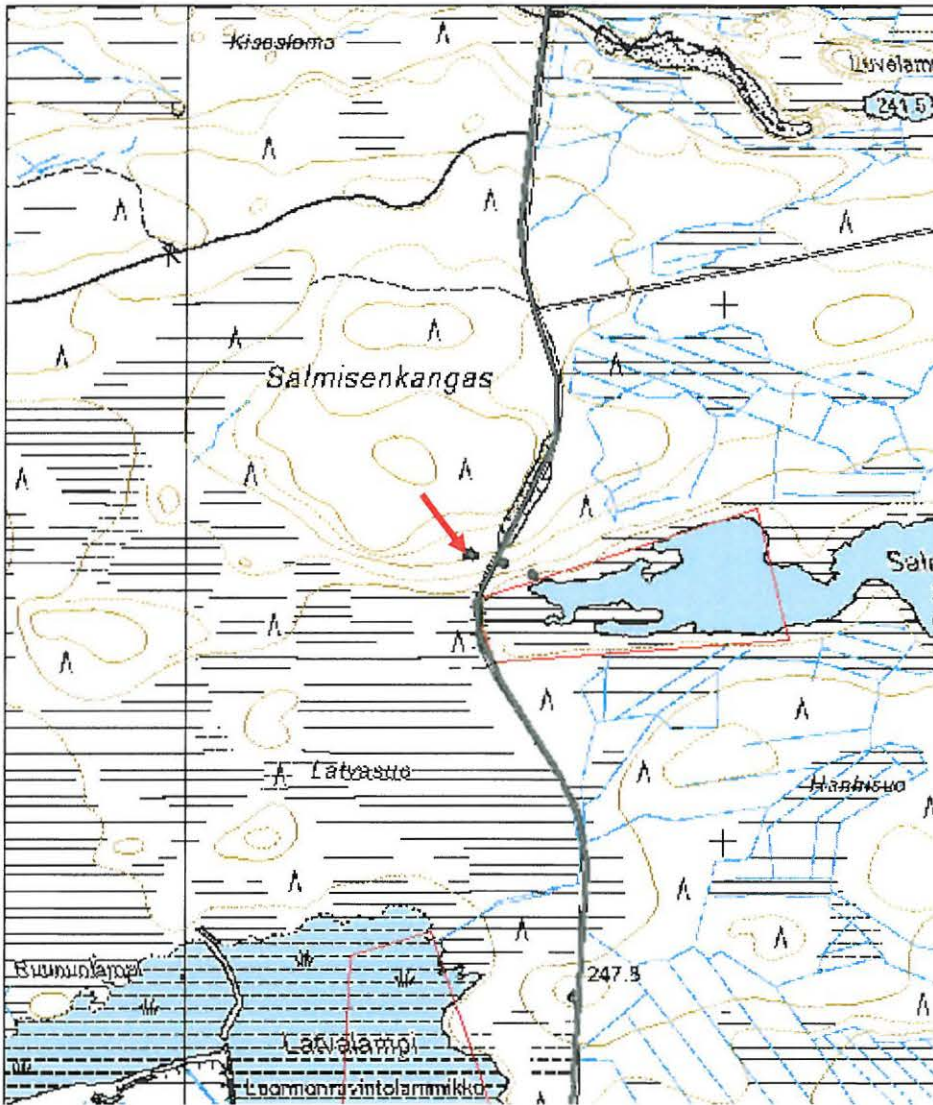
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3565529, Y 7256531,
Z 250

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52461, 52462

Salmisenkangas 2 porosuoja

MH-tunnus: 80363

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamisvuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3565522, Y 7257583, Z 250	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 09.06.2009, kohde on merkattu vanhaan peruskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Soraharjanteen leikkaus, rehevä sekametsä, aluskasvillisuus varpuja ja sammalta

Kohteen kuvaus

Rakennuksen koko on 6,5 x 5,5 m, seinien jäljellä oleva korkeus 1,5 m; suunta koillinen lounas, kulkuaukko koillispäässä. Seinistä on 8 hirsikertaa jäljellä; päät sahattu; kiviperustus. Katto purettu, jäänteet ovat rakennuksen sisällä; naulattu lautakatto, päällysteenä huopa. Rakennuksen lounaspuolella on noin 10 x 8 m mittainen aidattu alue.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvien jäänteiden mukaisesti

Tulkinta

Porosuoja

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 9.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:

Kunto: 2 Keskinertainen

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo**Kohteen suojelu:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:** Paikallinen porotaloushistoria**Selitys:****Ympäristön suojelu:** 0 Ei määritelty**Selitys:**

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

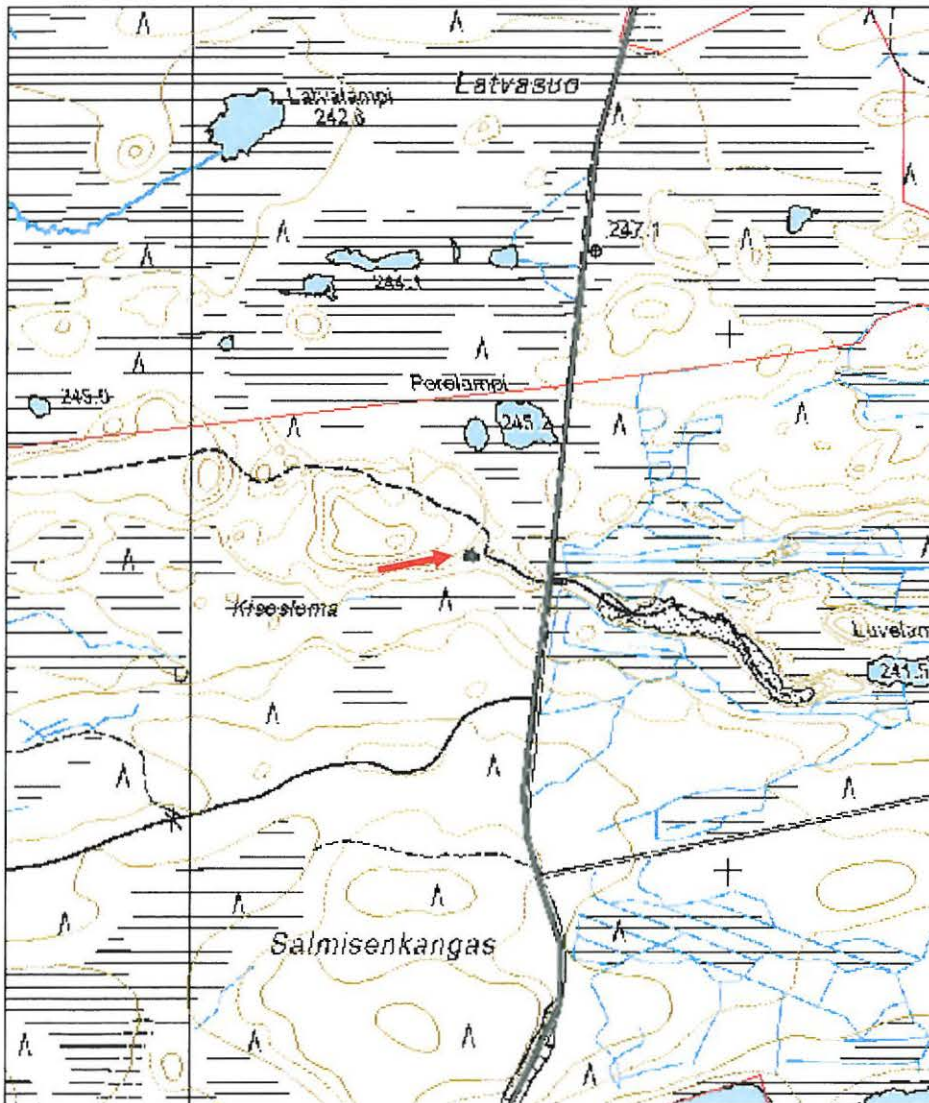
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3565522, Y 7257583,
Z 250

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52468, 52469

Latvajärvi 1 keittokuoppa

MH-tunnus: 80366

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamisvuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	2		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3567983, Y 7257472, Z 235	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 09.06.2009.

Ympäristön kuvaus

Matala hiekkaharjanne lähellä korkeaa rantatörmää; rehevä sekametsä, aluskasvillisuus varpuja ja sammalta

Kohteen kuvaus

Kaksi vierekkäistä maakuoppaa hiekkaharjanteen luoteispuolella (mitat 2 x 2 x 1 m ja 1,8 x 1,8 x 0,8 m) kuopat on kaivettu rinteeseen, niiden koillisreunaa on siksi matalampi, molemmissa on lisäksi "aukko" koilliseen. Kuoppien pohjassa on kiviä; kairausnäytteissä löytyi palanutta kivimurskaa ja nokimaata, kuoppien pohjassa on n. 10 cm paksu turvekerros ja sen alla 2 cm paksu huuhtoutumiskerros; kuoppien reunoissa huuhtoutumiskerros on noin 3-5 cm vahvaa, sen alla on 5 - 15 cm likamaata, Kuoppien reunoilla ja ympäristöissä on täysin kivetöntä hienoa hiekkaa.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvien jäänteiden mukaisesti

Tulkinta

Keittokuopat; huuhtoutumiskerroksen perusteella kuopat ovat ilmeisesti esihistoriallisia

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastusvm: 9.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

Viranomais-**Kunto:** 1 Hyvä

rekisterinro:

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

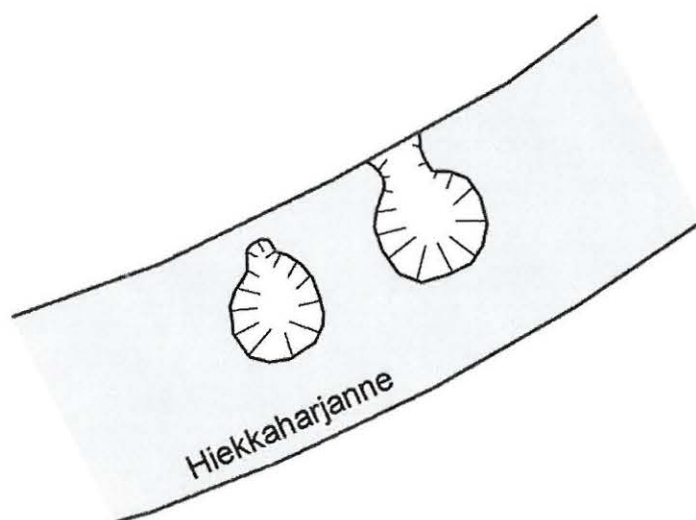
Selitys:

Karttaluonnos

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

5 m

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

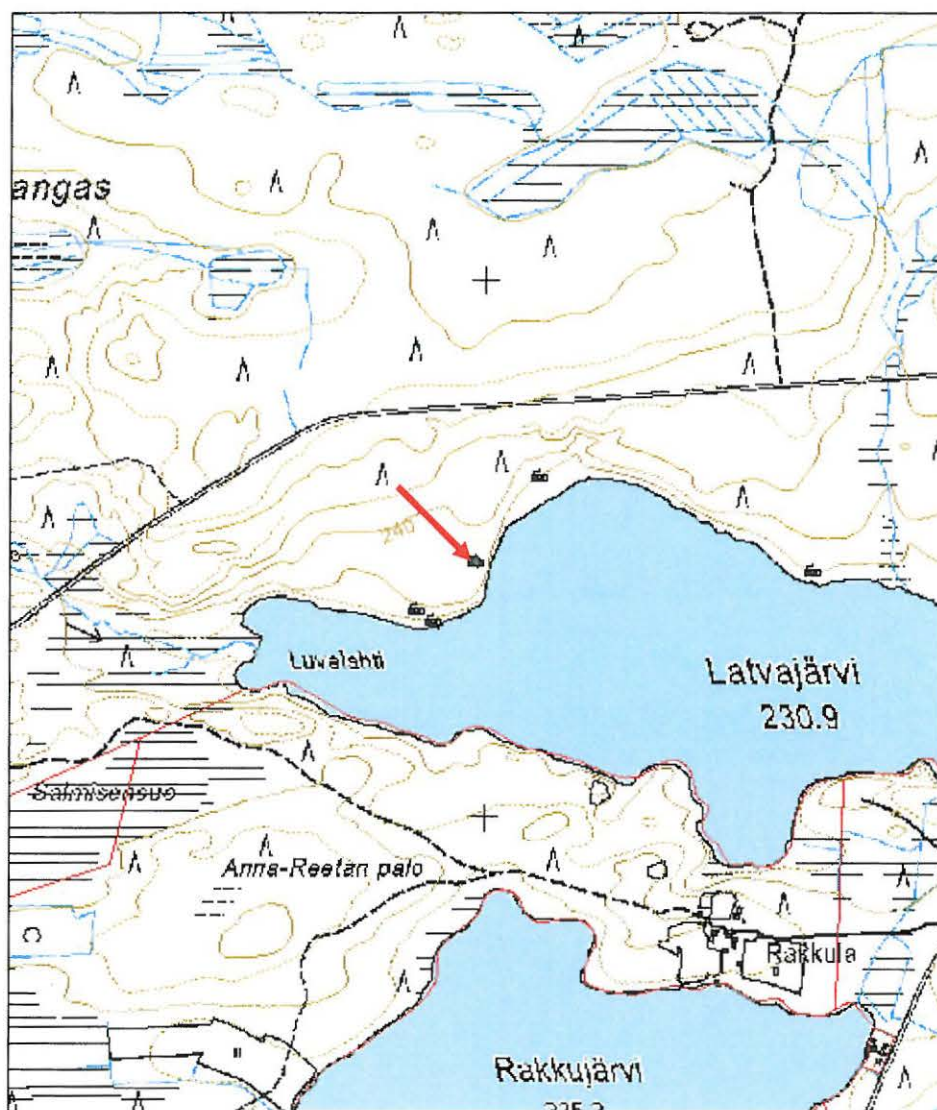
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3567983, Y 7257472,
Z 235

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52475

Latvajärvi 2 asuinpaikka

MH-tunnus: 80367

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3567905, Y 7257358, Z 232	Löydöt:	KM 37916:1-2, kvartsiydin ja -iskos

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 09.06.2009.

Ympäristön kuvaus

Hiekkainen tasanne rantatörmän yläpuolella; rehevä sekametsä, aluskasvillisuus varpuja ja sammalta

Kohteen kuvaus

Tasanteelta rantatörmän yläpuolelta, löytyi kolmesta paikasta, jossa maanpinta oli rikkoutunut 2 kvartsia ja kaksi keskittymää palaneita kiviä. 100 m matkalla tuli 10 lapiopistosta kahdesta palaneita kiviä ja useissa havaittiin likamaata, mutta ei saatu löytöjä. Turvekerros oli 10 - 15 cm paksu, ja huuhtoutumiskerros 5-7 cm.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu havaintojen perusteella kahden GPS-pisteen H 030-1 ja H 030-2 väliselle alueelle.

Tulkinta

Havaintojen perusteella asuin- tai leiripaikka, lapiopistojen perusteella pieni löytötiheys, mahdollisesti toiminnan merkit keskittyvät useille pienikokoisille alueille. Huuhtoutumiskerroksen perusteella asuinpaikka on esihistoriallinen.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 9.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 1 Hyvä

Kulttuuriperintöraportti

Sivu 132 / 202

27/07/2009

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Kohdetyyppi: 1 Asuinpaikat

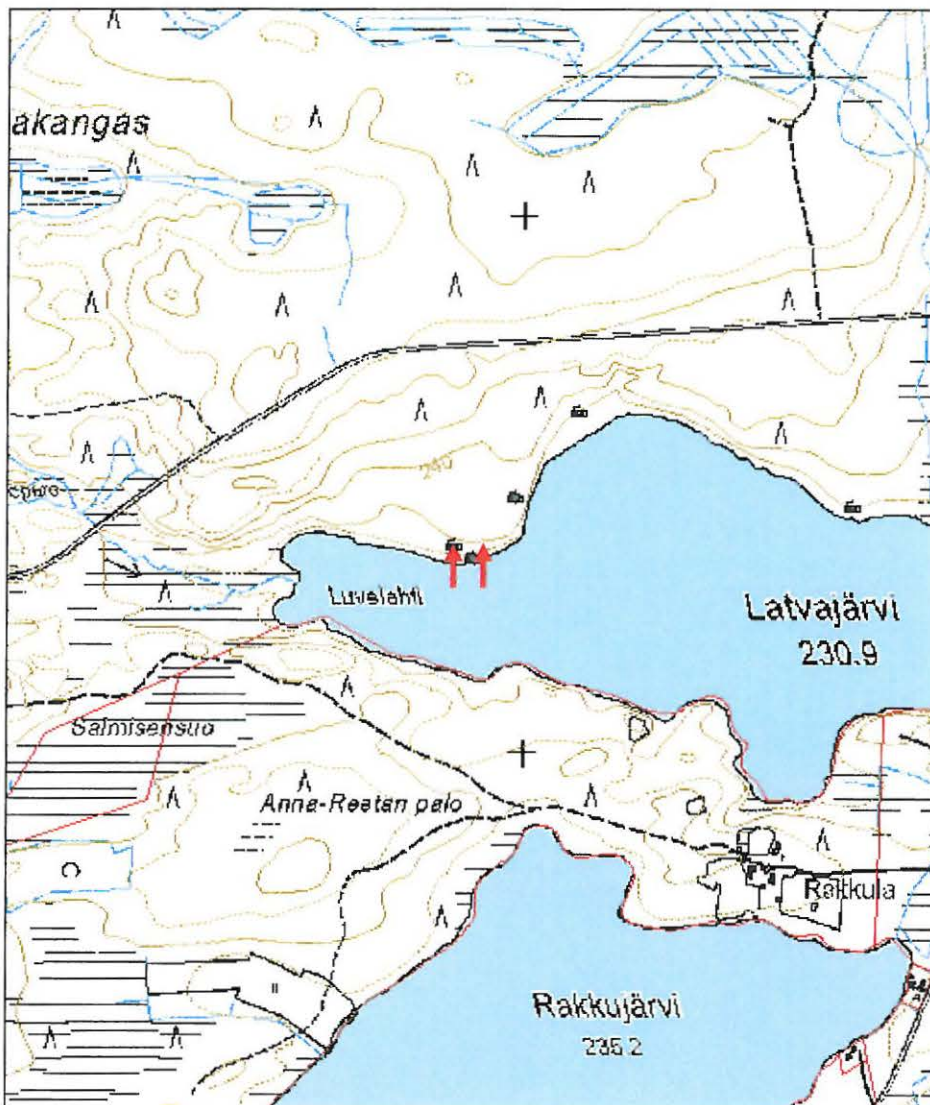
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3567905, Y 7257358,
Z 232

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52478

Latvajärvi 3 tervahauta

MH-tunnus: 80380

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamisvuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3568101, Y 7257628, Z 236	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 09.06.2009.

Ympäristön kuvaus

Rehevä sekametsä, aluskasvillisuus varpuja ja sammalta, loiva etelärinne.

Kohteen kuvaus

Läpimitta vallia mukaan lukien 10 m, kuopan läpimitta 6 m, syvyys 0,8 m. Halssi suuntautuu etelään, pituus 4 m, syvyys 2,2 m; Vallin päällä kasvaa muutama puu, kuopassa kasvaa nuoria kuusia, aluskasvillisuus sammaltaja varpuja. Osa tervahaudan vallista on kaivettu pois (todennäköisesti jo monta vuosikymmentä sitten).

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Tervahauta

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 9.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:**Kunto:** 2 Keskinertainen**Olotila:** 2 Ei käytössä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Selitys:****Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty**Selitys:**

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

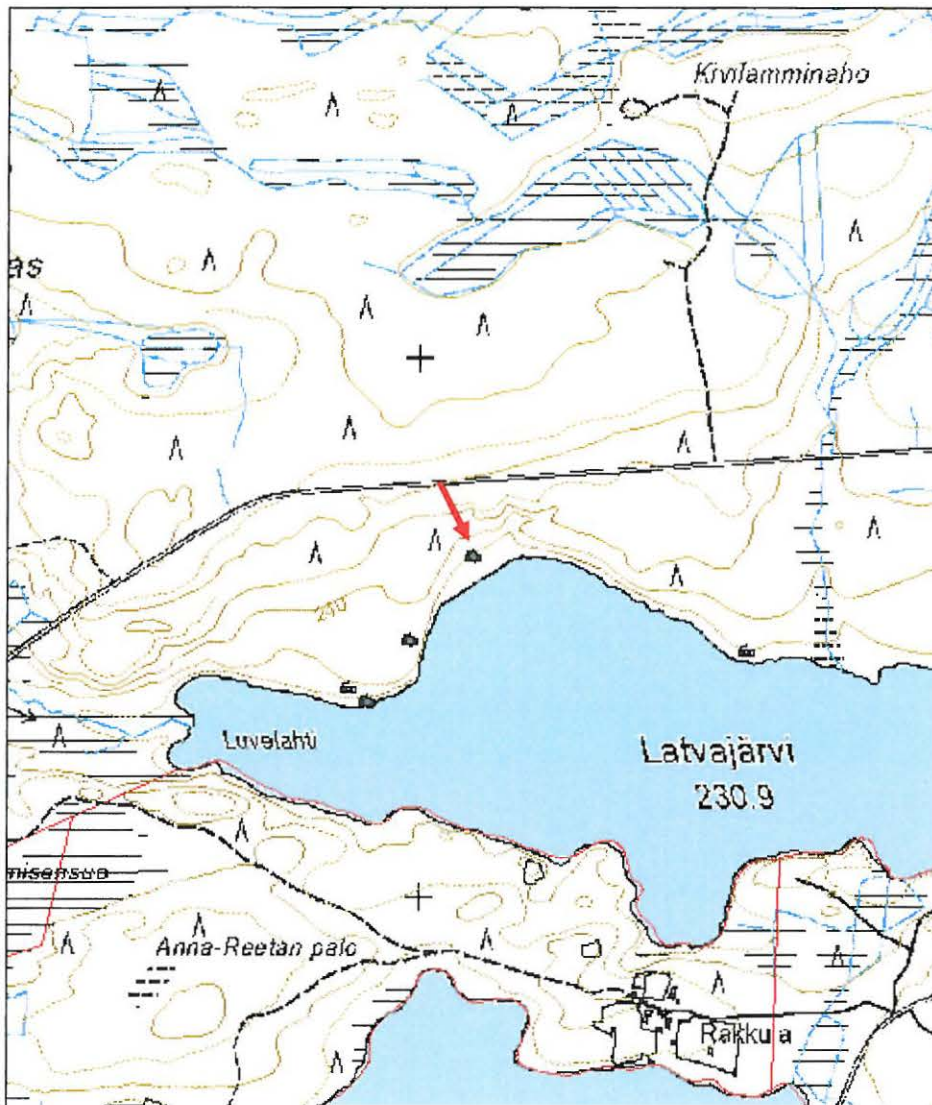
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3568101, Y 7257628,
Z 236

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52490, 52491

Tervavaara kolmiomittaustorni

MH-tunnus: 80381

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamisvuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3565019, Y 7261450, Z 285	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tarkastettiin inventoinnissa 11.6.2009, kohde on merkitty peruskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Kivinen tasainen alue vaaran laella; kuivahko kangas; kohteen ympäristössä avoin maasto, aluskasvillisuus varpuja ja sammalta; lähistöllä kuusivaltaista metsää.

Kohteen kuvaus

Torni on kaatunut (tai kaadettu), sen pituus on noin 15 m; perustuskuopat ja kiinnikkeet ovat vielä paikallaan. Puut ovat jo melko lahonneet.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Kolmiomittaustorni

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 11.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:**Kunto:** 3 Huono**Olotila:** 2 Ei käytössä**Arvotus:** 8 Muu suojeluarvo**Kohteen** 9 Muu suojeluarvo

Selitys: maanmittauksen historia

suojelu:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

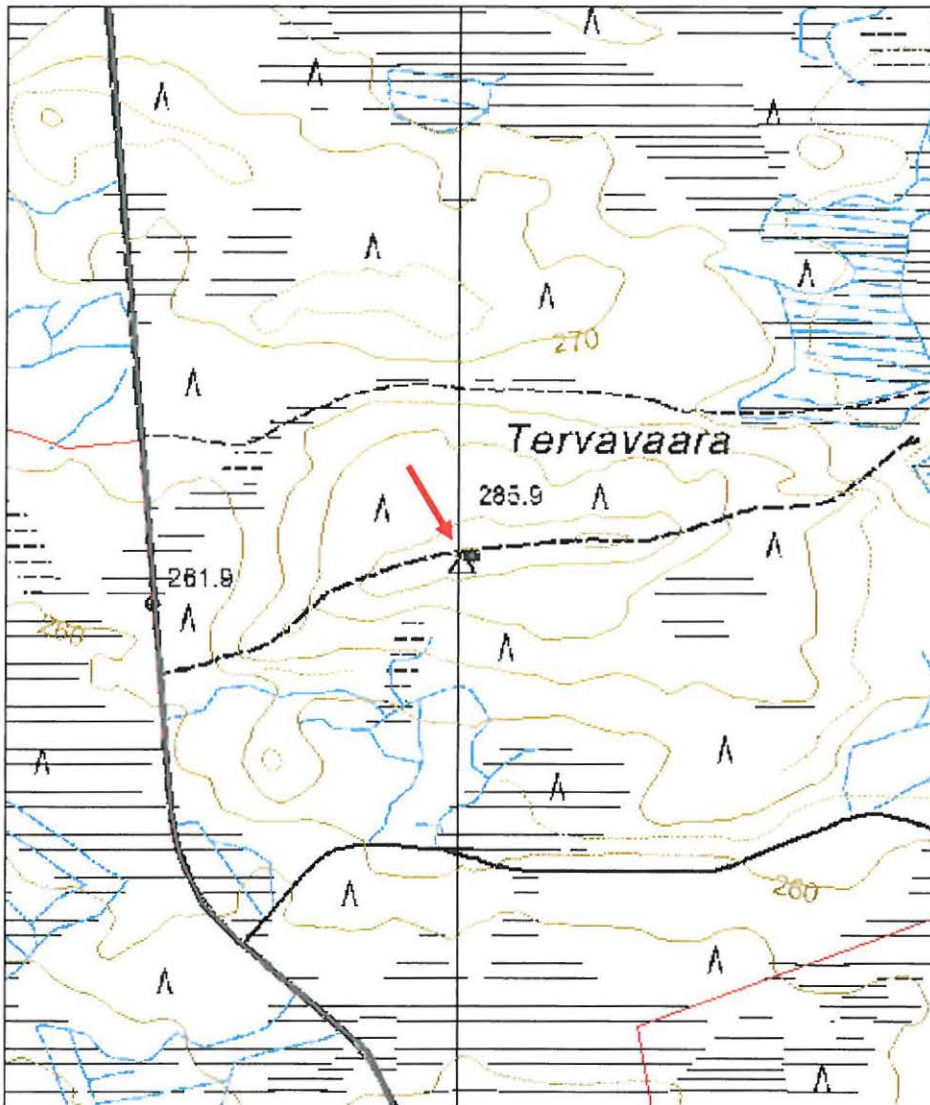
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3565019, Y 7261450,
Z 285

Mittakaava: 1:8310

Valokuvat: 52493

Hietasenkangas 1 tervahauta

MH-tunnus: 80383

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamisvuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3560331, Y 7257192, Z 236	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 12.06.2009.

Ympäristön kuvaus

Havumetsä, aluskasvillisuus varpuja ja sammalta, loiva etelärinne

Kohteen kuvaus

Läpimitta vallia mukaan lukien 11 m, kuopan läpimitta 7 m, syvyys 0,8 m. Halssi suuntautuu etelään, pituus 5 m, syvyys 1,8 m; vallin päällä kasvaa isoja mäntyjä, kuopassa kasvaa muutama nuori kuusi, aluskasvillisuus sammaltaja varpuja.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti

Tulkinta

Tervahauta

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 12.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen	9 Muu suojeluarvo

Selitys:

suojelu:

Selitys:

Ympäristön 0 Ei määritelty

suojelu:

Selitys:

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

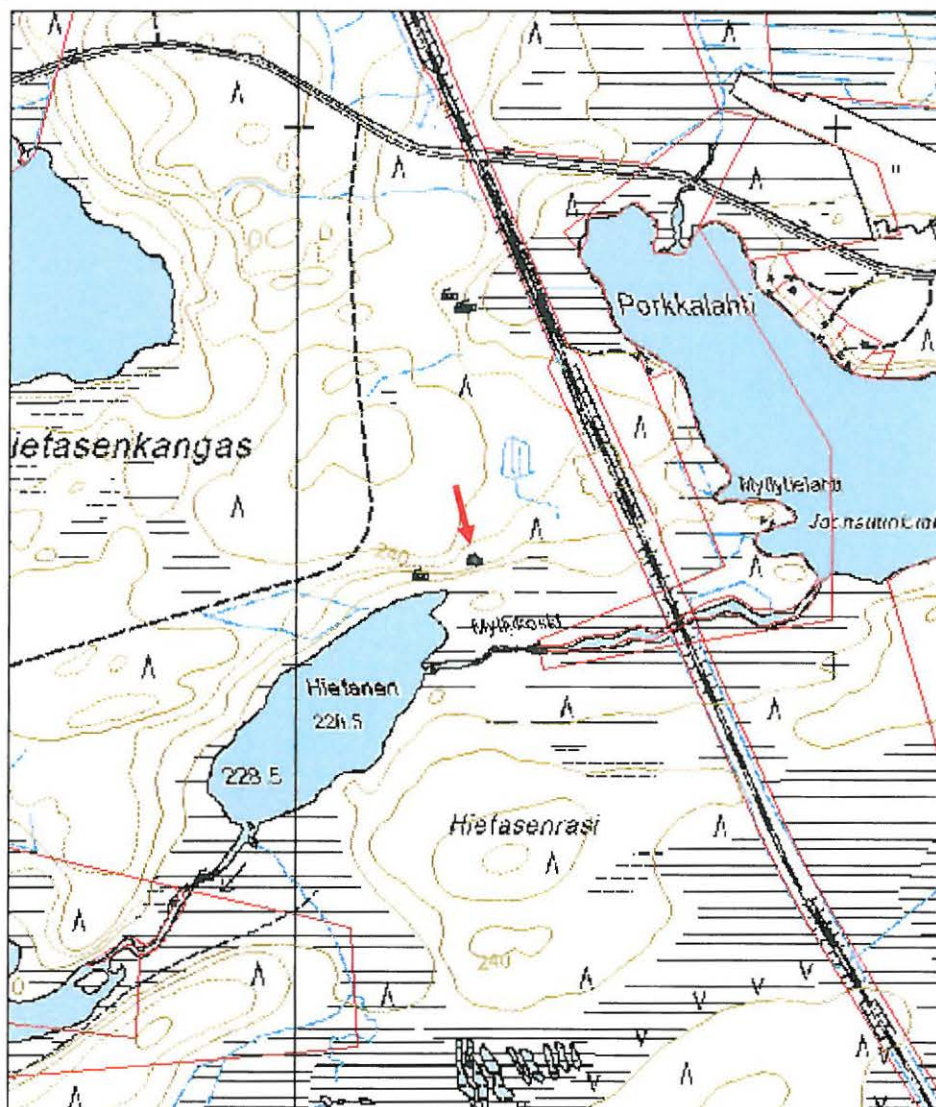
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3560331, Y 7257192,
Z 236

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52500, 52501

Hietanen tammi

MH-tunnus: 80385

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamisvuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3559832, Y 7256603, Z 228	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 12.6. 2009. Tiedonanto Kalevi Remes (metsuri el.)

Ympäristön kuvaus

Soistunut jokivarsi, joen rannassa kasvaa koivua ja pajua, aluskasvillisuus heinää ja kosteikkokasveja.

Kohteen kuvaus

Joessa on molemmissa rannoissa useita katkaistuja/sahattuja hirssiä, hirret ovat veden alla (20-60 cm syvyydessä) ja ne ulottuvat rannasta noin metrin verran jokeen, niiden paksuus on n. 7 - 15 cm. Kohdalla joki on 6 m leveä ja kapenee alajuoksun suuntaan.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvien jäänteiden mukaisesti

Tulkinta

Perimätiedon mukaan pato, jolla on uittoaikana nostettu lammen pinta

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 12.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:**Kunto:** 2 Keskinertainen**Olotila:** 2 Ei käytössä**Arvotus:** 8 Muu suojeluarvo**Kohteen** 9 Muu suojeluarvo

Selitys: paikallinen metsäkäytön historia

suojelu:

Selitys:

Ympäristön suojelu: 0 Ei määritelty

Selitys:

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

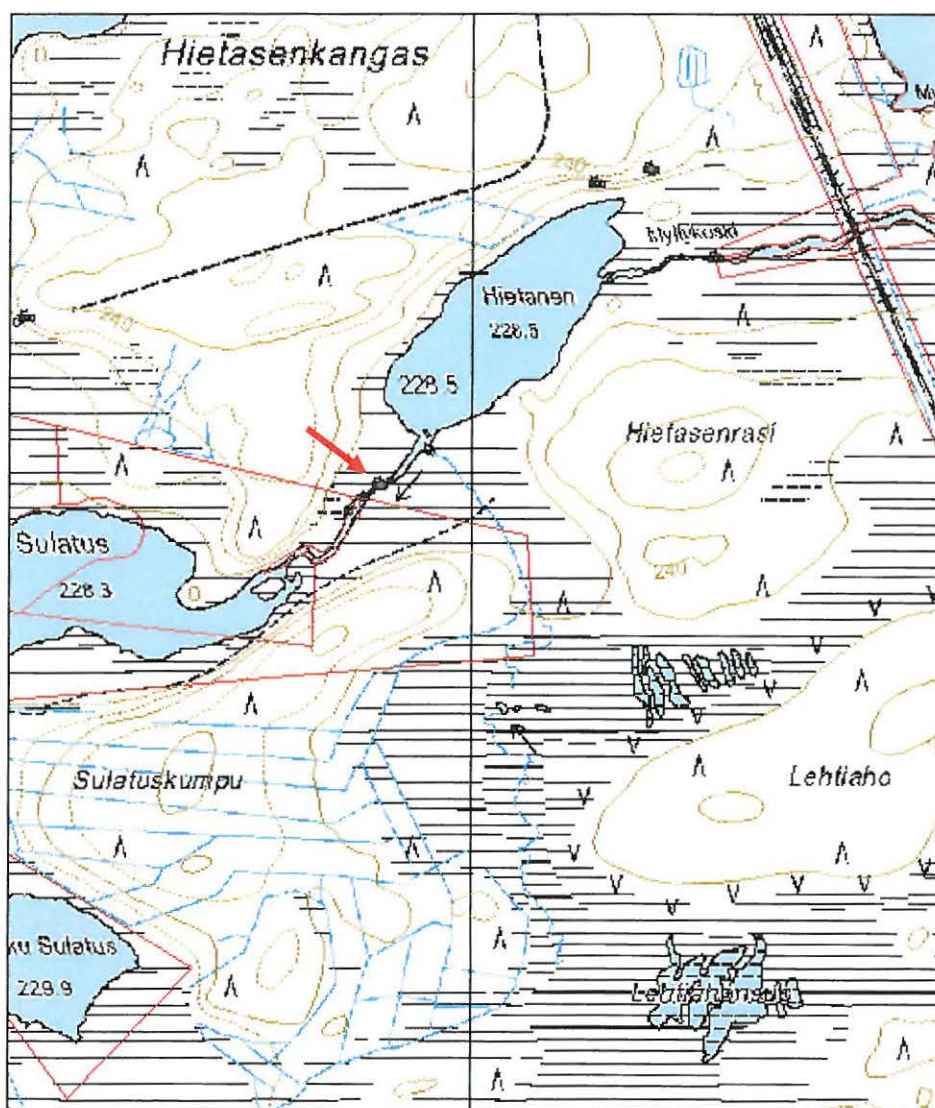
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3559832, Y 7256603,
Z 228

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52509, 52510

Yli-Kisos tervahauta

MH-tunnus: 80401

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamisvuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3563025, Y 7257759, Z 230	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 12.6.2009; tiedonanto Seppo Räisänen

Ympäristön kuvaus

Rehevä sekametsä, aluskasvillisuus varpuja ja sammalta; tasanne törmän yläpuolella järven pohjoisrannalla.

Kohteen kuvaus

Läpimitta vallia mukaan lukien 13 m, kuopan läpimitta 9 m, syvyys 1,5 m. Halssi suuntautuu etelään, pituus 5 m, syvyys 1,3 m; Vallin päällä ja kuopassa kasvaa eri-ikäisiä havu- ja lehtipuita, aluskasvillisuus sammalta ja varpuja.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti

Tulkinta

Tervahauta

*Lisätietoja**Toimenpiteet**Tarkastukset*

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 12.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:

Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

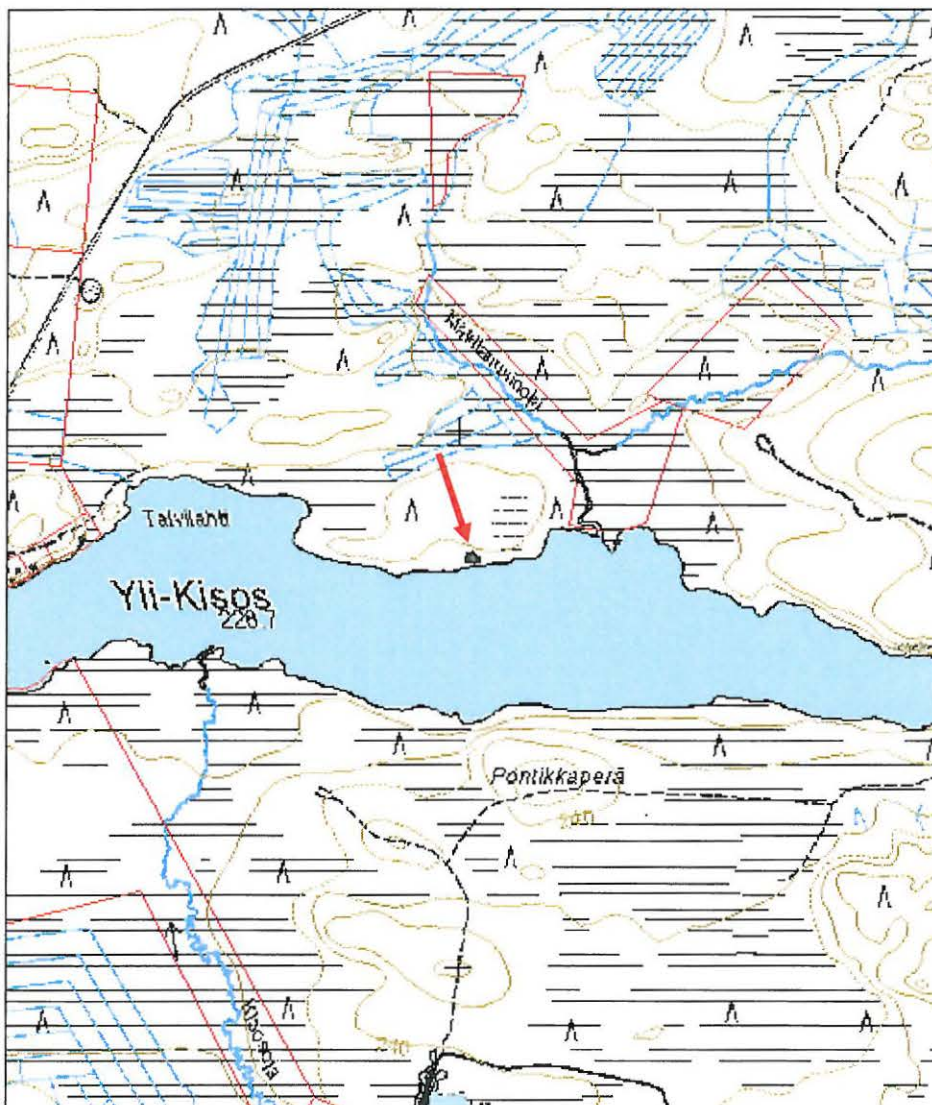
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3563025, Y 7257759,
Z 230

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52511, 52512

Honka-aho tervahauta

MH-tunnus: 80403

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamisvuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3559758, Y 7258538, Z 242	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 12.6.2009; tiedonanto Seppo Räisänen

Ympäristön kuvaus

Kuivahko kivinen kangas, havumetsä, aluskasvillisuus varpuja ja sammalta. Matala harjanne, hakkuuaukon reunalla.

Kohteen kuvaus

Kaksoishauta, vanhemman haudan sisään on rakennettu pienempi hauta, molemmilla on sama halssi. Vanhemman haudan läpimitta vallia mukaan lukien 15 m, kuopan läpimitta arvioltaan 11 m; nuoremman haudan läpimitta vallia mukaan lukien 11 m, kuopan läpimitta 7 m, syvyys 1,3 m. Halssi suuntautuu etelään, pituus 6 m, syvyys 2 m; Vallin päällä ja kuopassa kasvaa eri-ikäisiä lehtipuita, aluskasvillisuus sammalta ja varpuja.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti

Tulkinta

Tervahauta

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 12.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

karttaluonnos

10 m

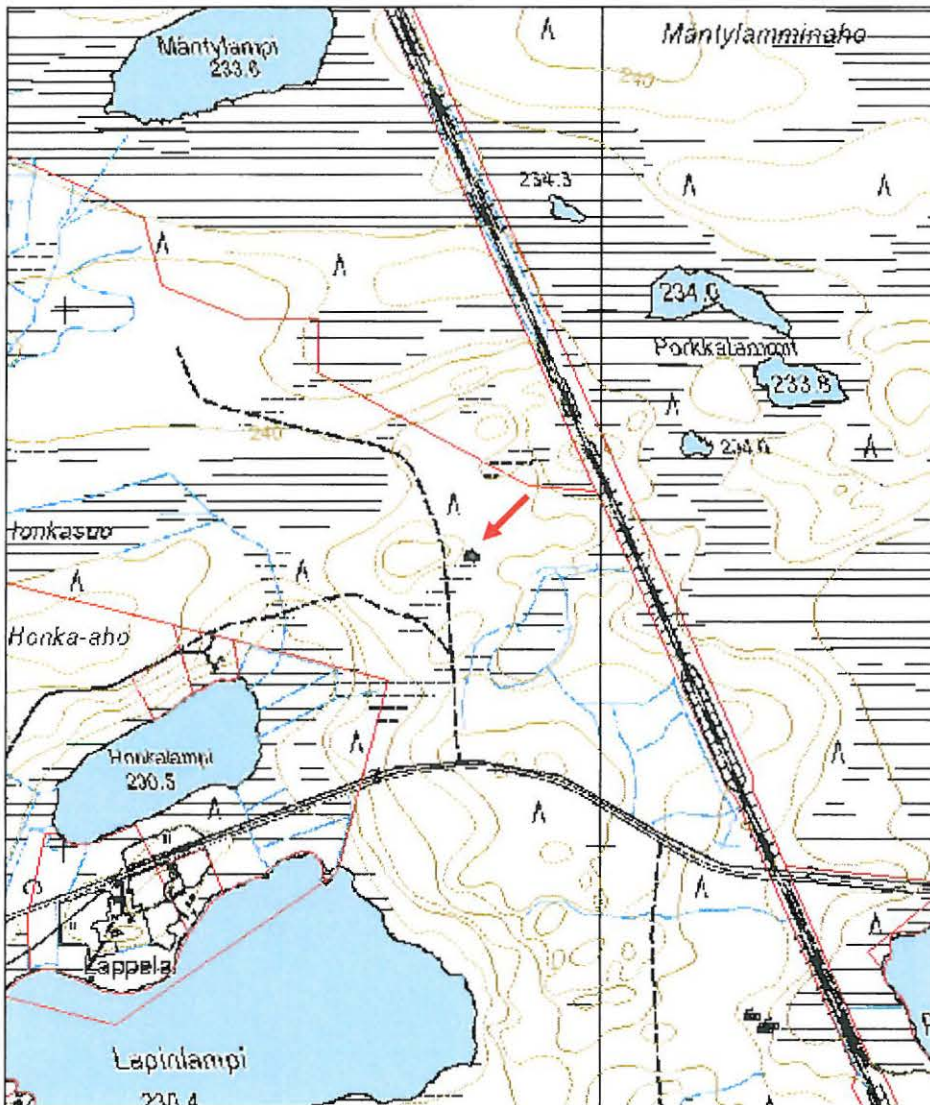
Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

Copyright: © Metsähallitus 2008
© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3559758, Y 7258538,
Z 242

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52524

Iso Nuottilampi 1 tervahauta

MH-tunnus: 80405

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamisvuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3560734, Y 7264233, Z 232	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 12.6.2009; tiedonanto Seppo Räisänen

Ympäristön kuvaus

Rehevätkö havumetsä, aluskasvillisuus varpuja ja sammalta; tasanne pienellä tasanteella lammen pohjoisrannalla, avohakkuualueen eteläreunassa..

Kohteen kuvaus

Läpimitta vallia mukaan lukien 13 m, kuopan läpimitta 8,5 m, syvyys 1,8 m. Halssi suuntautuu eteläkaakkoon, pituus 3,5 m, syvyys 1,2 m; Vallin päällä ja kuopassa kasvaa eri-ikäisiä havupuita, aluskasvillisuus sammalta ja varpuja.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti

Tulkinta

Tervahauta

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 12.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:**Kunto:** 1 Hyvä**Olotila:** 2 Ei käytössä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

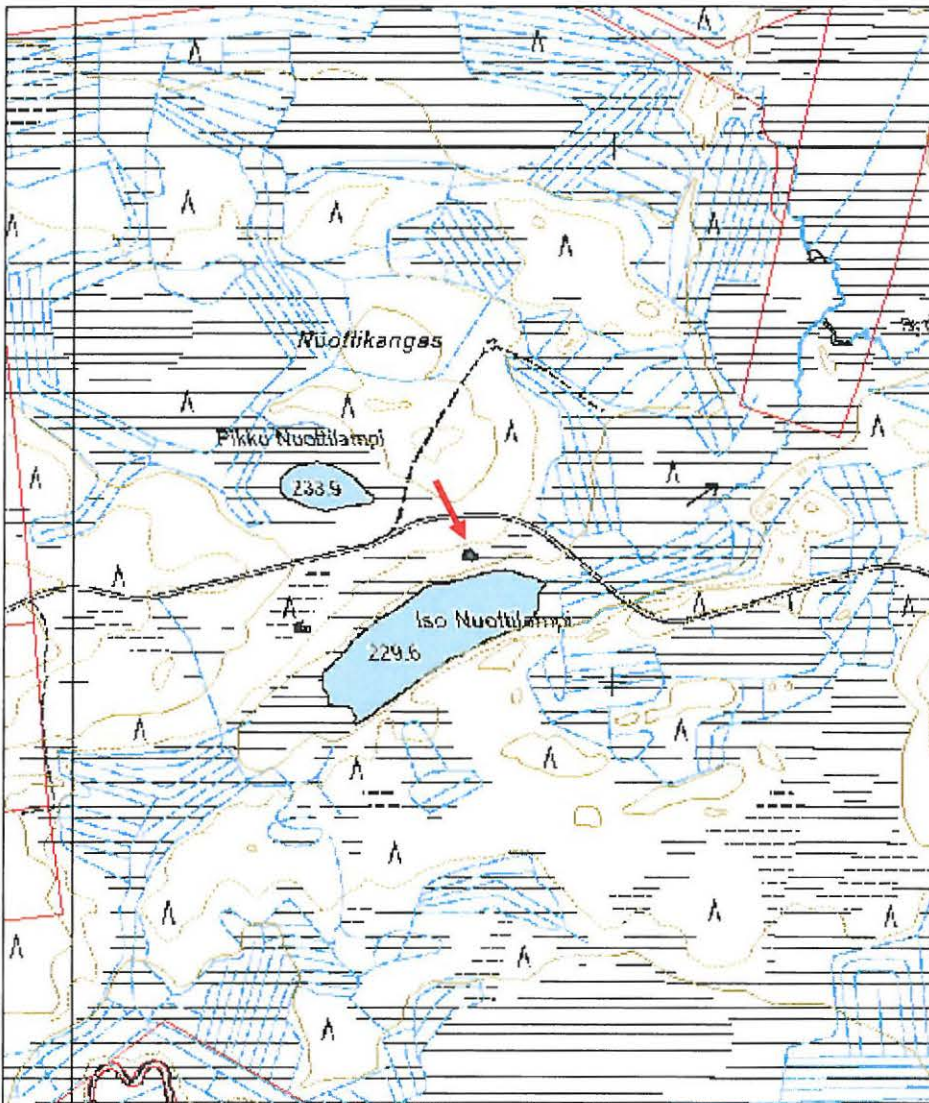
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3560734, Y 7264233,
Z 232

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52526, 52527

Iso Nuottilampi 2 merkkipuu

MH-tunnus: 80407

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3560421, Y 7264096, Z 233	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 12.6.2009; tiedonanto Seppo Räisänen

Ympäristön kuvaus

Avohakkuualue, kivikkoinen osittain soistunut tasanne lammen luoteispuolella

Kohteen kuvaus

Vanha, nykyään n. 40 cm paksu mänty, josta on kuorittu n. 40 x 20 cm kokoinen alue ja kirveellä veistetty X- muotoinen risti. Ristin koko on n. 18 x 16 cm, jäljet ovat n 1,5 cm syvä ja 2 cm leveä. Merkin tekemisen jälkeen puu on kasvanut pilkkeen kohdalla 5 cm (paksuus oli silloin arvioltaan 28-30 cm)

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti

Tulkinta

Merkkipuu

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 12.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:**Kunto:** 1 Hyvä**Olotila:** 2 Ei käytössä**Arvotus:** 8 Muu suojeluarvo**Kohteen** 9 Muu suojeluarvo

Selitys: paikallinen metsänkäyttö
historia

suojelu:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Kohdetyyppi: 99 Muu/määrittelemätön

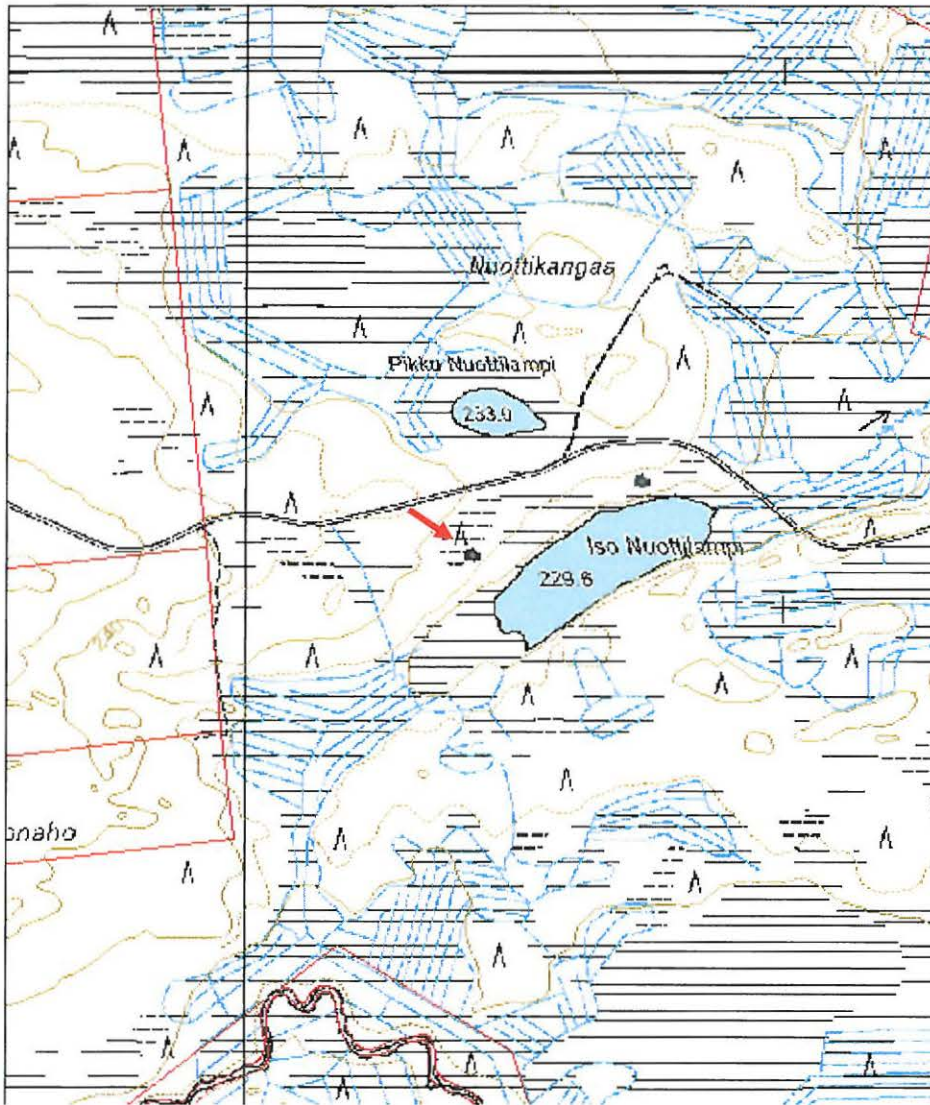
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3560421, Y 7264096,
Z 233

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52550, 52551

Hietasenkangas 2 tervahauta

MH-tunnus: 80410

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamisvuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3560316, Y 7257664, Z 236	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 15.6.2009; tiedonanto Seppo Räisänen

Ympäristön kuvaus

Kuiva hiekkakangas, jossa on n. 10 vuotias kasvatusmetsä, aluskasvillisuus puolukkaa, kanervaa ja sammalta; alue on mätästetty.

Kohteen kuvaus

Hauta sijaitsee tasanteen kaakkoisreunalla rinteen yläpuolella. Sen läpimitta vallia mukaan lukien on 13 m, kuopan läpimitta 9 m, syvyys 1,2 m. Halssi suuntautuu kaakkoon, pituus 6 m, syvyys 2 m; vallin päällä ja kuopassa kasvaa joitakin pieniä kuusia; aluskasvillisuus sammalta ja kanervaa.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Tervahauta

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 15.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:

Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

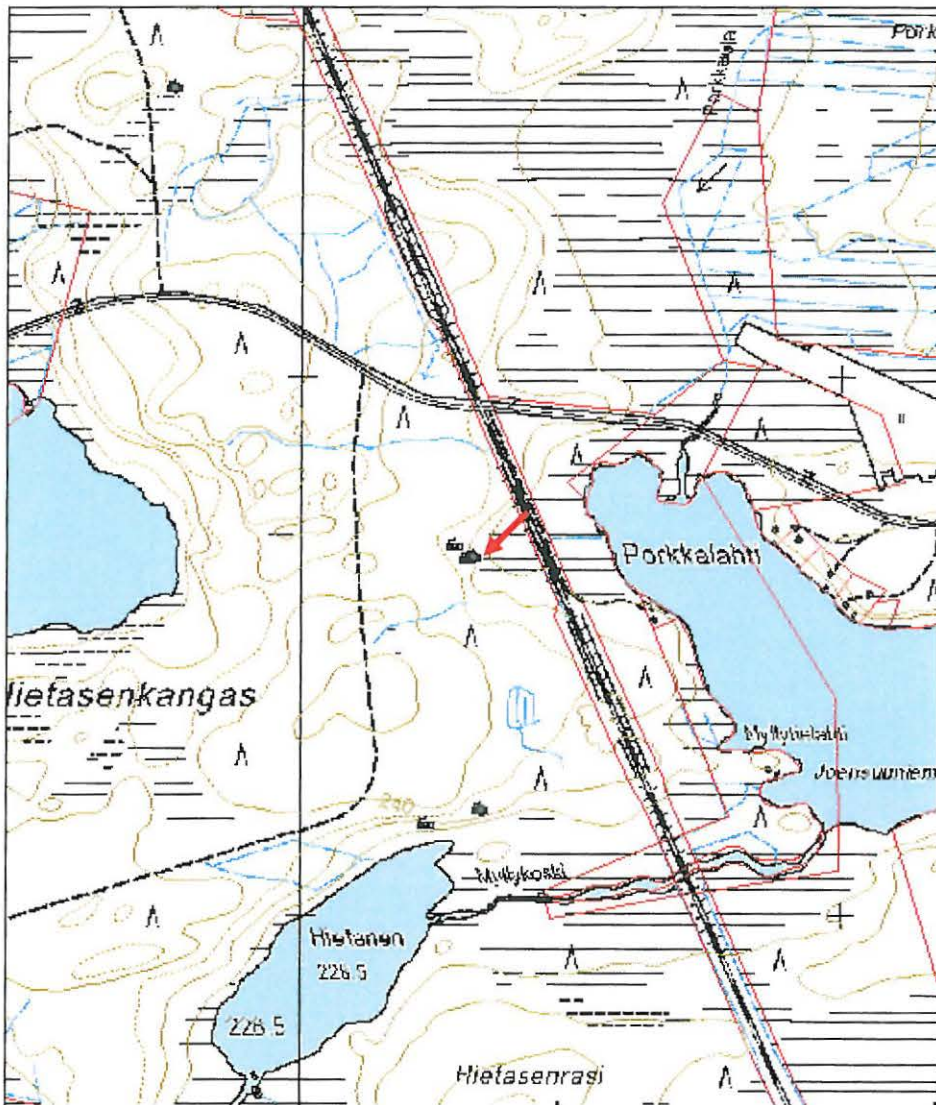
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3560316, Y 7257664,
Z 236

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52553, 52555

Hietasenkangas 2 maakuoppa
MH-tunnus: 80412

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	2		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3560305, Y 7257659, Z 236	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 15.6.2009.

Ympäristön kuvaus

Tasainen kuiva hiekkakangas kivikkoisen mäen ja suon välissä, alueella on n. 10 vuotias kasvatusmetsä, aluskasvillisuus puolukkaa, kanervaa ja sammalta; alue on mätästetty.

Kohteen kuvaus

Tasanteelta löytyi kaksi kuoppa, 1. noin 13 m kohteesta 80410 (tervahauta) länsilounaaseen ja 2. edellisestä 34 m luoteeseen. Kuoppa 1 on soikea, mitaltaan 4 x 3 m ja 1,2 m syvä, toinen kuoppa on pyöreä, läpimitaltaan 3 m, syvyys 0,7 m. Kuoppien ympärillä ei havaittu valjeja. Kuopissa on 5-7 cm vahva huuhtoutumiskerros.

Kohteen rajaus

Pistemittaus GPS:llä molemmista kuopista 1: y 3560305 x 7257658; 2 y 3560821 x 7257684

Tulkinta

Huuhtoutumiskerroksen perusteella kuopat ovat esihistoriallisia; niiden tarkoitus on tuntematonta.

Lisätietoja
Toimenpiteet
Tarkastukset

 Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
 Tarkastuspvm: 15.6.2009 Tarkastaja: H,-P. Schulz
 Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:
Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Kohdetyyppi: 17 Kivi- ja maarakenteet

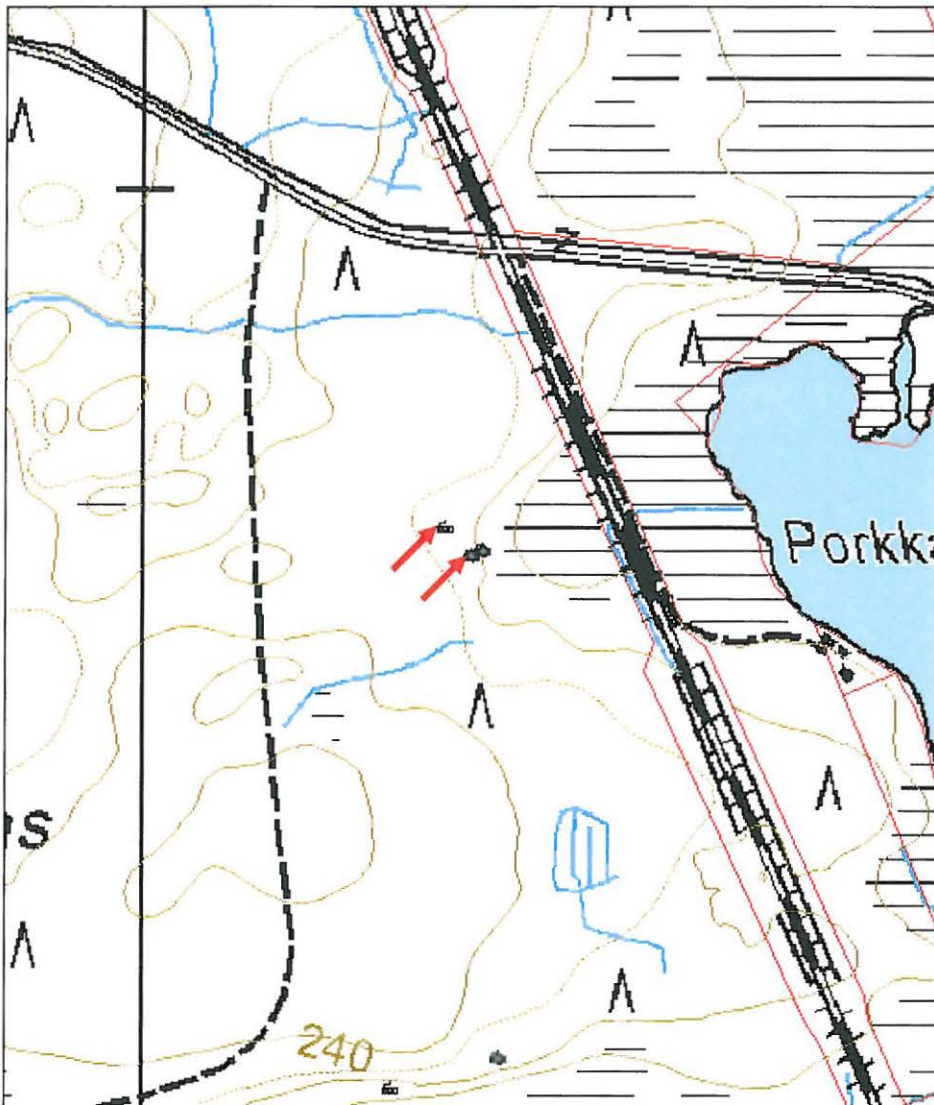
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3560305, Y 7257659,
Z 236

Mittakaava: 1:5000

Valokuvat: 52564, 52565

Iivananaho kiuas

MH-tunnus: 80416

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamisvuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3563939, Y 7257453, Z 232	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 15.6.2009, tiedonanto Kalevi Remes ja Seppo Räisänen

Ympäristön kuvaus

Rehevä sekametsä, runsaasti vanhoja kaatuneita puita, joista osa jo maatuneet, aluskasvillisuus varpuja ja sammalta; tasanne rantatörmän yläpuolella

Kohteen kuvaus

Kohde sijaitsee Yli-Kisosjärven itäpäästä 20 m kaakkoon; kyseessä on pyöreistä luonnonkivistä tehty suorakulmainen kiuas (tai mahdollisesti uuni), mitaltaan 1,5 x 1,2 m, korkeus on 0,8 m. Kiviä on vain yhdessä kohdassa näkyvillä, jossa on holvimainen rakenne havaittavissa; muuten kohde on n. 15 cm paksun sammal/turvekerroksen peitossa. Sen vieressä ja lähiympäristössä on muutama lahonnut puu; ei ole selvinnyt onko kyse rakennuksen hirsistä tai kaatuneista luonnonpuista; lahoamisen takia mahdollisia työstöjälkiä ei ollut enää havaittavissa. Aluskasvillisuus kiukaan ympärillä oli ihan samanlaista kuin muualla tasanteella, mahdollisen rakennuksen paikka ei ollut havaittavissa.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Kyse on ilmeisesti asumuksen kiukaasta (tai uunista). Perimätiedon mukaan paikalla on ollut kämpä, mutta sen ikä tai tarkoitus ei ollut tiedossa. Vuoden 1903 metsätalouskartassa ja nuorimmissa kartoissa ei ole merkintä rakennuksesta, sen perusteella rakenteen ikä on yli 100 vuotta.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 15.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:****Arvotus:** 3 Esitys mj-luokka II**Selitys:****Kunto:** 1 Hyvä**Olotila:** 2 Ei käytössä**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty**Selitys:**

Kohdetyyppi: 17 Kivi- ja maarakenteet

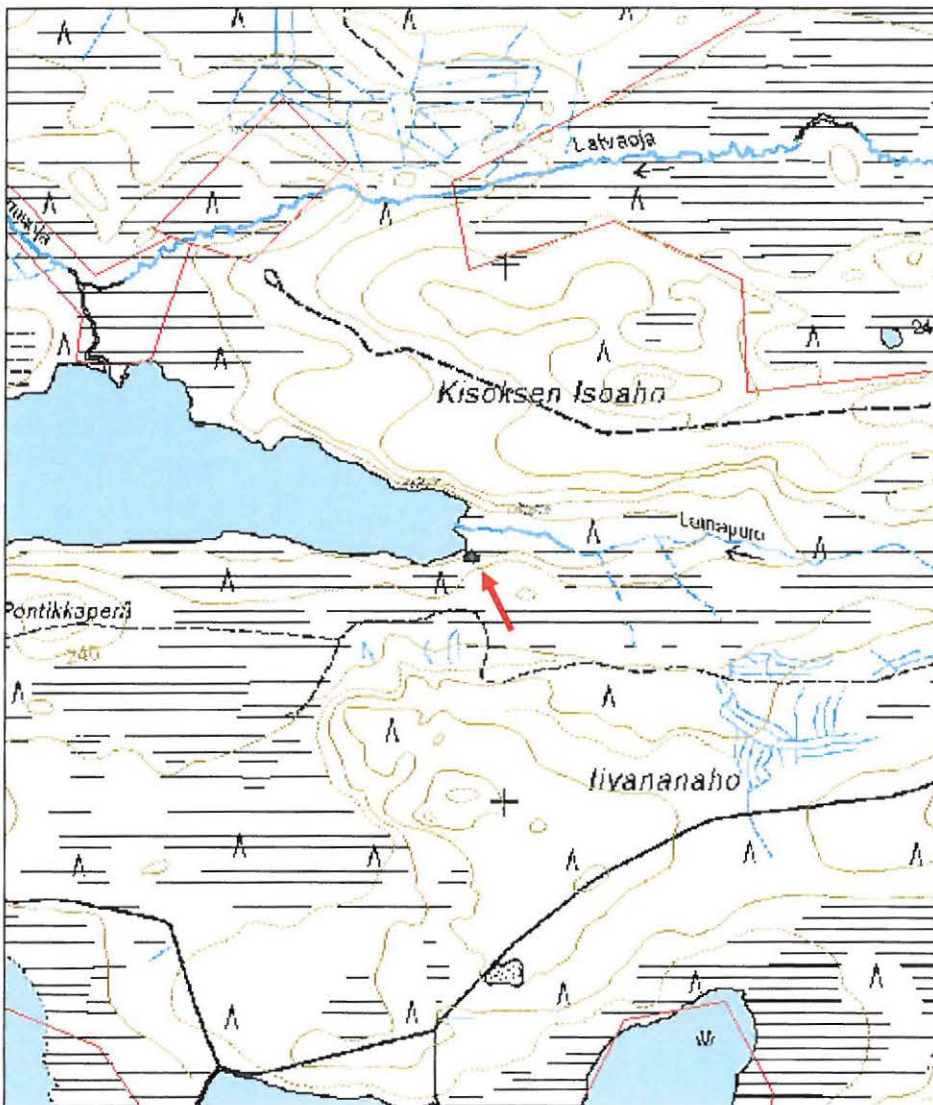
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3563939, Y 7257453,
Z 232

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52570, 52571

Porolampi tervahauta

MH-tunnus: 80421

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat **Haltija:** 151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus: 7118 Historiallinen aika **Ylläpitäjä:** 151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi: **Kunta:** 832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä: 1

Koordinaattiselitys: **Geometria tuotettu:** 4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit: X 3564756, Y 7251936, Z 223 **Löydöt:**

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 17.6.2009

Ympäristön kuvaus

Avohakkuualue, Harju, loivaa kaakkoisrinne, maaperä hiekkaa

Kohteen kuvaus

Hauta sijaitsee harjun rinteellä. Sen läpimitta vallia mukaan lukien on 12 m, kuopan läpimitta 8 m, syvyys 1,3 m. Halssi suuntautuu kaakkoon, pituus 6 m, syvyys 2 m; vallin päällä ja kuopassa kasvaa eri-ikäisiä koivuja ja kuusia, aluskasvillisuus sammalta ja varpuja. Valli on osittain tuhoutunut maanmuokkauksessa..

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti

Tulkinta

Tervahauta

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 17.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:

Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Kohteen 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

suojelu:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

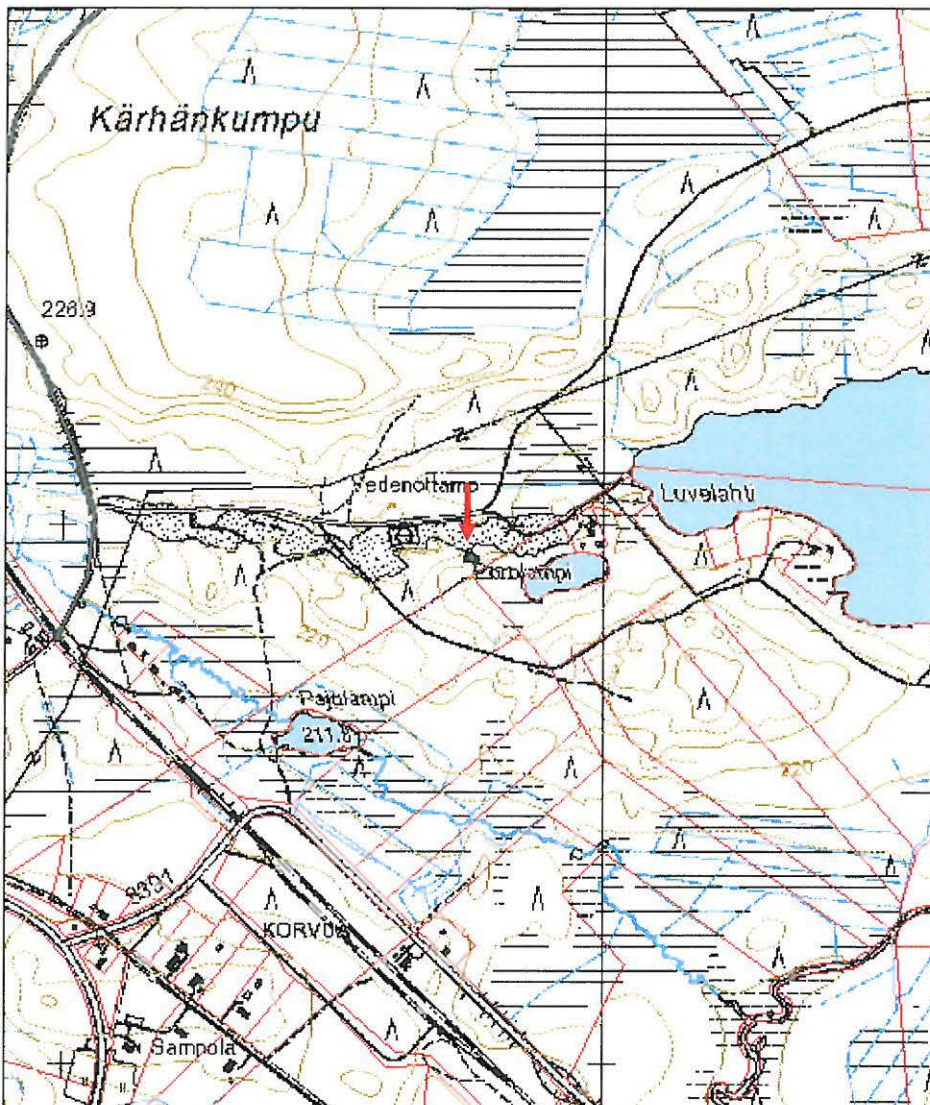
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3564756, Y 7251936,
Z 223

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52590

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3563729, Y 7251542, Z 225	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tarkastettiin inventoinnissa 17.6.2009; tiedonanto: Taivalkosken kunnan kulttuuritoimen teettämä kartoitus, haastattelut ja kerätty arkistoaineisto.

Ympäristön kuvaus

Tasoitettu hiekkainen alue paikallistien eteläpuolella; harvaa sekametsä, aluskasvillisuus sammalta ja varpuja

Kohteen kuvaus

Alueella oli noin 15 m pitkä saunarakennus, joka on purettu, säilynyt on ainoastaan osa takaseinän betonisoskelista ja hormista; osa sokkelista on siirretty koneella kasattu n. 15 m takaseinästä etelään. Hormiin on kiinnitetty tuohipaloihin tehty muistokirjoitus, jossa lukee "kenttärata 1942-44" lisäksi on selostettu sen ajan tapahtumista. Tuohipalat on kiinnitetty piikkilangalla. Saunasta 30 m lounaaseen on kaivon jäännökset; 3 x 3 m mittainen ja 2 m syvä suorakulmainen kuoppa.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvien jäänteiden mukaisesti

Tulkinta

Metsäkylän vankileirin sauna ja kaivo

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
 Tarkastuspvm: 17.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
 Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

Viranomais-

Kunto: 3 Huono

rekisterinro:**Arvotus:** 8 Muu suojeluarvo**Selitys:** Sotahistoriallinen kohde**Ympäristön
suojaus:** 0 Ei määritelty**Selitys:****Olotila:** 2 Ei käytössä**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:**

Kohdetyyppi: 99 Muu/määrittelemätön

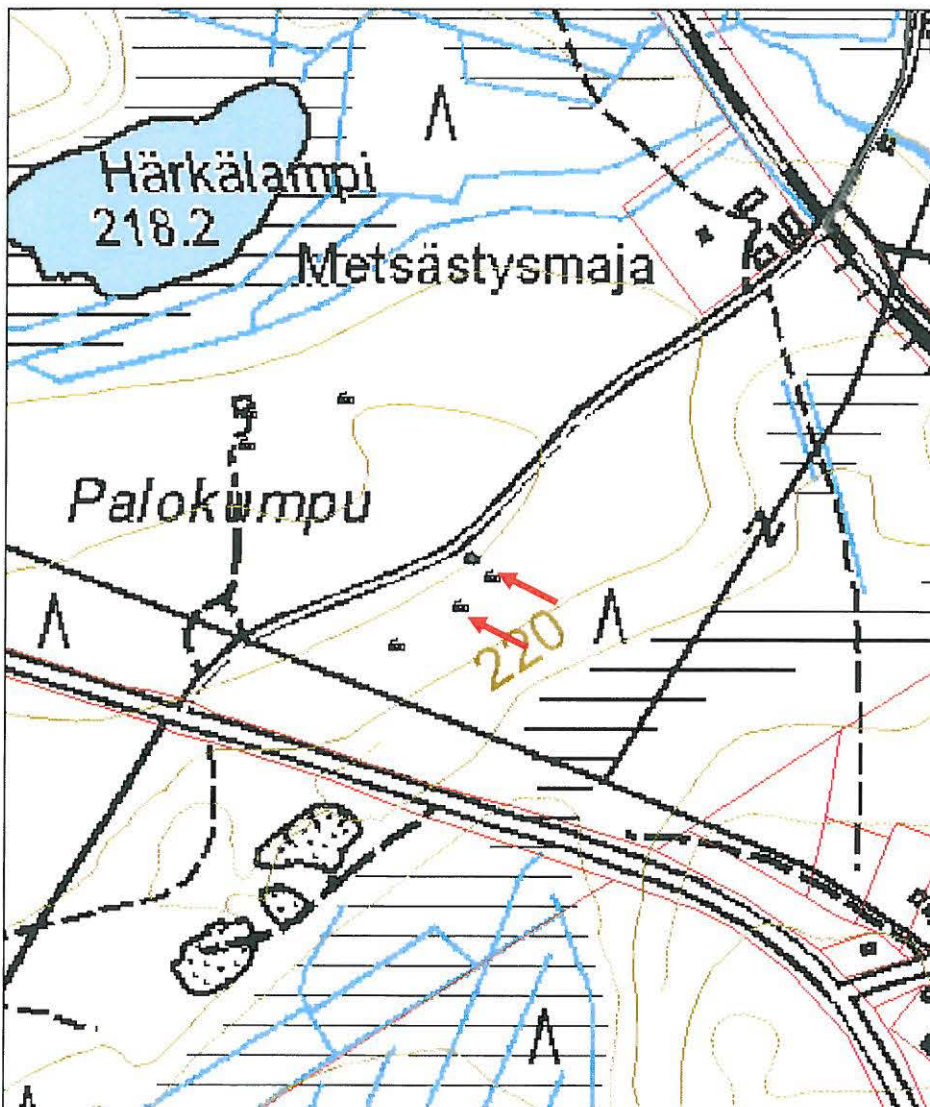
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3563729, Y 7251542,
Z 225

Mittakaava: 1:3979

Valokuvat: 52591, 52592

Palokumpu 2 asema

MH-tunnus: 80442

Kohdetyyppi: 5 Puolustusvarustukset **Haltija:** 151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus: 7119 Toinen maailmansota **Ylläpitäjä:** 151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi: **Kunta:** 832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä: 1

Koordinaattiselitys: **Geometria tuotettu:** 4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit: X 3563674, Y 7251477, Z 223 **Löydöt:**

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 17.6.2009.

Ympäristön kuvaus

Rehevä sekametsä, aluskasvillisuus varpuja ja sammalta. Loiva kaakkoisrinne, maaperä hiekka.

Kohteen kuvaus

Noin 7 m pitkä ja 0,7 m syvä kaareva kaivanto, jonka eteläpuolella (alarinteeseen) on noin metri korkea ja 2 m leveä valli; kaivannossa kasvaa eri-ikäisiä kuusia, vallin päällä pieniä koivuja, aluskasvillisuus pääosin sammalta.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvien jäänteiden mukaisesti

Tulkinta

Tilapäinen puolustusasema (jatkosota)

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 17.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:

Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Kohteen 9 Muu suojeluarvo

Selitys: Sotahistoriallinen kohde

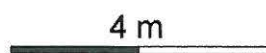
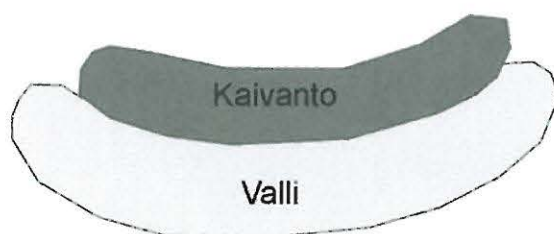
suojelu:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Karttaluonnos

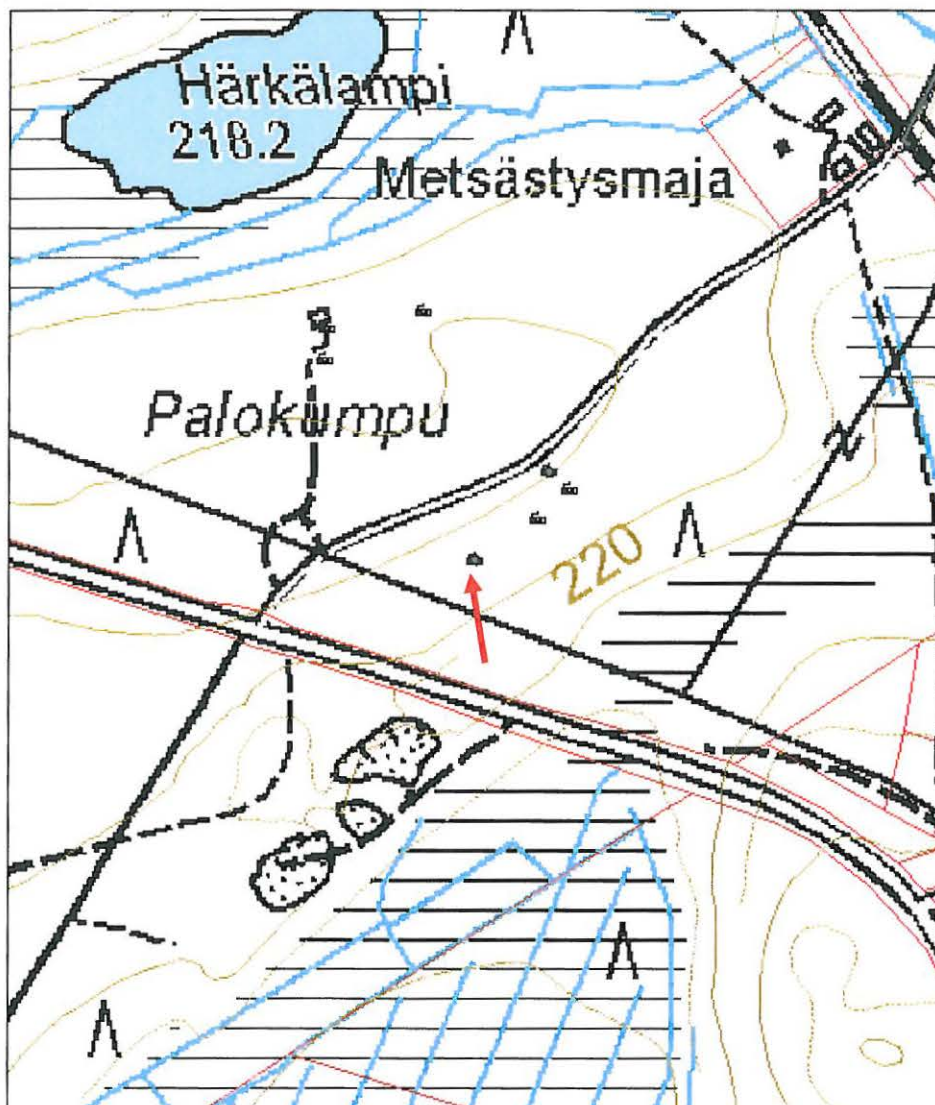
Kohdetyyppi: 5 Puolustusvarustukset

Copyright: © Metsähallitus 2008
© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3563674, Y 7251477,
Z 223

Mittakaava: 1:3979

Valokuvat: 52593, 52594

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamisvuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3563564, Y 7251648, Z 224	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tarkastettiin inventoinnissa 17.6.2009; tiedonanto: Taivalkosken kunnan kulttuuritoimen teettämä kartoitus, haastattelut ja kerätty arkistoaineisto.

Ympäristön kuvaus

Rehevä sekametsä, aluskasvillisuus sammalta ja varpuja, tasainen alue, maaperä hiekka.

Kohteen kuvaus

Kaksi hyvin säilynyttä betoniperustusta, molemmat mitaltaan 12 x 10 m; niiden korkeus vaihtelee 0,3 m (etelämpänä oleva perustus) 2 metrin (pohjoisempana oleva perustus), joka sijaitsee loivalla rinteellä. Ympäröivä alue on tasoitettu, aluskasvillisuus on sammalta ja heinää.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvien jäänteiden mukaisesti

Tulkinta

Metsäkylän vankileirin yhteydessä toimineen pilketehtaan perustukset

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 16.7.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:

Kunto: 2 Keskinertainen

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Kohteen suojelu: 9 Muu suojeluarvo

Selitys: Sotahistoriallinen kohde

Selitys:

Ympäristön suojelu: 0 Ei määritelty

Selitys:

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

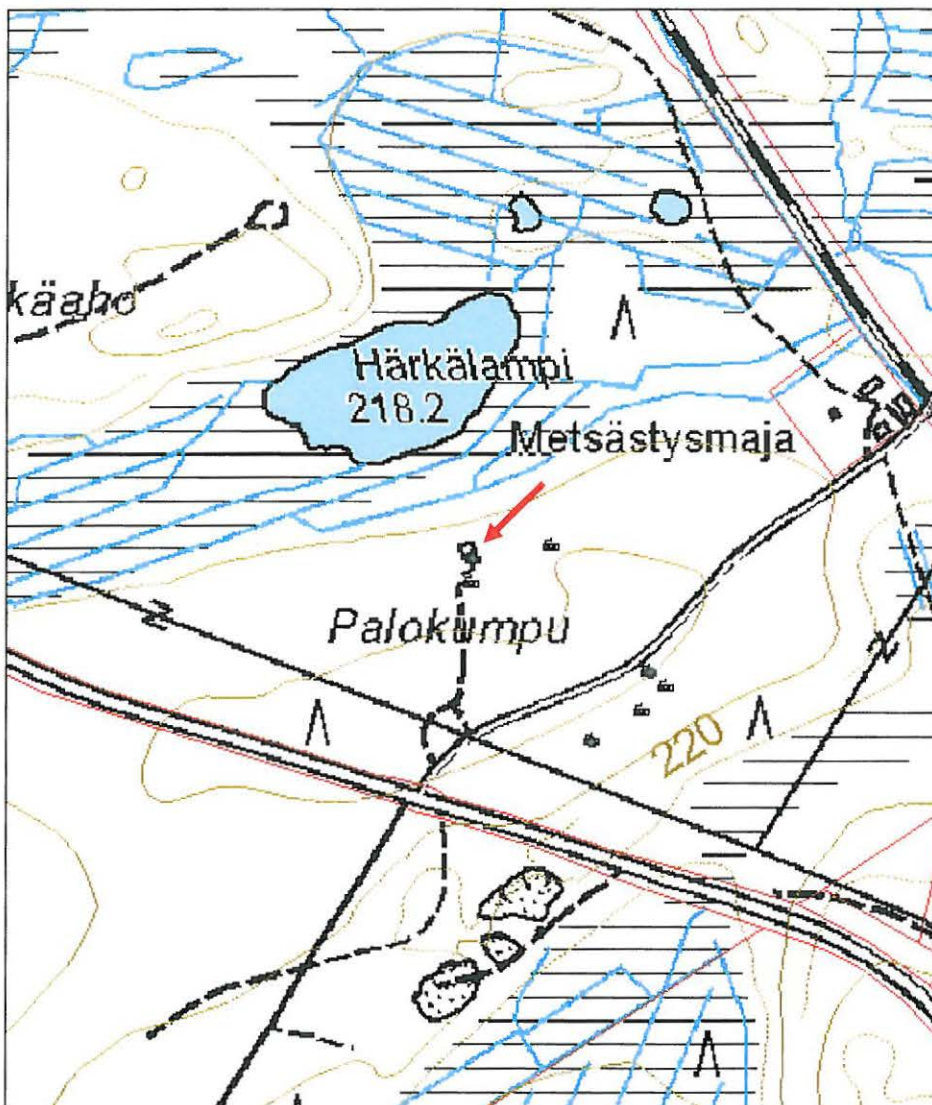
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3563564, Y 7251648,
Z 224

Mittakaava: 1:5000

Valokuvat: 52599, 52600

Palokumpu 4 miilu**MH-tunnus: 80445**

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat **Haltija:** 151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus: 7116 Uusi aika **Ylläpitäjä:** 151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamisvuosi: **Kunta:** 832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä: 1

Koordinaattiselitys: **Geometria tuotettu:** 4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit: X 3563562, Y 7251625, Z 224 **Löydöt:**

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 17.6.2009

Ympäristön kuvaus

Rehevä tiheä sekametsä, aluskasvillisuus varpuja ja sammalta; tasainen alue, maaperä hiekka

Kohteen kuvaus

Pyöreä maavalli, vallin leveys on noin 1,5 m ja korkeus 0,6 m, sen ympäröimä sisäalue on tasainen; rakenteen läpimitta on 12 m. Sisäalueelta ja vallista havaittiin n. 10 cm paksun turvekerroksen alta runsaasti hiiltä ja nokimaata. Sisäalueella ja vallissa kasvaa noin 60 - 70 vuotiaita kuusia, aluskasvillisuus varpuja ja sammalta.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvien jäänteiden mukaisesti

Tulkinta

Pystymiilu. Vaikka se sijaitsee vain 25 m pilketehtaalta etelään, se tuskin on toiminut tehtaan yhteydessä, kerättyjen tietojen mukaan koivu poltettiin tehtaassa, eikä miilussa sen ulkopuolella.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 17.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:**Kunto:** 1 Hyvä**Olotila:** 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Selitys: paikallinen metsänkäytön historia

Ympäristön suojelu: 0 Ei määritelty

Selitys:

Kohteen suojelu: 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

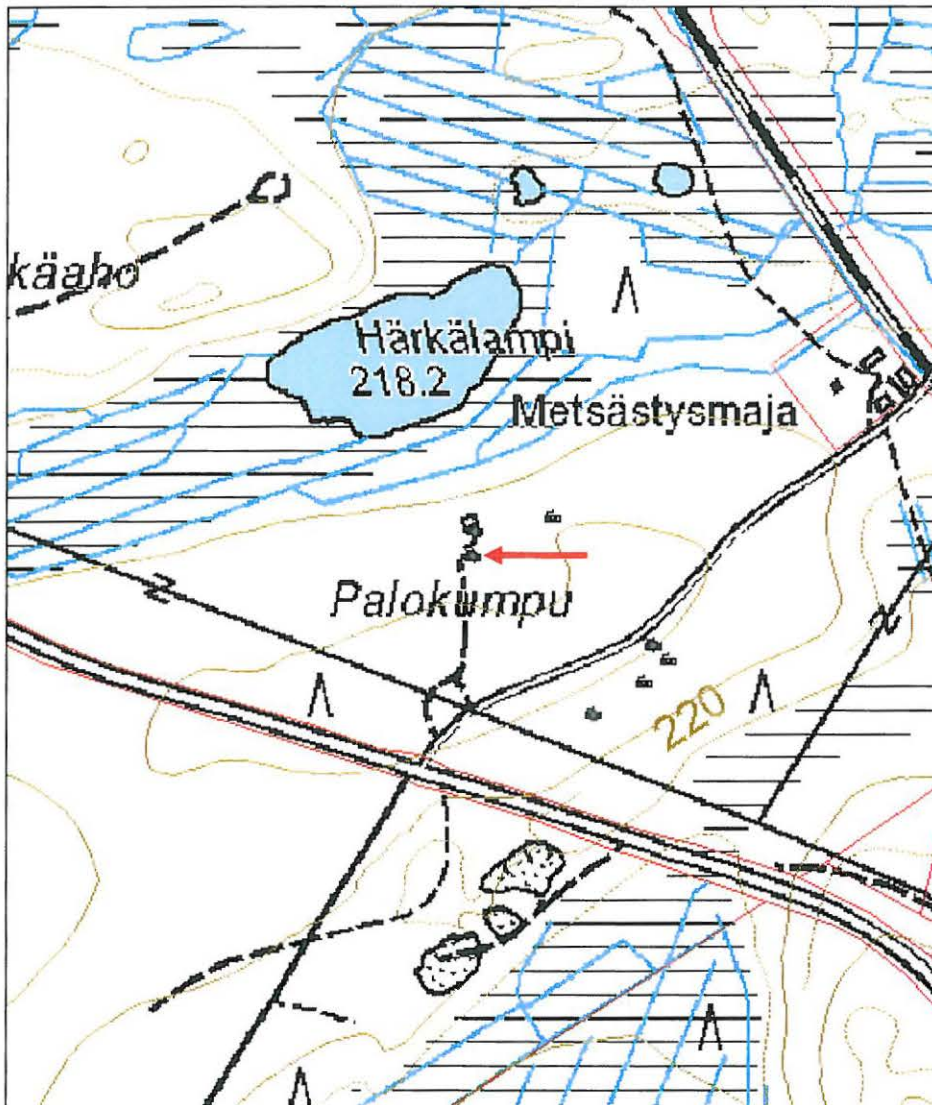
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3563562, Y 7251625,
Z 224

Mittakaava: 1:5000

Valokuvat: 52603

Palokumpu 5 sivurata varasto

MH-tunnus: 80446

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat **Haltija:** 151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus: 7119 Toinen maailmansota **Ylläpitäjä:** 151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi: **Kunta:** 832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä: 1

Koordinaattiselitys: **Geometria tuotettu:** 4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit: X 3563636, Y 7251660, Z 224 **Löydöt:**

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 17.6.2009.

Ympäristön kuvaus

Rehevä sekametsä, aluskasvillisuus sammalta ja varpuja; matala harjanne, maaperä hiekka.

Kohteen kuvaus

Noin 28 x 17 m mittainen tasoitettu ja osittain harjanteeseen kaivattu alue, jonka kaakkoisosassa on pieni pätkä 1,5 m korkeasta muurista (Betoni/tiili) säilynyt. Tasoitetulla alueella kasvaa eri-ikäisiä havu- ja lehtipuita, aluskasvillisuus pääosin sammalta, jonkun verran on myös varpuja.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvien jäänteiden mukaisesti

Tulkinta

Taivalkosken kunnan keräämään tiedon mukaan tähän kohtaan on kulkenut kenttä radan sivurata; paikalla oli todennäköisesti radan yhteydessä toiminut varastoalue ja varastorakennus.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 17.6.2009 Tarkastaja: H.-P, Schulz
Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:

Kunto: 2 Keskinertainen

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Kohteen suojelu: 9 Muu suojeluarvo

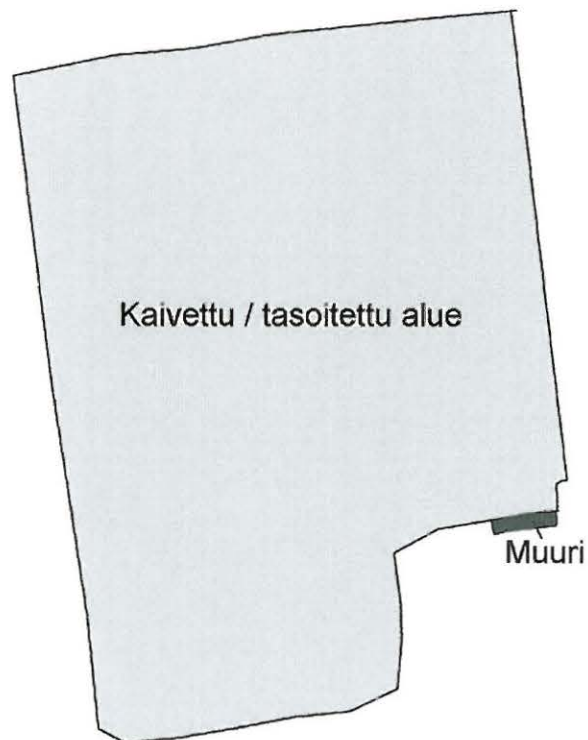
Selitys: Sotahistoriallinen kohde

Selitys:

Ympäristön suojelu: 0 Ei määritelty

Selitys:

Karttaluonnos

10 m

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

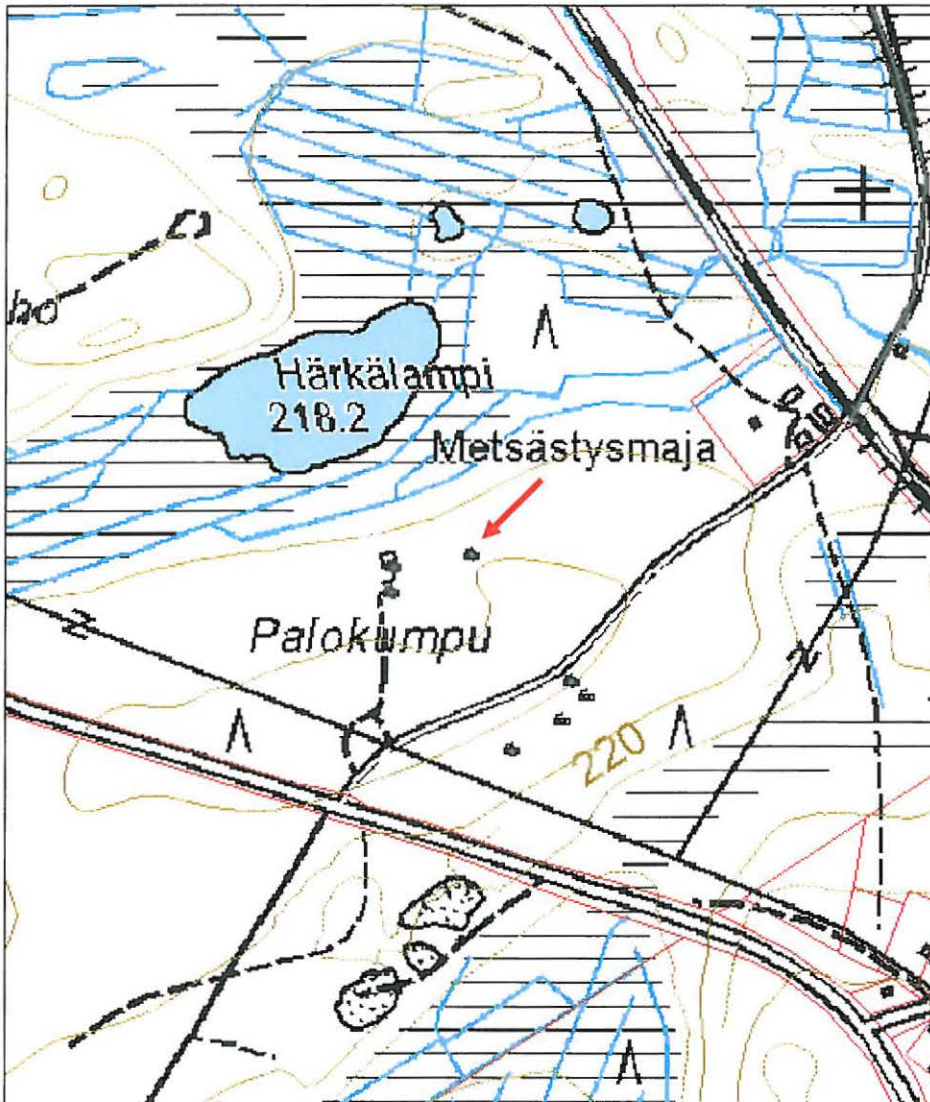
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3563636, Y 7251660,
Z 224

Mittakaava: 1:5000

Valokuvat: 52610, 52611

Hietasenkangas 4 tervahauta

MH-tunnus: 80447

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamisvuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3559172, Y 7256916, Z 237	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 22.6.2009; tiedonanto Seppo Räisänen.

Ympäristön kuvaus

Sekametsä, aluskasvillisuus sammalta ja varpuja; kivisen harjanteen lounaisrinne.

Kohteen kuvaus

Läpimitta vallia mukaan lukien 15 m, kuopan läpimitta 11 m, syvyys 1,4 m. Halsi suuntautuu länsilounaaseen, pituus 8 m, syvyys 1,8 m. Vallin päällä ja kuopassa kasvaa isoja kuusia, aluskasvillisuus sammalta ja varpuja.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Tervahauta

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 22.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:**Kunto:** 1 Hyvä**Olotila:** 2 Ei käytössä**Arvotus:** 3 Esitys mj-luokka II**Kohteen** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

suojelu:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

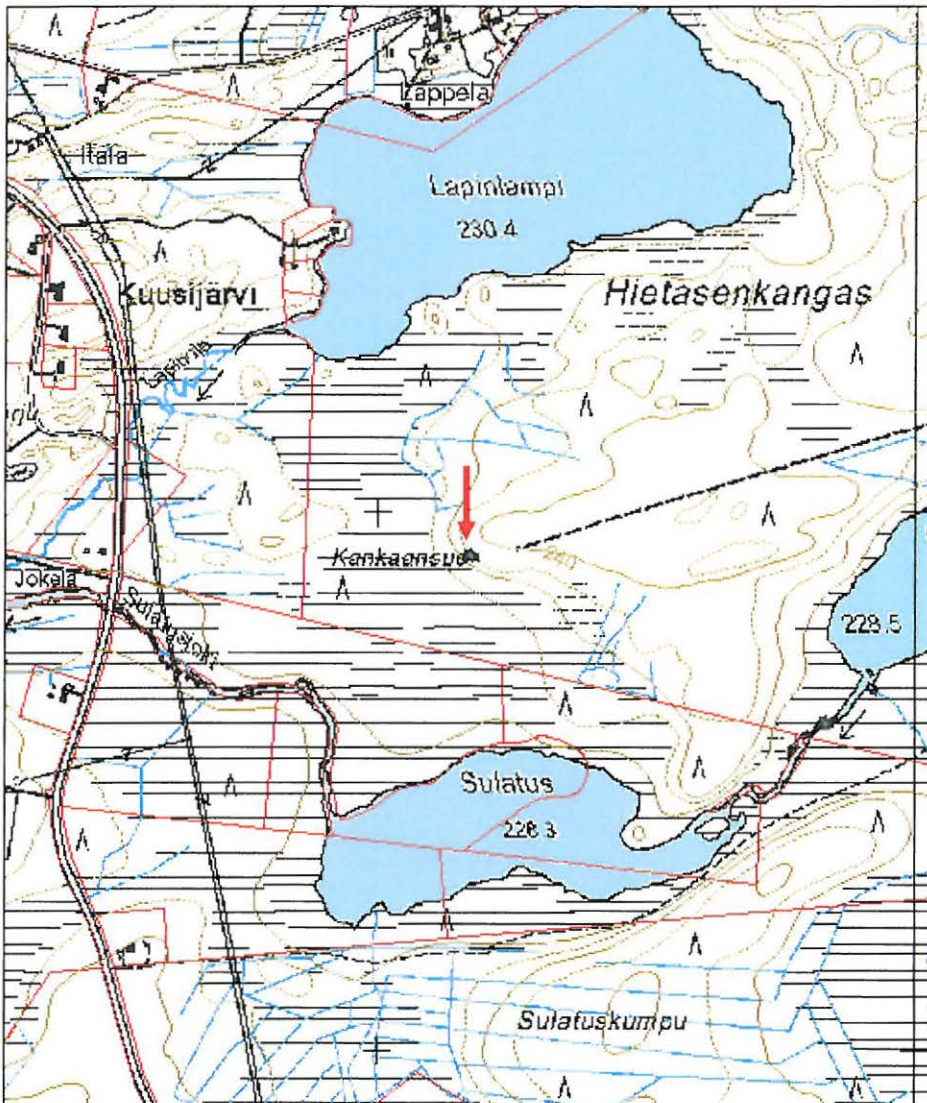
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3559172, Y 7256916,
Z 237

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52630, 52631

Autioharju 3

Autioharju 3 tervahauta

MH-tunnus: 80449

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat **Haltija:** 151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus: 7118 Historiallinen aika **Ylläpitäjä:** 151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamisvuosi: **Kunta:** 832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:

Koordinaattiselitys: **Geometria tuotettu:** 4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit: X 3564611, Y 7267832, **Löydöt:**
Z 224

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 22.6.2009

Ympäristön kuvaus

Kuiva mäntykangas, aluskasvillisuus sammalta, puolukka ja kanervaa. Harjun luoteisrinne, maaperä hiekkaa.

Kohteen kuvaus

Läpimitta vallia mukaan lukien 18 m, kuopan läpimitta 13 m, syvyys 1,2 m. Halssi suuntautuu luoteeseen, pituus 7 m, syvyys 2 m; Vallin päällä kasvaa eri-ikäisiä mäntyjä, aluskasvillisuus sammalta ja varpuja.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti

Tulkinta

Tervahauta

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 22.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:**Kunto:** 1 Hyvä**Olotila:** 2 Ei käytössä**Arvotus:** 0 Ei määritelty**Kohteen** 0 Ei määritelty

Selitys:

suojelu:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

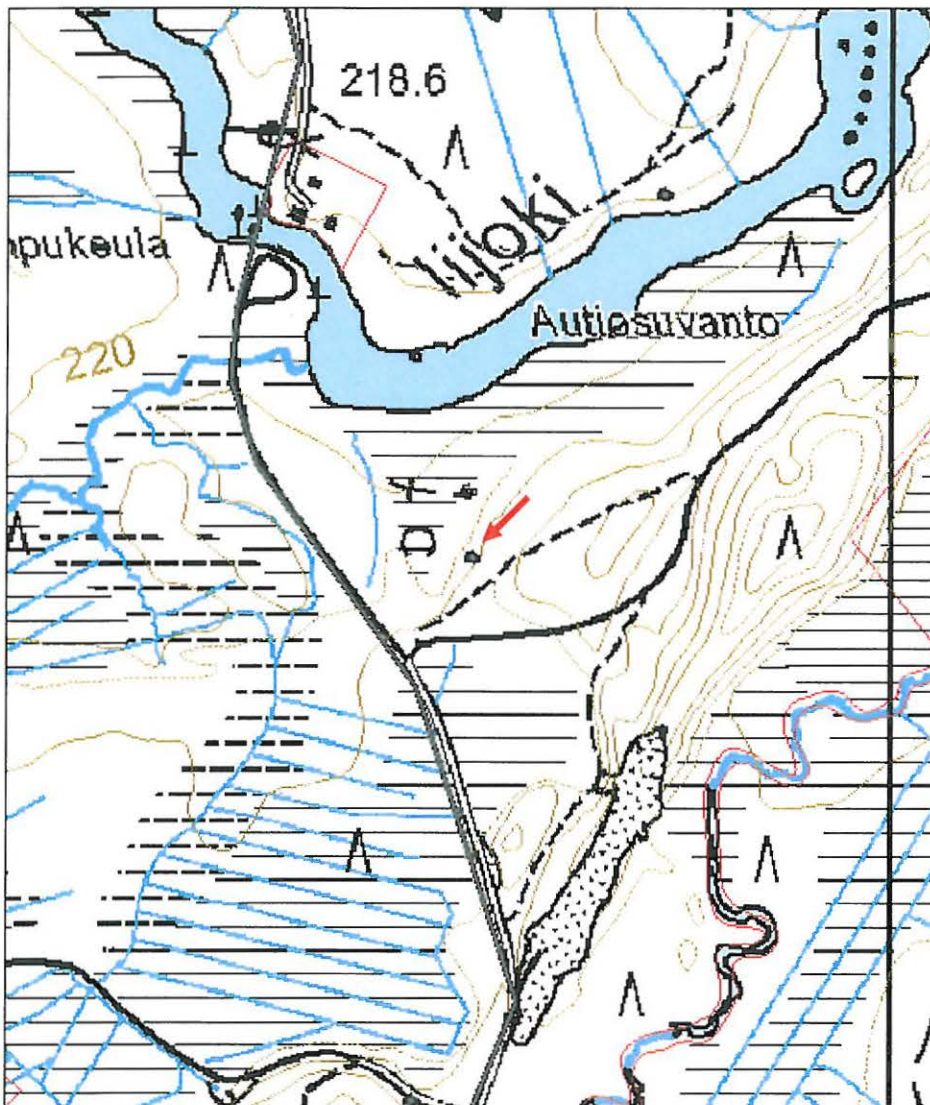
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3564611, Y 7267832,
Z 224

Mittakaava: 1:5000

Valokuvat: 52632, 51634

Autioharju 4 pitkospuut

MH-tunnus: 80451

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3564608, Y 7267894, Z 220	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on löytyi inventoinnissa 22.6.2009. Peruskartassa on epäselvä polun merkintä, joka voi tarkoittaa pitkospuut, katkoviiva on kuitenkin lyhyempi kuin pitkospuiden linjaus maastossa.

Ympäristön kuvaus

Osittain metsittynyt suoalue Autioharjun ja Iijoen eteläpuolella olevan kankaan välissä, suolla kasvaa mäntyä ryhmissä.

Kohteen kuvaus

Pitkospuiden linjaus on itäkaakko- länsiluode, itäpää on Autioharjun juurella suon reunalla ja se kulkee noin 100 m:n matkalla soistuneen alueen yli Iijoen eteläpuolella olevalle matalalle kankaalle. Pitkospuut on tehty läpisahatusta hirrestä (paksuus 6-7 cm), kaksi rinnakkaispuuta on naulattu pyöreille poikittaispuille. Puut ovat hyvin näkyvissä suon pinnassa, niistä osa on lahonnut puhki.

Kohteen rajausta

Kohde rajautuu näkyvien jäänteiden mukaisesti Itäpää = kohteen koordinaatit; länsipää = x 7267909m y 3564520.

Tulkinta

Pitkospuut, niiden ikä on mahdollisesti vain muutama kymmenen vuosi, niiden tarkoitus on epäselvä, ellei linja ole käytetty tervahaudan ja Iijoen välissä, siinä tapauksessa paikalla olisi ollut vanhemmat pitkospuut, jotka on sitten uusittu,

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 22.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Selitys: paikallinen metsäkäytön
historia

Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

**Ympäristön
suojaus:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Kohdetyyppi: 13 Liikennekohteet

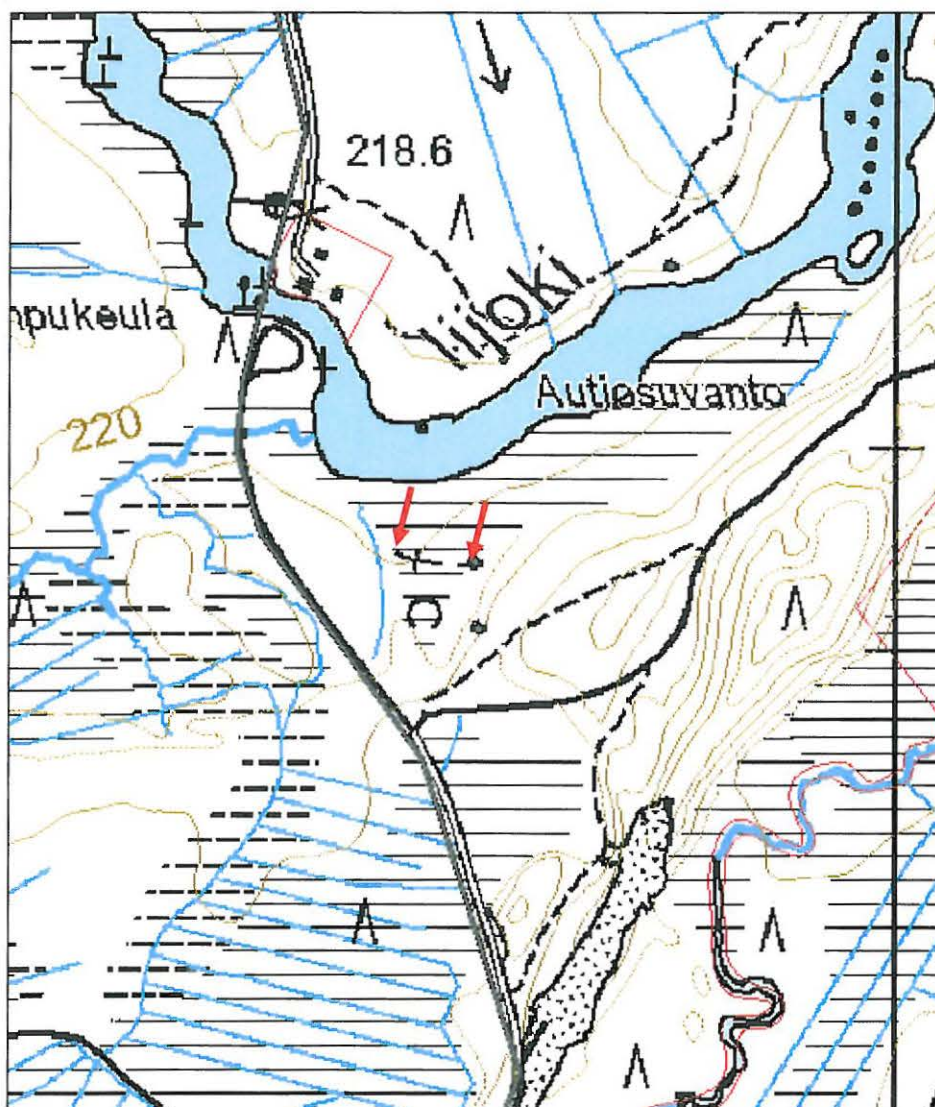
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3564608, Y 7267894,
Z 220

Mittakaava: 1:5000

Valokuvat: 52640

Huosio-oja paalurakenne

MH-tunnus: 80461

Kohdetyyppi:	10 Valmistuspaikat/työpaikat?	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3569677, Y 7267523, Z 234	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 23.6.2009

Ympäristön kuvaus

Avosuo kahden kankaan välissä

Kohteen kuvaus

Kohde sijaitsee Alakylästä n. kilometri kaakkoon avosuon reunalla kankaan länsipuolella. Neljä paalua oli pystytetty kolmiokuviona niin, että 3 paalua oli kolmion yhdellä sivulla säännöllisissä väleissä ja neljäs paalu kolmion kärjessä. Paalut ulottuivat n. metrin korkeuteen ja niiden päät on kiilamaisesti veistetty. Paalut on hyvin lahoja, kaksi on kaatunut.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti

Tulkinta

Rakenteen funktiota on epäselvä, mahdollisesti paalut toimivat jonkun telineen tai lavan jalkoina. Kohdan lähistössä ei ole (ei myöskään vanhoissa kartoissa) rajalinja.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 23.6.2009 Tarkastaja: H.-P. Schulz
Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:**Kunto:** 3 Huono

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Selitys: paikallinen maataloushistoria

**Ympäristön
suojaus:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Kohdetyyppi: 10 Valmistuspaikat/työpaikat?

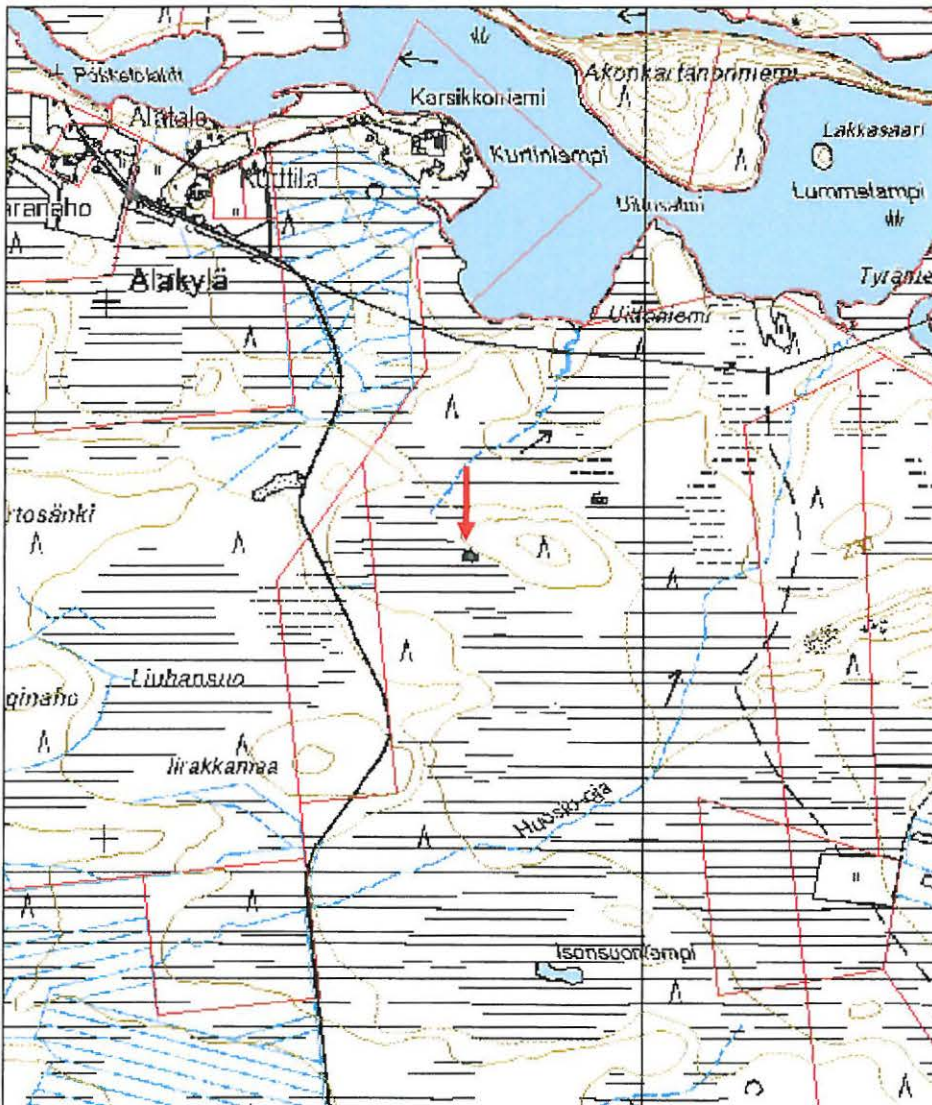
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3569677, Y 7267523,
Z 234

Mittakaava: 1:10000

Valokuvat: 52643

Iso Lehtovaara 1 kämpä jäännös

MH-tunnus: 80462

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamisvuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3559929, Y 7267616, Z 240	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 24.6.2009 (merkitty Sutigis:iin)

Ympäristön kuvaus

Rehevä sekametsä, aluskasvillisuus pääosin puolukkaa; loiva länsirinne vaaran länsipuolella, rintein juurelta länteen avosu.

Kohteen kuvaus

Loivalla rinteellä oleva melko lahonnut hirsikehikko; neljää hirsikertaa säilynyt, suoranurkkasalvos, päät sahattu. Rakenteen koko on 7 x 7 m. Lounais- ja koillisseinän keskellä on kulkuaukkoja havaittavissa. Noin 20 m pohjoiseen löytyi melko ruostunut rautahela Rakenteen sisällä ja sen pohjoispuolella kasvaa runsaasti isoja koivuja, muuten aluskasvillisuus on samanlainen kuin ympäristössä; mahdollinen "piha-alue" ei ole havaittavissa.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvien jäänteiden mukaisesti

Tulkinta

Perimätiedon mukaan metsäkämpä.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 24.6.2009 Tarkastaja: Tommi Pihlaja
Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:

Kunto: 2 Keskinertainen

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Selitys:

**Ympäristön
suojaus:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Kohdetyyppi: 1 Asuinpaikat

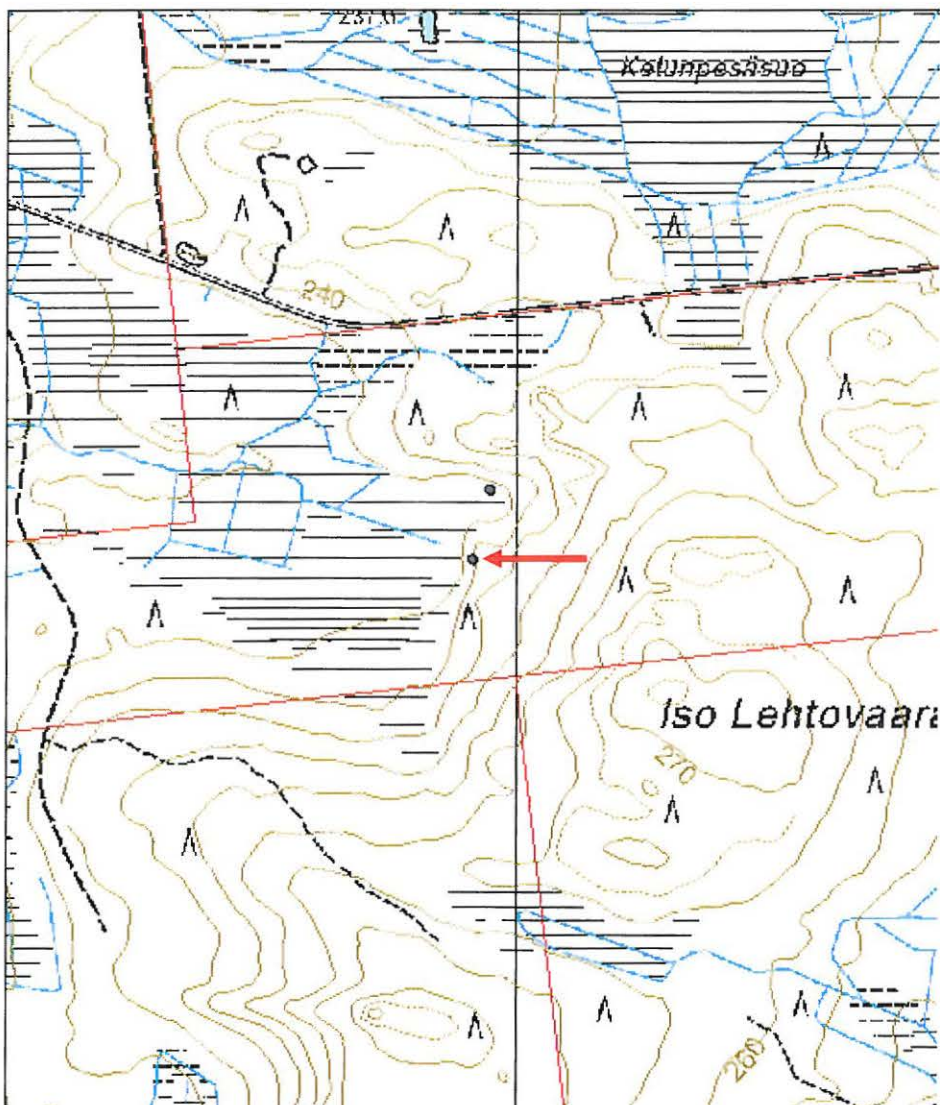
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3559929, Y 7267616,
Z 240

Mittakaava: 1:8515

Valokuvat: 52780-52782

Iso Lehtovaara 2 kämppä jäännös

MH-tunnus: 80523

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Rakentamivuosi:		Kunta:	832 TAIVALKOSKI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 3559956, Y 7267727, Z 235	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 24.6.2009

Ympäristön kuvaus

Kuivahko mäntykangas, jossa kasvaa joitakin kuusia, aluskasvillisuus sammalta ja varpuja. Vaaran länsirinne, sen länsipuolella avosuota.

Kohteen kuvaus

Melkein kokonaan lahonnut hirsikehikko tasanteella vaaran länsirinteellä lähellä avosuota. Kaakkoisseinän kohdalla vielä kaksi hirsikertaa ja salvos havaittavissa, päät sahattu. Rakenteen mitat ovat 7 x 6 m, suunta etelälounas - itäkaakko. Kulkuaukkoja ei ole enää havaittavissa. Lähellä seinälinjoja kasvaa isoja mäntyjä ja puolukkaa, hirsikehikon keskellä ja sen pohjoispuolella on vain niukasti aluskasvillisuutta.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvien jäänteiden mukaisesti

Tulkinta

Kämpän jäännökset.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2009
Tarkastuspvm: 24.6.2009 Tarkastaja: Tommi Pihlaja
Kuvaus: Kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:

Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Selitys: Paikallinen metsänkäytön historia

Ympäristön suojelu: 0 Ei määritelty

Selitys:

Kohteen suojelu: 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Kohdetyyppi: 1 Asuinpaikat

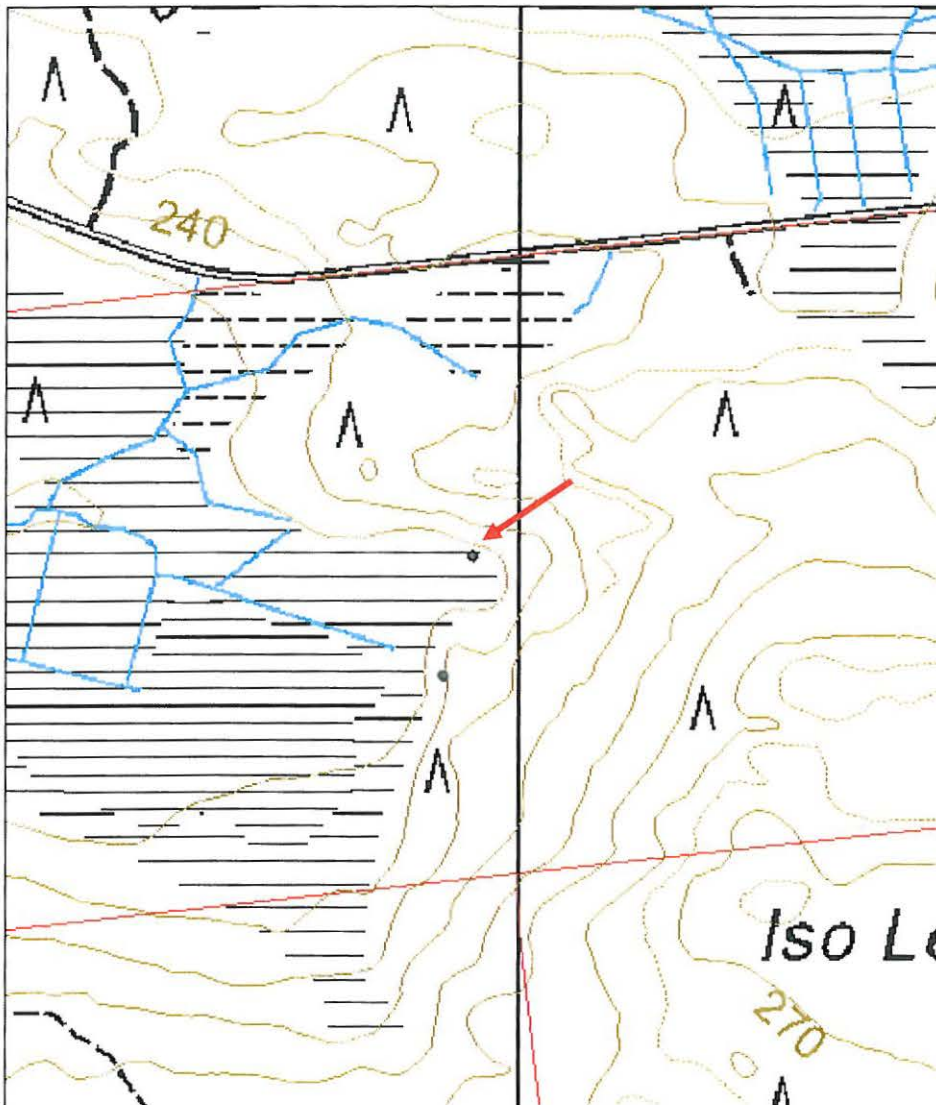
Copyright: © Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 3559956, Y 7267727,
Z 235

Mittakaava: 1:5000

Valokuvat: 52783-52785

Valokuvaliite

Reiska-järjestelmään tallennetut kuvat, läntinen alue

Kuvaluettelo

Kohdenro.	Kohde	Kuvateksti	Kuvanro.
79074	Saunavaara tervahauta	Halssi kuvattu koillisesta	52192
79074	Saunavaara tervahauta	Tervahauta kuvattu kaakosta	52191
80196	Huuhkajavaara maakuoppa	Maakuoppa kuvattu lännestä. Kuvassa Tommi Pihlaja	52189
80196	Huuhkajavaara maakuoppa	Huuhoutumiskerros kuopan pohjassa	52190
80201	Metsäkylä kenttärata	Kenttäradan linjaus kuvattu Sikakummun kohdalla pohjoisesta	52773
80201	Metsäkylä kenttärata	Kenttäradan linjaus kuvattu Taljavaaran kohdalla etelästä	52774
80201	Metsäkylä kenttärata	Kenttäradan viereiset lumiaidan jäännökset, Isosuon kohdalla, kuvattu kaakosta	52775
80201	Metsäkylä kenttärata	Kenttäradan viereiset lumiaidan jäännökset, Isosuon kohdalla, kuvattu etelälounaasta	52776
80201	Metsäkylä kenttärata	Sivuradan linjaus Salmisenkankaan pohjoispuolella, kuvattu länsiluoteesta	52778
80205	Ala-Juurikkavaara kämpppä jäännös	Kämpän jäännökset kuvattu koillisesta	52209
80205	Ala-Juurikkavaara kämpppä jäännös	Kiuas kuvattuna kaakosta	52210
80208	Vääränsuo 2 niitty lato jäännös	Yleiskuva kaakosta	52211
80208	Vääränsuo 2 niitty lato jäännös	Yleiskuva koillisesta	52212
80208	Vääränsuo 2 niitty lato jäännös	Etelänurkka	52213
80208	Vääränsuo 2 niitty lato jäännös	Kattorakenteet	52216
80213	Ala-Juurikka tammi	Tammi kuvattu kaakosta	52218
80214	Vääränsuo 1 niitty lato jäännös	Yleiskuva luoteesta	52222
80214	Vääränsuo 1 niitty lato jäännös	Pohjoisnurkka	52223
80214	Vääränsuo 1 niitty lato jäännös	Oviaukon karapuun loveus	52224
80214	Vääränsuo 1 niitty lato jäännös	Katon haljaspuiden jäännöksiä	52225
80215	Juurikkajoki kämpppä paikka	Yleiskuva idästä	52219
80215	Juurikkajoki kämpppä paikka	Pihanuotio kuvattu idästä	52220
80215	Juurikkajoki kämpppä paikka	Ijoki kämpän kohdalla kuvattu luoteesta	52221
80253	Sikakumpu kaivanto	Kaivanto kuvattu luoteesta	52249
80254	Taljavaara 1 tervahauta	Tervahauta kuvattu kaakosta	52250
80254	Taljavaara 1 tervahauta	Koneella rikottu valli halssin kohdalla, kuvattu lännestä	52251
80274	Taljavaara 2 tervahauta	Tervahauta kuvattu kaakosta, kuvassa Tommi Pihlaja	52252
80274	Taljavaara 2 tervahauta	Halssi kuvattu koillisesta	52253
80275	Salmisenkangas merkkipu	Yleiskuva lounaasta, puun viersä Eero Kakkuri	52254
80275	Salmisenkangas merkkipu	Lähikuva etelästä	52257
80275	Salmisenkangas merkkipu	Ristikuvio korossa, lähikuva etelästä	52259
80277	Taljajärvi suokuoppa	Suokuoppa kuvattu länsilounaasta	52262
80278	Salmisenkangas rakennus jäännös	Yleiskuva luoteesta, kohteen keskellä Eero Kakkuri	52265
80278	Salmisenkangas rakennus jäännös	Koepisto 1:n maakerrokset	52268
80278	Salmisenkangas rakennus jäännös	Koepisto 2:n maakerrokset	52270
80279	Hepokangas hauta	Kohde kuvattu idästä	52263
80280	Autiosuvanto kiviröykkiö	Kiuas kuvattu lännestä	52264
80281	Kolisevansuo 1 niitty lato jäännös	Yleiskuva etelästä	52289
80282	Saarikoski mylly paikka	Rännin länsiosa kuvattu länsilounaasta	52271
80282	Saarikoski mylly paikka	Rataskuoppa kuvattu luoteesta	52272
80282	Saarikoski mylly paikka	Padon jäännökset kuvattu pohjoisesta	52273
80293	Hela kämpppä paikka	Kämpän paikka kuvattu etelästä	52290
80293	Hela kämpppä paikka	Saunan paikka kuvattu lounaasta	52291
80295	Penttinaho tervahauta	Yleiskuva kaakosta, haudan keskellä Eero Kakkuri	52294
80296	Myllysaari mylly paikka	Myllypaikka kuvattu kaakosta	52295
80296	Myllysaari mylly paikka	Pato kuvattu eteläkaakosta	52296
80296	Myllysaari mylly paikka	Pato kuvattu lounaasta	52298
80296	Myllysaari mylly paikka	Pilkkapu	52299
80299	Kaakkurisuo 1 silta ja pitkospuut jäännös	Yleiskuva sillan paikasta (itäisestä haarasta) lounaasta	52344
80299	Kaakkurisuo 1 silta ja pitkospuut jäännös	Yleiskuva sillan paikasta (itäisestä haarasta) koillisesta	52345
80299	Kaakkurisuo 1 silta ja pitkospuut jäännös	Turpeen alta paljastettuja silta puita	52346
80299	Kaakkurisuo 1 silta ja pitkospuut jäännös	Yleiskuva läntisestä pitkospuuhaarasta lounaasta	52348
80299	Kaakkurisuo 1 silta ja pitkospuut jäännös	Yleiskuva molemmista haaroista koillisesta	52349
80299	Kaakkurisuo 1 silta ja pitkospuut jäännös	Turpeen alta paljastettuja läntisen haaran pitkospuita	52351
80299	Kaakkurisuo 1 silta ja pitkospuut jäännös	Yleiskuva sillan paikasta (itäisestä haarasta) lounaasta	52352
80299	Kaakkurisuo 1 silta ja pitkospuut jäännös	Mahdollinen pilkkapu sillan (itäisen haaran) koillisrannalla	52354
80299	Kaakkurisuo 1 silta ja pitkospuut jäännös	Silta ja pitkospuureitti J.W. Poppiuksen kartassa v. 1862.	52389
80300	Myllysaari kanava	Kanava kuvattu luoteesta	52305
80300	Myllysaari kanava	Padon jäänteet kuvattu kaakosta	52306
80301	Kaakkurisuo 2 pitkospuut	Yleiskuva lännestä	52403
80302	Kaakkurisuo 4 merkkipu	Lähikuva pilkkapuusta lännestä	52416
80302	Kaakkurisuo 4 merkkipu	Pilkkapu suon reunassa Kaakkurisuo 5 pitkospuiden itäpäässä, idästä.	52417
80303	Kaakkurisuo 3 merkkipu	Pilkkapu (iso mänty) Kaakkurisuo 2 pitkospuureitin luoteispuolella	52408
80303	Kaakkurisuo 3 merkkipu	Lähikuva pilkkapuusta	52410
80304	Kaakkurisuo 5 pitkospuut	Yleiskuva rinnakkaisista pitkospuista idästä	52433
80304	Kaakkurisuo 5 pitkospuut	Pitkospuiden saumakohta	52436
80304	Kaakkurisuo 5 pitkospuut	Yleiskuva, taustalla Kaakkurisuo 4 (pilkkamänty), lännestä	52439
80304	Kaakkurisuo 5 pitkospuut	Pitkospuiden kulkua kovemmalla maalla	52440
80304	Kaakkurisuo 5 pitkospuut	Pitkospuiden luoteispää kovan maan reunassa	52441

80305	Kaakkurisuo 7 merkkipuu	Piikkapuu Kaakkurisuo 6 pitkospuureitin koillispäässä	52451
80306	Hiltusten Rytisuo silta	Sillan jäännökset kuvattu länsiluoteesta	52310
80306	Hiltusten Rytisuo silta	Siirretty sillanpukki kuvattu lännestä	52311
80307	Kaakkurisuo 6 pitkospuut	Yleiskuva pitkospuista etelästä, koneura vasemmalla, piikkamänty taustalla	52448
80308	Kaakkurisuo 8 pitkospuut	Yleiskuva pohjoisesta	52454
80308	Kaakkurisuo 8 pitkospuut	Turpeen alta paljastettuja pitkospuita	52455
80329	Autioharju 1 asema	Asema kuvattu pohjoisesta	52359
80329	Autioharju 1 asema	Kivkasa kuvattu luoteesta	52360
80330	Autioharju 2 porosuoja	Porosuoja kuvattu kaakosta	52364
80330	Autioharju 2 porosuoja	Sisättila kuvattu idästä	52366
80330	Autioharju 2 porosuoja	Porosuoja kuvattu lounaasta	52367
80330	Autioharju 2 porosuoja	Porosuoja kuvattu pohjoisluoteesta	52368
80344	Roniaho tervahauta	tervahauta kuvattu koillisesta	52399
80344	Roniaho tervahauta	Halssi kuvattu pohjoiskoillisesta	52400
80347	Saunalampi tervahauta	Tervahauta kuvattu pohjoisesta	52406
80347	Saunalampi tervahauta	Halssi kuvattu lännestä	52407
80349	Ruostekangas tervahauta	Tervahauta kuvattu luoteesta	52412
80349	Ruostekangas tervahauta	Halssi kuvattu pohjoisesta	52413
80351	Pohjavaara tervahauta	Tervahauta kuvattu idästä	52426
80351	Pohjavaara tervahauta	Halssi kuvattu kaakosta	52427
80353	Hiltusenmurto vankileiri	Alue kuvattu luoteesta	52444
80353	Hiltusenmurto vankileiri	Alueen itäreuna kuvattu etelästä	52445
80353	Hiltusenmurto vankileiri	"Kaivo" kuvattu etelästä	52446
80353	Hiltusenmurto vankileiri	Yleiskuva etelälounaasta	52447
80356	Mäkilampi tervahauta	Tervahauta kuvattu lännestä	52452
80356	Mäkilampi tervahauta	Halssi kuvattu luoteesta	52453
80358	Salmisenkangas 1 tervahauta	Tervahauta kuvattu kaakosta	52461
80358	Salmisenkangas 1 tervahauta	Halssi kuvattu koillisesta	52462
80363	Salmisenkangas 2 porosuoja	Yleiskuva itäkaakosta	52468
80363	Salmisenkangas 2 porosuoja	Yleiskuva koillisesta	52469
80366	Latvajärvi 1 keittokuoppa	Kuopat kuvattu koillisesta	52475
80367	Latvajärvi 2 asuinpaikka	Yleiskuva luoteesta	52478
80380	Latvajärvi 3 tervahauta	Tervahauta kuvattu pohjoiskoillisesta	52490
80380	Latvajärvi 3 tervahauta	Halssi kuvattu koillisesta	52491
80381	Tervavaara kolmiomittaustorni	Kuva lounaasta.	52493
80383	Hietasenkangas 1 tervahauta	Tervahauta kuvattu luoteesta	52500
80383	Hietasenkangas 1 tervahauta	Halssi kuvattu etelästä	52501
80385	Hietanen tammi	Veden alla olevat padon jäännökset joen pohjoisrannassa. Kuvattu ylhäältä pohjoisesta	52509
80385	Hietanen tammi	Padon kohta kuvattu luoteesta	52510
80401	Yli-Kisos tervahauta	Tervahauta kuvattu idästä	52511
80401	Yli-Kisos tervahauta	Halssi kuvattu pohjoisluoteesta	52512
80403	Honka-aho tervahauta	Tervahauta kuvattu lännestä	52524
80405	Iso Nuottilampi 1 tervahauta	tervahauta kuvattu koillisesta	52526
80405	Iso Nuottilampi 1 tervahauta	Halssi kuvattu pohjoisesta	52527
80407	Iso Nuottilampi 2 merkkipuu	Merkkipuu kuvattu idästä	52550
80407	Iso Nuottilampi 2 merkkipuu	Lähikuva merkistä	52551
80410	Hietasenkangas 2 tervahauta	tervahauta kuvattu koillisesta	52553
80410	Hietasenkangas 2 tervahauta	Halssi kuvattu pohjoisesta	52555
80412	Hietasenkangas 3 maakuoppa	Kuoppa 1 kuvattu idästä	52564
80412	Hietasenkangas 3 maakuoppa	Kuoppa 2 kuvattu idästä	52565
80416	livananaho kiuas	Lähikuva pohjoisesta	52570
80416	livananaho kiuas	Kiuas kuvattu luoteesta	52571
80421	Porolampi tervahauta	Tervahauta kuvattu idästä	52590
80440	Palokumpu 1 sauna	Saunan hormi kuvattu pohjoisesta	52591
80440	Palokumpu 1 sauna	Kaivo kuvattu kaakosta	52592
80442	Palokumpu 2 asema	Kohde kuvattu idästä	52593
80442	Palokumpu 2 asema	Kohde kuvattu lounaasta	52594
80443	Palokumpu 3 pilketehdas	Pilketehtaan perustukset kuvattu kaakosta	52599
80443	Palokumpu 3 pilketehdas	Kuva muistikirjoituksesta	52600
80445	Palokumpu 4 miilu	Miilu kuvattu luoteesta	52603
80446	Palokumpu 5 sivurata varasto	Alue kuvattu luoteesta	52610
80446	Palokumpu 5 sivurata varasto	Muuri kuvattu luoteesta	52611
80447	Hietasenkangas 4 tervahauta	tervahauta kuvattu koillisesta	52630
80447	Hietasenkangas 4 tervahauta	Halssi kuvattu idästä	52631
80449	Autioharju 3 tervahauta	Tervahauta kuvattu kaakosta	52632
80449	Autioharju 3 tervahauta	Halssi kuvattu eteläkaakosta	52634
80451	Autioharju 4 pitkospuut	Pitkospuut kuvattu itäpäästä idästä	52640
80461	Huusio-oja paalurakenne	Paalurakenne kuvattu kaakosta	52643
80462	Iso Lehtovaara 1 käämpä jäännös	Kohde kuvattu koillisesta	52780
80462	Iso Lehtovaara 1 käämpä jäännös	Nurkkasalvos kuvattu lounaasta	52781
80462	Iso Lehtovaara 1 käämpä jäännös	Kohde kuvattu lounaasta	52782
80523	Iso Lehtovaara 2 käämpä jäännös	Kohde kuvattu luoteesta	52783
80523	Iso Lehtovaara 2 käämpä jäännös	Kohde kuvattu itäkaakosta	52784
80523	Iso Lehtovaara 2 käämpä jäännös	Nurkka kuvattu pohjoisesta	52785

Reiska-järjestelmään tallennetut kuvat, läntinen alue
Järjestys Reiska kohdenumeron (suluissa) mukaan
Kuvat H.-P. Schulz, ellei muu kuvaaja mainittu

Kuva 25191
Saunavaara tervahauta (79074)
Tervahauta kuvattu kaakosta.

Kuva 25192
Saunavaara tervahauta (79074)
Halssi kuvattu koillisesta.

Kuva 52189
Huuhkajavaara maakuoppa (80196)
Maakuoppa kuvattu lännestä.
Kuvassa Tommi Pihlaja.

Kuva 52190
Huuhkajavaara maakuoppa (80196)
Huuhtoutumiskerros kuopan pohjassa.

Kuva 52773
Metsäkylä kenttärata (80201)
Kenttäradan linjaus kuvattu Sika-
kummun kohdalla pohjoisesta.

Kuva 52774
Metsäkylä kenttärata (80201)
Kenttäradan linjaus kuvattu Talja-
vaaran kohdalla etelästä.

Kuva 52775
Metsäkylä kenttärata (80201)
Kenttäradan viereiset lumiaidan jää-
nökset, Isosuon kohdalla, kuvattu
kaakosta.

Kuva 52776
Metsäkylä kenttärata (80201)
Kenttäradan viereiset lumiaidan jää-
nökset, Isosuon kohdalla, kuvattu
etelälounaasta.

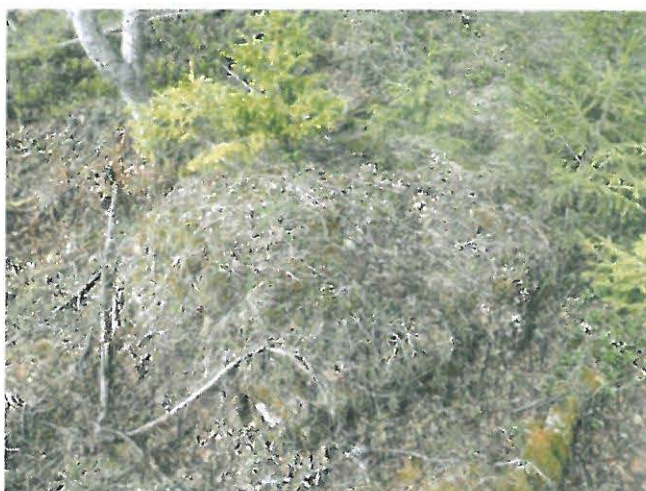
Kuva 52778
Metsäkylä kenttärata (80201)
Sivuradan linjaus Salmisenkankaan
pohjoispuolella, kuvattu länsiluoteesta.

Kuva 52209
Ala-Juurikkavaara kämppä jäännös
(80205)
Kämpän jäännökset kuvattu
koillisesta.

Kuva 52210
Ala-Juurikkavaara kämppä jäännös
(80205)
Kiuas kuvattuna kaakosta.

Kuva 52211
Vääränsuo 2 niittylato jäännös
(80208)
Yleiskuva kaakosta.
Kuvaaja Jouni Taivainen.

Kuva 52212
Vääränsuo 2 niittylato jäännös
(80208)
Yleiskuva koillisesta.
Kuvaaja Jouni Taivainen.

Kuva 52213
Vääränsuo 2 niittylato jäännös
(80208)
Etelänurkka.
Kuvaaja Jouni Taivainen.

Kuva 52216
Vääränsuo 2 niittylato jäännös
(80208)
Kattorakenteet.
Kuvaaja Jouni Taivainen.

Kuva 52218
Ala-Juurikka tammi (80213)
Tammi kuvattu kaakosta.

Kuva 52222
Vääränsuo 1 niittylato jäännös
(80214)
Yleiskuva luoteesta.
Kuvaaja Jouni Taivainen.

Kuva 52223
Vääränsuo 1 niittylato jäännös
(80214)
Pohjoisnurkka.
Kuvaaja Jouni Taivainen.

Kuva 52224
Vääränsuo 1 niittylato jäännös
(80214)
Oviaukon karapuun loveus.
Kuvaaja Jouni Taivainen.

Kuva 52225
Vääränsuo 1 niittylato jäännös
(80214)
Katon haljaspuiden jäännöksiä.
Kuvaaja Jouni Taivainen.

Kuva 52219
Juurikkajoki kämppä paikka (80215)
Yleiskuva idästä.

Kuva 52220
Juurikkajoki kämppä paikka (80215)
Pihanuotio kuvattu idästä.

Kuva 52221
Juurikkajoki kämppä paikka (80215)
Iijoki kämpän kohdalla kuvattu
luoteesta.

Kuva 52249
Sikakumpu kaivanto (80253)
Kaivanto kuvattu luoteesta.

Kuva 52250
Taljavaara 1 tervahauta (80254)
Tervahauta kuvattu kaakosta.

Kuva 52251
Taljavaara 1 tervahauta (80254)
Koneella rikottu valli halssin kohdalla,
kuvattu lännestä.

Kuva 52252
Taljavaara 2 tervahauta (80274)
Tervahauta kuvattu kaakosta, kuvassa
Tommi Pihlaja.

Kuva 52253
Taljavaara 2 tervahauta (80274)
Halssi kuvattu koillisesta.

Kuva 52254
Salmisenkangas merkkipuu (80275)
Yleiskuva lounaasta, puun vieressä
Eero Kakkuri. Kuvaaja Jouni
Taivainen.

Kuva 52257
Salmisenkangas merkkipuu (80275)
Lähikuva etelästä. Kuvaaja Jouni
Taivainen.

Kuva 52259
Salmisenkangas merkkipuu (80275)
Ristikuvio korossa, lähikuva etelästä.
Kuvaaja Jouni Taivainen.

Kuva 52262
Taljajärvi suokuoppa (80277)
Suokuoppa kuvattu länsilounaasta.

Kuva 52265
Salmisenkangas rakennus jäännös
(80278)
Yleiskuva luoteesta, kohteen keskellä
Eero Kakkuri. Kuvaaja Jouni
Taivainen.

Kuva 52268
Salmisenkangas rakennus jäännös
(80278)
Koepisto 1:n maakerrokset.
Kuvaaja Jouni Taivainen.

Kuva 52270
Salmisenkangas rakennus jäännös
(80278)
Koepisto 2:n maakerrokset.
Kuvaaja Jouni Taivainen.

Kuva 52263
Hepokangas hauta (80279)
Kohde kuvattu idästä.

Kuva 52264
Autiosuvanto kiviröykkiö (80280)
Kiuas kuvattu lännestä.

Kuva 52289
Kolisevansuo 1 niitty lato jäännös
(80281)
Yleiskuva etelästä. Kuvaaja Jouni
Taivainen.

Kuva 52271
Saarikoski mylly paikka (80282)
Rännin länsiosa kuvattu länsi-
lounaasta.

Kuva 52272
Saarikoski mylly paikka (80282)
Rataskuoppa kuvattu luoteesta.

Kuva 52273
Saarikoski mylly paikka (80282)
Padon jäännökset kuvattu pohjoisesta.

Kuva 52290
Hela kämppä paikka (80293)
Kämpän paikka kuvattu etelästä.

Kuva 52291
Hela kämppä paikka (80293)
Saunan paikka kuvattu lounaasta.

Kuva 52294
Pentinaho tervahauta (80295)
Yleiskuva kaakosta, haudan keskellä
Eero Kakkuri. Kuvaaja Jouni
Taivainen.

Kuva 52295
Myllysaari mylly paikka (80296)
Myllypaikka kuvattu kaakosta.

Kuva 52296
Myllysaari mylly paikka (80296)
Pato kuvattu eteläkaakosta.

Kuva 52298
Myllysaari mylly paikka (80296)
Pato kuvattu lounaasta.

Kuva 52299
Myllysaari mylly paikka (80296)
Piikkapuu kuvattu lännestä.

Kuva 52344
Kaakkurisuo 1 silta ja pitkospuut
jäännös (80299)
Yleiskuva sillan paikasta (itäisestä
haarasta) lounaasta. Kuvaaja Jouni
Taivainen.

Kuva 52345
Kaakkurisuo 1 silta ja pitkospuut
jäännös (80299)
Yleiskuva sillan paikasta (itäisestä
haarasta) koillisesta. Kuvaaja Jouni
Taivainen.

Kuva 52346
Kaakkurisuo 1 silta ja pitkospuut
jäännös (80299)
Turpeen alta paljastettuja siltapuita.
Kuvaaja Jouni Taivainen.

Kuva 52348
Kaakkurisuo 1 silta ja pitkospuut
jäännös (80299)
Yleiskuva läntisestä pitkospuuhaara-
sta lounaasta.
Kuvaaja Jouni Taivainen.

Kuva 52349
Kaakkurisuo 1 silta ja pitkospuut
jäännös (80299)
Yleiskuva molemmista haaroista
koillisesta.
Kuvaaja Jouni Taivainen.

Kuva 52351
Kaakkurisuo 1 silta ja pitkospuut
jäännös (80299)
Turpeen alta paljastettuja läntisen
haaran pitkospuuta.
Kuvaaja Jouni Taivainen.

Kuva 52352
Kaakkurisuo 1 silta ja pitkospuut
jäännös (80299)
Yleiskuva sillan paikasta (itäisestä
haarasta) lounaasta.
Kuvaaja Jouni Taivainen.

Kuva 52354
Kaakkurisuo 1 silta ja pitkospuut
jäännös (80299)
Mahdollinen pilkkapuu sillan (itäisen
haaran) koillisrannalla.
Kuvaaja Jouni Taivainen.

Kuva 52389
Kaakkurisuo 1 silta ja pitkospuut
jäännös (80299)
Silta ja pitkospuureitti J.W. Poppiuk-
sen kartassa v. 1862.

Kuva 52305
Myllysaari kanava (80300)
Kanava kuvattu luoteesta.

Kuva 52306
Myllysaari kanava (80300)
Padon jäänteet kuvattu kaakosta.

Kuva 52403
Kaakkurisuo 2 pitkospuut (80301)
Yleiskuva lännestä. Kuvaja Jouni
Taivainen.

Kuva 52416
Kaakkurisuo 4 merkipuu (80302)
Lähikuva pilkkapuusta lännestä.
Kuvaaja Jouni Taivainen.

Kuva 52417
Kaakkurisuo 4 merkipuu (80302)
Pilkkapuu suon reunassa Kaakkuri-
suo 5 pitkospuiden itäpäässä, idästä.
Kuvaaja Jouni Taivainen.

Kuva 52408
Kaakkurisuo 3 merkipuu (80303)
Pilkkapuu (iso mänty) Kaakkurisuo 2
pitkospuureitin luoteispuolella.
Kuvaaja Jouni Taivainen.

Kuva 52410
Kaakkurisuo 3 merkipuu (80303)
Lähikuva pilkkapuusta.
Kuvaaja Jouni Taivainen.

Kuva 52433
Kaakkurisuo 5 pitkospuut (80304)
Yleiskuva rinnakkaisista pitkospuista
idästä. Kuvaaja Jouni Taivainen.

Kuva 52436
Kaakkurisuo 5 pitkospuut (80304)
Pitkospuiden saumakohta.
Kuvaaja Jouni Taivainen.

Kuva 52439
Kaakkurisuo 5 pitkospuut (80304)
Yleiskuva, taustalla Kaakkurisuo 4
(pilkkamänty), lännestä. Kuvaaja
Jouni Taivainen.

Kuva 52440
Kaakkurisuo 5 pitkospuut (80304)
Pitkospuiden kulkua kovemmalla
maalla. Kuvaaja Jouni Taivainen.

Kuva 52441
Kaakkurisuo 5 pitkospuut (80304)
Pitkospuiden luoteispää kovan maan
reunassa. Kuvaaja Jouni Taivainen.

Kuva 52451
Kaakkurisuo 7 merkipuu (80305)
Pilkkapuu Kaakkurisuo 6 pitkospuu-
reitit koillispäässä. Kuvaaja Jouni
Taivainen.

Kuva 52310
Hiltusten Rytisuo silta (80306)
Sillan jäännökset kuvattu länsi-
luoteesta.

Kuva 52311
Hiltusten Rytisuo silta (80306)
Siirretty sillanpukki kuvattu lännestä.

Kuva 52448
Kaakkurisuo 6 pitkospuut (80307)
Yleiskuva pitkospuista etelästä, kone-
ura vasemmalla, piikkamänty taustalla.
Kuvaaja Jouni Taivainen.

Kuva 52454
Kaakkurisuo 8 pitkospuut (80308)
Yleiskuva pohjoisesta.
Kuvaaja Jouni Taivainen.

Kuva 52455
Kaakkurisuo 8 pitkospuut (80308)
Turpeen alta paljastettuja pitkospuita.
Kuvaaja Jouni Taivainen.

Kuva 52359
Autioharju 1 asema (80329)
Asema kuvattu pohjoisesta.

Kuva 52360
Autioharju 1 asema (80329)
Kivikasa kuvattu luoteesta.

Kuva 52364
Autioharju 2 porosuoja (80330)
Porosuoja kuvattu kaakosta.

Kuva 52366
Autioharju 2 porosuoja (80330)
Sisätila kuvattu idästä.

Kuva 52367
Autioharju 2 porosuoja (80330)
Porosuoja kuvattu lounaasta.

Kuva 52368
Autioharju 2 porosuoja (80330)
Pohjoisluoteesta, kuvassa Tommi
Pihlaja.

Kuva 52399
Roniahon tervahauta (80344)
Tervahauta kuvattu koillisesta.

Kuva 52400
Roniahon tervahauta (80344)
Halssi kuvattu pohjoiskoillisesta.

Kuva 52406
Saunalampi tervahauta (80347)
Kuvattu pohjoisesta.

Kuva 52407
Saunalampi tervahauta (80347)
Halssi kuvattu lännestä.

Kuva 52412
Ruostekangas tervahauta (80349)
Kuvattu luoteesta.

Kuva 52413
Ruostekangas tervahauta (80349)
Halssi kuvattu pohjoisesta.

Kuva 52426
Pohjavaara tervahauta (80351)
Kuvattu idästä.

Kuva 52427
Pohjavaara tervahauta (80351)
Halssi kuvattu kaakosta.

Kuva 52444
Hiltusenmurto vankileiri (80353)
Alue kuvattu luoteesta.

Kuva 52445
Hiltusenmurto vankileiri (80353)
Alueen itäreuna kuvattu etelästä.

Kuva 52446
Hiltusenmurto vankileiri (80353)
"Kaivo" kuvattu etelästä.

Kuva 52447
Hiltusenmurto vankileiri (80353)
Yleiskuva etelälounaasta.

Kuva 52452
Mäkilampi tervahauta (80356)
Kuvattu lännestä.

Kuva 52453
Mäkilampi tervahauta (80356)
Halssi kuvattu luoteesta.

Kuva 52461
Salmisenkangas 1 tervahauta (80358)
Kuvattu kaakosta.

Kuva 52462
Salmisenkangas 1 tervahauta (80358)
Halssi kuvattu koillisesta.

Kuva 52468
Salmisenkangas 2 porosuoja (80363)
Yleiskuva itäkaakosta.

Kuva 52469
Salmisenkangas 2 porosuoja (80363)
Yleiskuva koillisesta.

Kuva 52475
Latvajärvi 1 keittokuoppa (80366)
Kuopat kuvattu koillisesta.

Kuva 52478
Latvajärvi 2 asuinpaikka (80367)
Yleiskuva luoteesta.

Kuva 52490
Latvajärvi 3 tervahauta (80380)
Kuvattu pohjoiskoillisesta.

Kuva 52491
Latvajärvi 3 tervahauta (80380)
Halssi kuvattu koillisesta.

Kuva 52493
Tervavaara kolmiomittaustorni
(80381)
Kuva lounaasta.

Kuva 52500
Hietasenkangas 1 tervahauta (80383)
Kuvattu luoteesta.

Kuva 52501
Hietasenkangas 1 tervahauta (80383)
Halssi kuvattu etelästä.

Kuva 52509
Hietanen tammi (80385)
Veden alla olevat padon jäännökset
joen pohjoisrannassa. Kuvattu
ylhäältä pohjoisesta.

Kuva 52510
Hietanen tammi (80385)
Padon kohta kuvattu luoteesta.

Kuva 52511
Yli-Kisos tervahauta (80401)
Kuvattu idästä.

Kuva 52512
Yli-Kisos tervahauta (80401)
Halssi kuvattu pohjoisluoteesta.

Kuva 52524
Honka-aho tervahauta (80403)
Kuvattu lännestä.

Kuva 52526
Iso Nuottilampi 1 tervahauta (80405)
Kuvattu koillisesta.

Kuva 52527
Iso Nuottilampi 1 tervahauta (80405)
Halssi kuvattu pohjoisesta.

Kuva 52550
Iso Nuottilampi 2 merkipuu (80407)
Merkipuu kuvattu idästä.

Kuva 52551
Iso Nuottilampi 2 merkipuu (80407)
Lähikuva merkistä.

Kuva 52553
Hietasenkangas 2 tervahauta (80410)
Kuvattu koillisesta.

Kuva 52555
Hietasenkangas 2 tervahauta (80410)
Halssi kuvattu pohjoisesta.

Kuva 52564
Hietasenkangas 3 maakuoppa
(80412)
Kuoppa 1 kuvattu idästä.

Kuva 52565
Hietasenkangas 3 maakuoppa
(80412)
Kuoppa 2 kuvattu idästä.

Kuva 52570
Iivananaho kiuas (80416)
Lähikuva pohjoisesta.

Kuva 52571
Iivananaho kiuas (80416)
Kiuas kuvattu luoteesta.

Kuva 52590
Porolampi tervahauta (80421)
Kuvattu idästä.

Kuva 52591
Palokumpu 1 sauna (80440)
Saunan hormi kuvattu pohjoisesta.

Kuva 52592
Palokumpu 1 sauna (80440)
Kaivon jäänteet kuvattu kaakosta.

Kuva 52593
Palokumpu 2 asema (80442)
Kohde kuvattu idästä.

Kuva 52594
Palokumpu 2 asema (80442)
Kohde kuvattu lounaasta.

Kuva 52599
Palokumpu 3 pilketehdas (80443)
Pilketehtaan perustukset kuvattu
kaakosta.

Kuva 52600
Palokumpu 3 pilketehdas (80443)
Kuva muistikirjoituksesta.

Kuva 52603
Palokumpu 4 miilu (80445)
Miilu kuvattu luoteesta.

Kuva 52610
Palokumpu 5 sivurata varasto (80446)
Alue kuvattu luoteesta.

Kuva 52610
Palokumpu 5 sivurata varasto (80446)
Muuri kuvattu luoteesta.

Kuva 52630
Hietasenkangas 4 tervahauta (80447)
Kuvattu koillisesta.

Kuva 52631
Hietasenkangas 4 tervahauta (80447)
Halssi kuvattu idästä.

Kuva 52632
Autioharju 3 tervahauta (80449)
Kuvattu kaakosta.

Kuva 52634
Autioharju 3 tervahauta (80449)
Halssi kuvattu eteläkaakosta.

Kuva 52640
Autioharju 4 pitkospuut (80451)
Pitkospuut kuvattu itäpäästä idästä.

Kuva 52643
Huosio-oja paalurakenne (80461)
Kuvattu kaakosta.

Kuva 52780
Iso Lehtovaara 1 kämppä jäännös
(80462)
Kohde kuvattu koillisesta. Kuvaaja
Tommi Pihlaja.

Kuva 52781
Iso Lehtovaara 1 kämppä jäännös
(80462)
Nurkkasalvos kuvattu lounaasta.
Kuvaaja Tommi Pihlaja.

Kuva 52782
Iso Lehtovaara 1 kämppä jäännös
(80462)
Kohde kuvattu lounaasta. Kuvaaja
Tommi Pihlaja.

Kuva 52783
Iso Lehtovaara 2 kämppä jäännös
(80523)
Kohde kuvattu luoteesta. Kuvaaja
Tommi Pihlaja.

Kuva 52784
Iso Lehtovaara 2 kämppä jäännös
(80523)
Kohde kuvattu itäkaakosta. Kuvaaja
Tommi Pihlaja.

Kuva 52785
Iso Lehtovaara 2 kämppä jäännös
(80523)
Nurkka kuvattu pohjoisesta. Kuvaaja
Tommi Pihlaja.

